

LIETUVOS VALSTYBĖS
VALDOMŲ ĮMONIŲ VEIKLA
2011 m. pirmasis ketvirtis

TURINYS

Valstybės įmonių pertvarkos programa įsibėgėja	4
Sektorių apžvalga	7
Energetika	8
Miškininkystė	17
Transportas	24
Kita	33
Įmonių aprašymas	36
Įmonių sąrašai	49
Santrumpos ir apibrėžimai	53

Lietuvos Respublikos ūkio ministerija

Valstybės valdomų įmonių politikos skyrius

Laurentina Garbauskienė

Tel. +370 5 262 6920

El. p. Laurentina.Garbauskiene@ukmin.lt

Ataskaita internete – www.ukmin.lt/lt/VVI

Gerbiamasis valstybės valdomų įmonių akcininke!

Jūsų rankose – naujausia Lietuvos valstybės valdomų įmonių veiklos ataskaita, kurioje pateikta informacija apie svarbių Lietuvos ūkio sektorių ir juose dirbančių valstybės įmonių raidą 2011 metų pirmąjį ketvirtį.

Pirmieji trys 2011-ųjų metų mėnesiai – tam tikras stabilizacijos metas šalies ekonomikos, verslo ir finansų sferose. Atsigauvant ekonomikai pamažu kyla vartotojų pasitikėjimo rodiklis, mažėja nedarbas, daugiau optimistinių nuotaikų galima pajusti skirtinguose verslo sektoriuose.

Pozityvios tendencijos neaplenkė ir valstybės įmonių – beveik visų jų finansiniai ir veiklos rezultatai pirmąjį šių metų ketvirtį buvo geresni negu prieš metus. Pažymėtina, kad teigiamus pokyčius iš dalies lėmė pernai vasarą patvirtintų Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių įgyvendinimas. Šio proceso tikslas – siekti didesnio įmonių veiklos skaidrumo ir efektyvesnio jų valdymo, o kartu – solidesnio jų indėlio į valstybės biudžetą dividendų bei mokesčių pavidalu.

Jau minėjome, kad pasibaigus pirmiesiems trimis 2011 metų mėnesiams dauguma valstybės valdomų įmonių galėjo pasidžiaugti geresniais rezultatais, palyginti su 2010 metų pirmojo ketvirčio rodikliais.

Pavyzdžiui, bendrosios šalies miškininkystės sektoriuje dirbančių organizacijų pajamos išaugo 36 proc., o grynasis pelnas – 65 procentais. AB „Lietuvos geležinkeliai“ per tris mėnesius sugebėjo uždirbti du trečdalius viso planuoto 2011 metų pelno. Bendrovės pajamos ūgtelėjo 21 proc., o grynasis pelnas – net 70 procentų. Tiesa, šie rezultatai rodo, kad įmonė turėjo deklaruoti kur kas ambicingesnius šių metų planus.

AB Lietuvos pašto nuostoliai sumenko keturis kartus ir įmonė pirmą kartą nuo 2005-ųjų metų planuoja baigti pelningai. Nuostolius sumažinti pavyko visų pirma dėl to, kad bendrovė gerokai sumažino veiklos sąnaudas. Gavusi daugiau pajamų ir optimaliau kontroliavusi išlaidas pagrindinės veiklos nuostolius keturis kartus sugebėjo sumažinti ir AB „Lietuvos jūrų laivininkystė“.

Taip pat išaugo elektros energijos sektoriuje veikiančių įmonių veiklos efektyvumas. Prognozuojama, kad bendras veiklos sąnaudų mažinimo efektas šiame sektoriuje iki 2011 metų pabaigos sieks apie 60 mln. litų.

Galima pasidžiaugti, kad pirmojo ketvirčio finansines ataskaitas viešai paskelbė didžioji dalis valstybės valdomų įmonių. Tai dar vienas rimtas žingsnis užtikrinant jų veiklos skaidrumą. Vyriausybė siekia, kad visos valstybės valdomos įmonės laikytųsi tokių pat standartų, susijusių su viešu finansinės informacijos teikimu rinkai ir visuomenei, kokie taikomi bendrovėms, kurių akcijomis prekiaujama biržose. Reikia pastebėti, kad Lietuva yra viena pirmųjų šalių Europoje, konkrečiais veiksmais pradėjusi įgyvendinti valstybės valdomų įmonių skaidrumo politiką įpareigojant valstybės valdomas įmones viešai skelbti ketvirtines ataskaitas.

Sektinas AB „Lietuvos geležinkeliai“ pavyzdys: bendrovė pradėjo viešai skelbti ne tik konsoliduotus įmonės rezultatus, bet ir atskirų direktijų finansinę ir veiklos informaciją. Tai leidžia visuomenei objektyviau įvertinti ir įmonės, ir jos padalinių (krovinių gabenimo, keleivių vežimo ir infrastruktūros) veiklą.

Finansų ir Ūkio ministerijos stengiasi skirti daugiau dėmesio valstybės įmonėms, nes efektyvesnė jų kontrolė ir aktyvesnis dalyvavimas įmonių valdyme padeda siekti geresnių rezultatų. Galime užtikrinti, kad tokios politikos laikysimės ir ateityje, nes valstybės kontroliuojamų bendrovių pertvarka jau vyksta.

Ataskaitoje pateikti įmonių veiklos rezultatai akivaizdžiai rodo, kad šioms metams kai kurios valstybės bendrovės užsibrėžė gerokai menkesnius tikslus, palyginti su rodikliais, kurių buvo įmanoma siekti. Todėl Vyriausybė sieks efektyviau bendradarbiauti su įmonėmis, kad jos būtų suinteresuotos kasmet siekti kuo geresnių rezultatų.

Juk akivaizdu, kad skaidrus ir efektyvus valstybės įmonių ir joms priklausančio turto valdymas yra labai svarbi visos šalies ir visų jos gyventojų gerovės sąlyga. Ši ataskaita – vienas iš žingsnių, kuriuo siekiame didesnio skaidrumo ir sėkmingos viso sektoriaus pertvarkos.

Ingrida Šimonytė
Finansų ministrė

Rimantas Žylius
Ūkio ministras

VALSTYBĖS ĮMONIŲ PERTVARKOS PROGRAMA ĮSIBĖGĖJA

Kai 2010 metais pirmą kartą buvo parengta valstybei priklausančių įmonių ir kito turto analizė, paaiškėjo, kad valstybės turtas daugeliu atvejų „įdarbintas“ nepakankamai efektyviai, o įmonių turto ir kapitalo grąža dažniausiai yra nepakankama – ji mažesnė už atitinkamus vidutinius rodiklius Europos šalyse. Konstatuota, kad dažną kartą valstybės įmonės neturi aiškių ilgalaikių ir trumpalaikių tikslų, neskiria dėmesio strateginiam veiklos planavimui. Valdymo požiūriu problemos taip pat rimtos ir įsisenėjusios: ministerijos joms pavaldžias įmones dažnai prižiūri nepakankamai, stebėtojų tarybos nesuformuotos arba egzistuoja tik formaliai. Galiausiai, ir finansinė vadovų motyvacija dažnai yra nepakankama norint tikėtis jų suinteresuotumo ir kryptingo vadovavimo.

Vyriausybė nori, kad įmonės dirbtų geriau

Optimizmo neskatinantys tyrimo rezultatai Vyriausybei tapo svariu pretekstu siekti, kad valstybės valdomų įmonių veiklos efektyvumas imtų apčiuopiamai didėti. Todėl 2010 metų gruodžio 1 dieną buvo patvirtinta Valstybės valdomų įmonių efektyvumo didinimo koncepcija. Ji apibrėžia įmonių valdymo pertvarkos tikslus ir principus, kurių esminis siekis – užtikrinti, kad valstybės turtas būtų naudojamas efektyviau, o valstybės įmonių finansiniai rezultatai būtų geresni.

Kryptingai siekiant šių tikslų pozityvius programos įgyven-

dinimo rezultatus pajus valstybė ir visuomenė: padidės biudžeto pajamos, žmonėms bus teikiamos kokybiškesnės paslaugos, įmonės taps skaidresnės ir bus geriau valdomos.

Reikia pabrėžti, kad būtent skaidrumas yra viena iš strateginių priemonių siekiant efektyvesnės valstybės įmonių veiklos. Suvokdama tai Vyriausybė 2010 metų liepos 14 dieną patvirtino Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gaires. Dokumente konstatuojama, kad didesnis skaidrumas padės siekti iš karto kelių tikslų:

- valstybės įmonės taps patrauklesnės investuotojams ir verslo partneriams;
- jos privalės veiklą organizuoti labiau paisydamos visuomenės interesų;
- bus sudarytos sąlygos įmonėse diegti vadinamuosius gero valdymo principus;
- viešai bus prieinama išsami informacija apie įmonių veiklą ir rezultatus.

Skaidrumo skatinimo požiūriu bene pastebimiausias rezultatas yra faktas, kad pasibaigus 2011 metų pirmajam ketvirčiui ataskaitas parengė ir viešai pateikė dauguma didžiausių valstybės kontroliuojamų įmonių. Be abejo, tai tik pirmas savaresnis programos įgyvendinimo vaisius, tačiau jis demonstruoja, kad kryptingos pastangos dažniausiai pasiteisina.

Lietuva seka pozityviais užsienio pavyzdžiais

Ne viena užsienio valstybė jau anksčiau pradėjo įgyvendinti valstybės valdomų įmonių reformas, tiesa, ne visoms tai pavyko padaryti sklandžiai. Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija (EBPO) yra paskelbusi dokumentų rinkinius, kuriuose apibendrinami tokio tipo projektai ir juos vykdant sukaupta patirtis. Tarptautinė analizė, be kita ko, rodo, kad siekiant efektyvesnės veiklos valstybės įmonės nebūtinai turi būti privatizuojamos. Jei įmonėms pavyksta įdiegti ir laikytis EBPO suformuluotų valdymo principų, jos gali sėkmingai ir efektyviai veikti rinkoje, o jų finansiniai ir kiti veiklos rodikliai prilygsta atitinkamiems privačių bendrovių rezultatams ir net juos pranoksta.

Reikia pažymėti, kad stebuklingų vaistų nė viena užsienio šalis neišrado. Tačiau visur, kur pastaruosius penkerius metus valstybės įmonių reforma vyko sėkmingai, pagrindinės pertvarkos kryptys buvo trys:

- valstybės, kaip už įmonę atsakingo šeimininko, funkcijų stiprinimas;
- veiklos skaidrumo skatinimas ir priežiūra;
- įmonės valdymo kokybės gerinimas.

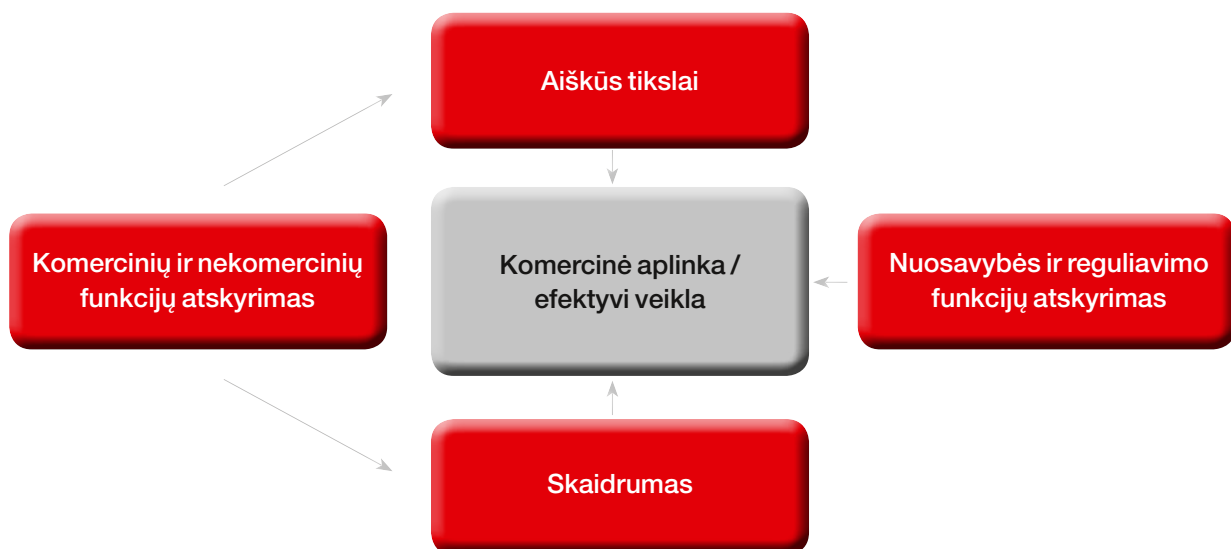
Nuosavybės funkcija daugelyje šalių (Suomijoje, Švedijoje, Danijoje, Prancūzijoje, Norvegijoje, Naujojoje Zelandijoje ir kitur) įgyvendinama centralizuotai: savininko teisės ir pareigos sutelkiamos vienose rankose.

Didesnio skaidrumo siekiama rengiant ir visuomenei pateikiant apibendrintas valstybės sektoriaus apžvalgas. Prancūzija tokius dokumentus, įvertintus ir nepriklausomų ekspertų, viešai teikia jau nuo 2004 metų. Apibendrintos informacijos sąvadus apie valstybės valdomų įmonių veiklą reguliariai rengia Suomija, Norvegija, Švedija, Prancūzija, Turkija, Šveicarija ir daugelis kitų šalių. Nuo šių metų pradžios šio „skaidrumo klubo“ nare tapo ir Lietuva.

Kai kurios šalys, pavyzdžiui, Suomija, Norvegija, Švedija ir Čekija, yra pažengusios toliau: jos imasi įgyvendinti pokyčius, kuriais siekiama sukurti efektyvesnį valstybės įmonių valdymo modelį ir stipriau motyvuoti tokių įmonių vadovus. Be kita ko, šiose šalyse jau patvirtinti principai, kurių laikantis skiriami valdybos nariai ir nustatomas efektyviai dirbti motyvuojantis atlyginimas. Taip pat siekiama į valstybės įmonių valdybas pritraukti nepriklausomų narių. Panašaus pobūdžio žingsnius Lietuvos Vyriausybė planuoja žengti jau šiais metais.

Keturi esminiai pertvarkos principai

EBPO yra paskelbusi rekomendacijas, orientuotas į gerą valstybės valdomų įmonių valdymą. Šiomis rekomendacijomis remtasi ir Lietuvoje: kuriant valstybės kontroliuojamo sektoriaus pertvarkos koncepciją ir Skaidrumo gaires. EBPO dokumentuose išskirti keturi pagrindiniai valstybės valdomų įmonių veiklos efektyvumo didinimo principai, jie pateikti schemoje žemiau.

Europos ir kitų šalių pavyzdžiai įrodo, kad praktinis šių principų įgyvendinimas ne tik skatina geresnę valstybės įmonių

veiklą, bet ir sukuria sveikesnės konkurencijos sąlygas visam atitinkamos valstybės verslui.

Skaidrumas: pirmieji žingsniai jau žengti

Jau minėta, kad pagal Vyriausybės rekomendacijas šįmet Lietuvoje pirmą kartą dauguma valstybės valdomų įmonių viešai pateikė pirmojo ketvirčio finansines ir veiklos ataskaitas. Ilgainiui visos šios įmonės, nepaisant dydžio, veiklos srities ir teisinės formos, viešai pateiks ketvirčių ir metų finansines ir veiklos ataskaitas bei pranešimus. Be kita ko, įmonės deklaruos veiklos strategiją ir tikslus, įvertins pavojus ir galimybes, atskleis dividendų politiką, pateiks rinkos, kurioje dirba, analizę ir įvertins, kaip veiklos rezultatai atitinka iškeltus tikslus.

Svarbu pabrėžti, kad skaidrumo siekiama ne tik atskirų įmonių, bet ir valstybės lygiu. Ūkio ministerija rengia apibendrintas ataskaitas, kuriose aptariami valstybės valdomų įmonių rezultatai, pateikiama sektorių apžvalga bei didžiausių įmonių veiklos analizė.

Komercinė veikla bus atskiriama nuo nekomercinės

Siekiant didinti įmonių veiklos skaidrumą ir palengvinti jų finansinę analizę, svarbu atskirti komercinę ir nekomercinę veiklą įmonių finansinės apskaitos dokumentuose. Nekomercinė veikla dažnai yra nuostolinga, todėl tampa sunku įvertinti komercinės veiklos rezultatus. Šiame kontekste sektinas yra AB „Lietuvos paštas“ pavyzdys: ši bendrovė ėmėsi keisti struktūrą ir veiklos principus siekdama išgryninti komercinės ir nekomercinės veiklos sektorius. Paašškėjo, kad 2009 metais bendrovė patyrė 25,5 mln. litų nuostolių dėl to, kad kaimo vietovėse teikia laikraščių, žurnalų ir kitų periodinių leidinių pristatymo paslaugas. Jos yra svarbios provincijos gyventojams, todėl įvardijamos kaip visuomeninės, tačiau verslo požiūriu AB „Lietuvos paštas“ nėra pelningos.

Įtvirtinus tobulesnį tokių ir panašių nekomercinių funkcijų finansavimo mechanizmą padidės įmonių veiklos skaidrumas, mažės kryžminio subsidijavimo apimtys, taip pat bus užtikrinta, kad vykdydama komercinę veiklą įmonė veikia sąžiningos konkurencijos sąlygomis.

„Atskyrus nekomercines funkcijas, bus galima įvertinti šių funkcijų apimtį.

Nuosavybė ir reguliavimas: funkcijos turi būti atskirtos

Valstybės valdomose įmonėse, konkuruojančiose su privačiomis įmonėmis, būtina griežtai laikytis nuosavybės ir reguliavimo funkcijų atskyrimo principo. Suprasdama tai Vyriausybė 2011 metų antrąjį pusmetį planuoja parengti Nuosavybės teisės įgyvendinimo gaires. Šiame dokumente, be kita ko, bus įvardyta kaip atskiriamos reguliavimo ir nuosavybės funkcijos.

Jis apibrėš tvarką, pagal kurią bus nustatomi atlyginimai valdybų ir kitų kolegialių valdymo organų nariams, o taip pat narių atrankos principai. Be to, gairėse numatoma įtvirtinti nuostatą, kad svarbiose valstybės įmonėse audito komitetai yra privalomi. Remiantis Europos Sąjungos ir kitų šalių praktika, audito komitetai turėtų atlikti kelias funkcijas:

- prižiūrėti įmonių finansinių ataskaitų rengimo procesą;
- užtikrinti vidaus kontrolės, vidaus audito ir rizikos valdymo sistemų efektyvumą;
- stebėti, kaip atliekamas metinės ir konsoliduotos finansinės atskaitomybės auditas;
- vertinti auditą atliekančio auditoriaus arba įmonės nepriklausomumą;
- užtikrinti neleistinos veiklos prevenciją.

Be to, į valstybės įmonių valdybas numatoma įtraukti nepriklausomų narių, kurie galės efektyviau atlikti jiems pavestus darbus. Suprantama, kad tik profesionali, dinamiška ir motyvuota valdyba, turinti pakankamai laiko ir kitų išteklių, gali užtikrinti įmonės veiklos efektyvumą ir strategijos įgyvendinimą.

Šiuo metu taikoma motyvacijos ir atlyginimų sistema neatitinka atsakomybės, kuri tenka valstybės valdomų įmonių vadovams. Įdiegus aiškius įmonių veiklos vertinimo rodiklius, kuriuos pasiekus valdybų nariai gautų atitinkamą atlygį, šios darbo vietos taptų patrauklios ir privačiose įmonėse dirbančioms specialistams.

„Valstybė turi griežtai laikytis nuosavybės ir reguliavimo funkcijų atskyrimo principo.

Aiškūs tikslai – tiesesni keliai

Kontroliuojančios institucijos, veikiančios pagal Nuosavybės teisės įgyvendinimo gaires, turės užtikrinti, kad visi valstybės įmonių deklaruojami komerciniai ir visuomeniniai tikslai būtų aiškūs ir skaidrūs. Tokia nuostata įmonėms padės įgyvendinti strateginius uždavinius, o paslaugas ir produktus visuomenei teikti laikantis maksimalaus efektyvumo ir aukščiausios kokybės principų.

Tikslai turės būti suderinti su įmonės ilgalaikė misija ir vizija. Valstybė turės aiškiai įvardyti įmonėms keliamus tikslus. Be to, ilgalaikiai tikslai nurodys strategines kryptis, o trumpalaikiai – nustatys rodiklius, kurių įmonė sieks.

Šių metų pradžioje pirmą kartą šalies istorijoje Vyriausybės iniciatyva pradėtas tikslų nustatymo procesas: buvo siekiama nustatyti kapitalo grąžos rodiklius beveik visoms valstybės valdomoms įmonėms, veikiančioms kaip akcinės bendrovės arba uždarosios akcinės bendrovės. Finansų ministerija įvertino kiekvienos įmonės pateiktą finansinę informaciją, planuojamą biudžetą ir apskaičiavo siūlomus kapitalo grąžos rodiklius. Šių su įmonių valdybomis derintų priemonių tikslas – skatinti įmones optimaliau naudoti išteklius ir efektyviau organizuoti veiklą, tuo pačiu siekiant geresnės tiekiamų prekių arba paslaugų kokybės. Tačiau rodikliai Vyriausybėje nebuvo patvirtinti, nes nebuvo sutarta dėl dviejų įmonių siektinų rezultatų.

Atsižvelgiant į tai visos didžiosios valstybės įmonės įpareigos parengti strateginius plėtros planus, kuriuose bus aiškiai deklaruojami organizacijos tikslai ir jų siekimo būdai bei terminai. Tuo pačiu bus įvardinti tikėtini strateginių projektų finansavimo šaltiniai, jų įtaka įmonių vertei ir jų įgyvendinimo pavojai, numatyti įmonių valdymo reformos žingsniai. Remiantis šiais planais ir įmonių parengtais 2012 metų įmonių biudžetais įmonėms bus nustatomi tikslai 2012 metams.

Tokiu būdu Vyriausybė sieks vieno iš prioritetinių tikslų valstybiniame ekonomikos sektoriuje – didesnio valstybės valdomų įmonių veiklos efektyvumo.

Darbų sąrašas:

- užtikrinti skaidrumą,
- atskirti komercinių ir nekomercinių funkcijų apskaitą,
- atskirti reguliavimo ir nuosavybės funkcijas,
- iškelti aiškius tikslus.

ENERGETIKA

Apžvalga

Energetikos sektoriuje ir jame veikiančiose valstybės valdomose įmonėse 2010 metais buvo įgyvendintos svarbiausios ir didžiausios reformos.

Ši energetikos sektoriaus apžvalga apima elektros energijos gamybos ir tiekimo bei gamtinių dujų tiekimo segmentus. Šilumos ir vandens tiekimo veiklos Lietuvoje koordinuojamos savivaldybių ir šioje apžvalgoje neaptariamoms.

Energetikos sektoriaus restruktūrizacija siekiama įgyvendinti šiuos esminius tikslus:

- panaikinti Lietuvos Respublikos energetikos sistemos izoliaciją bei integruotis į bendrą Europos sąjungos elektros ir dujų rinką;
- didinti energetikos sektoriuje veikiančių valstybės valdomų įmonių veiklos ir valdymo efektyvumą.

Pagrindinės energetikos sektoriuje veikiančios valstybės valdomos įmonės yra šios:

Įmonė	Veikla	Valstybei priklausanti dalis *
UAB Visagino atominė elektrinė	Energetikos sektoriuje dirbančių valstybės valdomų įmonių kontroliuojančioji bendrovė, taip pat atsakinga už Visagino atominės jėginės statybą ir Ignalinos atominės elektrinės uždarymą	100,0 %
AB „Lietuvos energija“ (su AB Lietuvos elektrine)	Elektros energijos gamyba ir prekyba	97,5 %
AB Litgrid	Lietuvos perdavimo sistemos operatorius, įskaitant ir prekybos didmeninės prekybos biržoje administravimą. Bendrovė teikia sisteminės reguliavimo, balansavimo, (galių) rezervavimo paslaugas	97,5 %
AB LESTO	Skirstomųjų tinklų operatorius, vykdamas visuomeninio elektros energijos tiekėjo veiklą	82,6 %
UAB Technologijų ir inovacijų centras	Bendrovė teikia inovacijų, žinių bei kompetencijų valdymo, informacinių technologijų ir kitas paslaugas energetikos įmonėms	87,8 %
UAB „NT Valdosa“	Bendrovė valdo energetikos sektoriaus įmonių tiek gamybinės, tiek administracinės paskirties nekilnojamąjį turtą bei automobilius	89,6 %
AB „Lietuvos dujos“	Gamtinių dujų perdavimas, paskirstymas ir tiekimas	17,7 %

* Tiesiogiai ir netiesiogiai

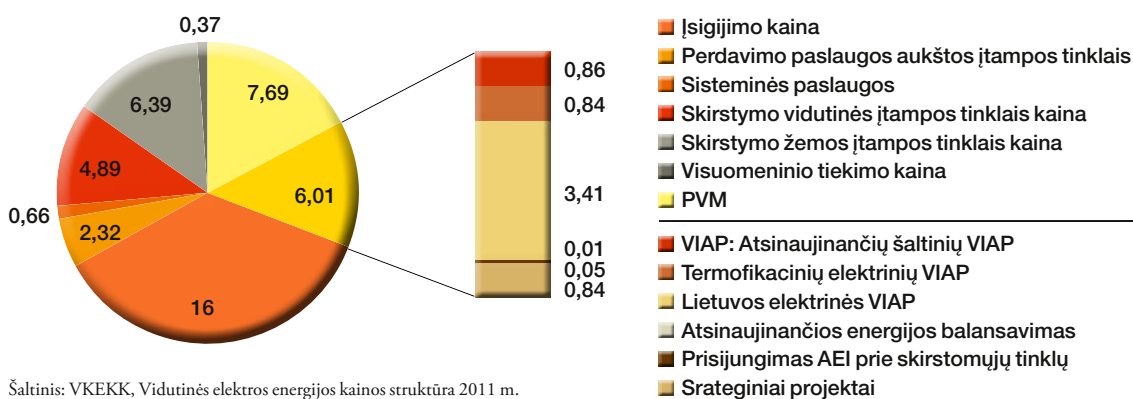
Elektros energijos kainos ir suvartojimas

Elektros kaina

Elektros energijos kainai įtaką daro keletas kintamųjų: gamybos rinkos, viešuosius interesus atitinkančių paslaugų (VIAP), perdavimo, skirstymo ir tiekimo kainos.

Vidutinė elektros energijos kaina gyventojams 2011 m. sudarė 44,33 ct/kWh. 2011 m. didžiausią kainos dalį sudaro elektros energijos įsigijimo kaina, kuri nustatyta remiantis AB „Lietuvos energija“ pateikta informacija apie kartu su susijusiu juridiniu asmeniu AB Lietuvos elektrinė parduodamos elektros energijos visuomeniniams tiekėjams (kartu su balansavimo energijos sąnaudomis) kainą, t. y. 16 ct/kWh. Elektros perdavimo ir skirstymo kainas reguliuoja Valstybės kainų ir energetikos kontrolės komisija (toliau – VKEKK).

2010 m. elektros energijos įsigijimo kaina sudarė 15,50 ct, t. y. 0,50 ct mažiau negu 2011 m. Šiomet, palyginti su 2010 m., perdavimo kaina sumažėjo 13 % – nuo 2,67 ct iki 2,32 ct.

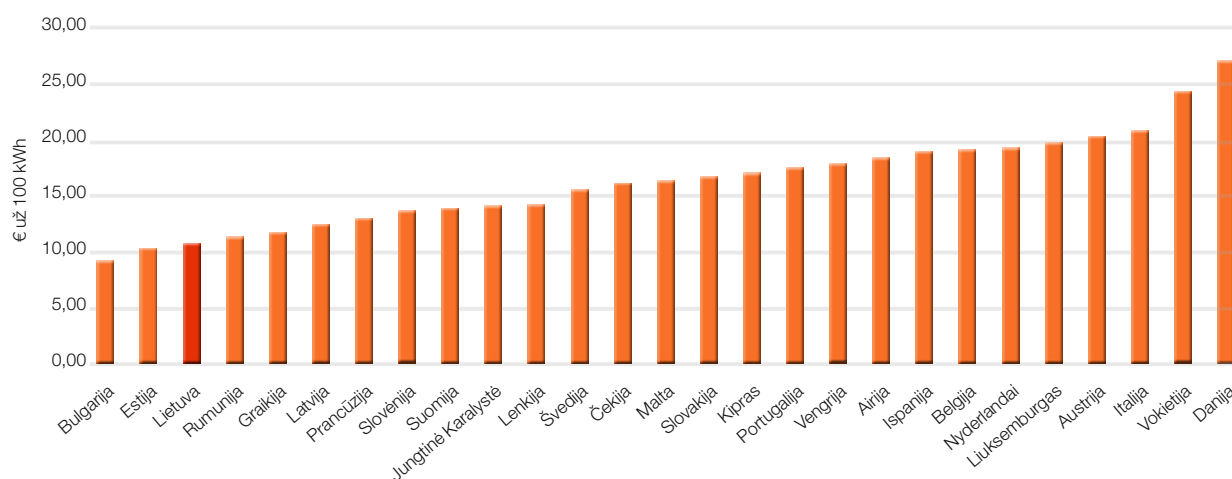

Šaltinis: VKEKK, Vidutinės elektros energijos kainos struktūra 2011 m.

Elektros kainos gyventojams ES šalyse

Palyginti su kitomis ES valstybėmis, elektros energijos kaina gyventojams Lietuvoje išlieka žema. Pavyzdžiui, per metus suvartojant 3 500 kWh elektros energijos, žemesnę negu Lietuvos gyventojai kainą moka tik Bulgarijos ir Estijos gyventojai. Didžiausią kainą moka Vokietijos ir Danijos gyventojai. Esant tokiam elektros energijos suvartojimui, vidutinė elektros energijos kaina (be PVM) Europoje 2011 m. sausio mėnesį buvo 0,56 Lt/kWh, o Lietuvos gyventojų sumokama kaina nesiekė ES vidurkio ir sudarė 0,37 Lt/kWh.

Elektros energijos kaina ES gyventojams 2011 m. sausio mėn.

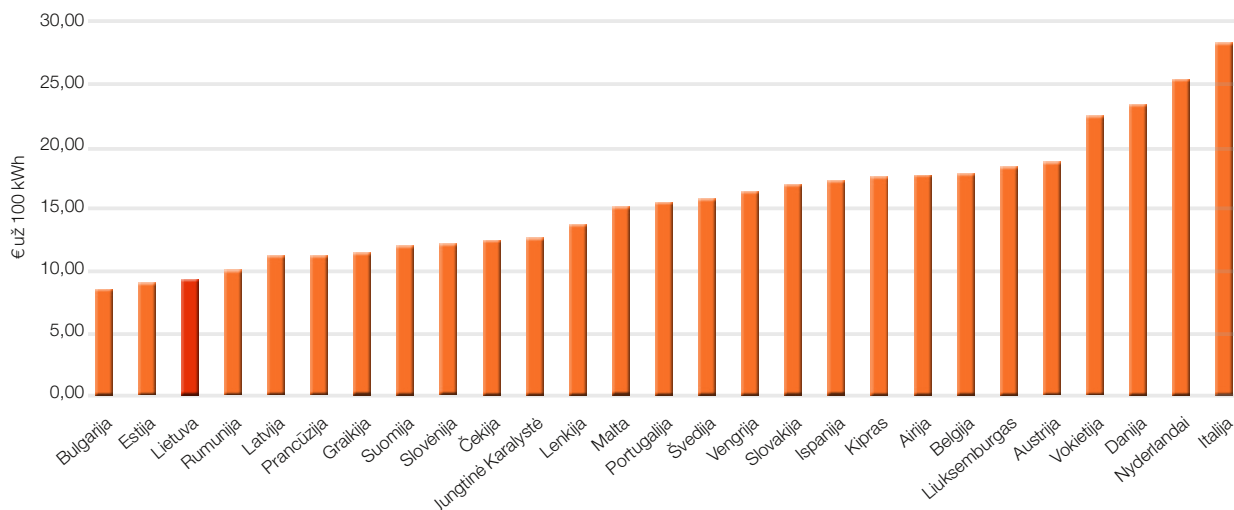

*Kaina, kai suvartojama 3 500 kWh per metus

Sudaryta remiantis Europos energetikos portalo (www.energy.eu) informacija

Suvartojant 7 500 kWh elektros energijos per metus, vidutinė kaina (be PVM) ES gyventojams 2011 m. sausio mėn. buvo 0,54 Lt/kWh, o kaina Lietuvos gyventojams sudarė 0,33 Lt/kWh. Žemiausios elektros energijos kainos yra Bulgarijoje ir Estijoje. Didžiausią kainą moka Nyderlandų ir Italijos gyventojai.

Elektros energijos kaina ES gyventojams 2011 m. sausio mėn.

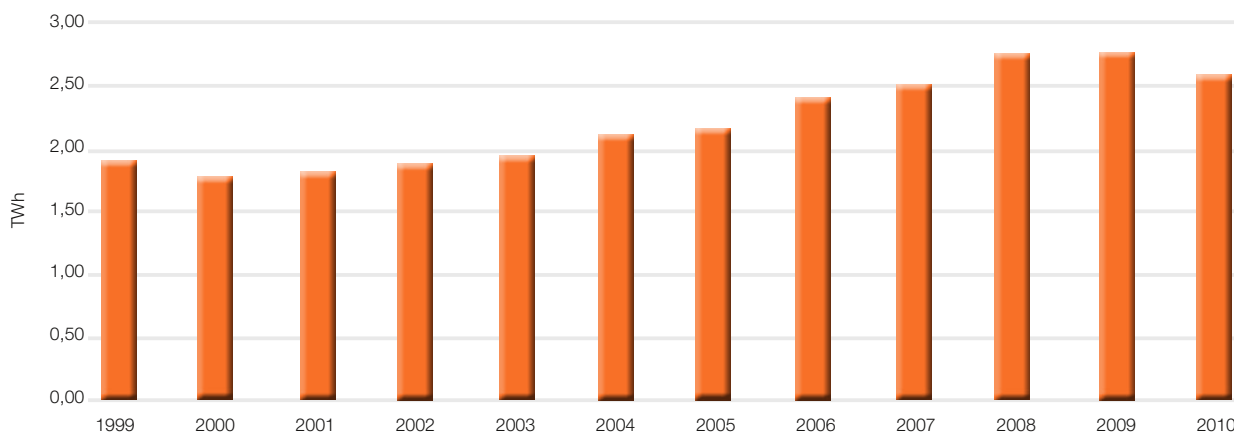
*Kaina, kai suvartojama 7 500 kWh per metus

Sudaryta remiantis Europos energetikos portalo (www.energy.eu) informacija

Elektros energijos suvartojimo dinamika

2010 m. metais elektros energijos vartotojai suvartojo 9,22 TWh elektros energijos. Palyginti su 2009 m., elektros energijos vartojimas išaugo 0,66 %. Gyventojų segmento suvartojimas 2010 m., palyginti su 2009 m., buvo 5,8 % mažesnis ir sudarė 2,59 TWh, tačiau per pastarąjį dešimtmetį gyventojų suvartojimas išaugo 46 %.

Gyventojų elektros energijos paklausos dinamika 1999–2010 m.

Sudaryta remiantis VKEKK duomenimis

Rinkos reguliavimas

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija tvirtina valstybės reguliuojamų elektros kainų nustatymo metodikas ir tvarkas, nustato valstybės reguliuojamų kainų viršutines ribas, kontroliuoja valstybės reguliuojamų kainų ir tarifų taikymą, tvirtina energetikos objektų prijungimo įkainius ir elektros energijos, pagamintos naudojant atsinaujinančius energijos išteklius, supirkimo kainas. Vykdydama šias funkcijas, VKEKK vadovaujami visuomeninių elektros energijos kainų, visuomeninio tiekimo paslaugos kainos ir jos viršutinės ribos nustatymo metodika.

Elektros energijos kaina vartotojams skaičiuojama sumuojant elektros energijos gamybos, tiekimo, perdavimo, įskaitant sisteminės ir viešuosius interesus atitinkančias paslaugas, bei skirstymo paslaugų, atsižvelgiant į tai, iš kurios įtampos tinklų vartotojas gauna elektros energiją, kainas. Šiuo metu elektros energijos kaina nustatoma vadovaujantis patiriamų sąnaudų principu, t. y. lyginant veiklos sąnaudų, investicijų ir pelno maržos sumą su planuojama veiklos apimtimi. Pagrindinę elektros energijos kainos dalį sudaro gamyba. Elektros energijos gamybos kainą VKEKK turi patvirtinti tik gamintojams, užimantiems daugiau nei 25 % rinkos.

Šiuo metu Seime svarstomi Energetikos ministerijos parengti teisės aktų pakeitimo projektai, pagal kuriuos Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos, Valstybinės energetikos ins-

pekcijos ir Ryšių reguliavimo tarnybos funkcijos perduodamos Infrastruktūrų reguliavimo tarnybai (IRT). Ši reguliavimo institucija veiktų elektroninių ryšių, pašto ir pasiuntinių, transporto, elektros energijos, dujų, šilumos ūkio, vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo srityse. Pagrindiniai tikslai, kuriuos turėtų būti lengviau įgyvendinti sujungus minėtų institucijų funkcijas, yra šie:

1. sukurti aiškesnę ir skaidresnę aplinką verslui, įgyvendinant vieno langelio principą ir bendrus tarifų nustatymo principus;
2. efektyviau naudoti administravimui skirtas lėšas;
3. geriau panaudoti metodines žinias ir patirtį.

IRT būtų atskaitinga Seimui, o jos nutarimus galima būtų ginčyti tik teismo tvarka.

Siekiant užtikrinti naujosios institucijos finansinius, žmogiškuosius ir technologinius resursus, siūloma, kad IRT būtų finansuojama iš mokesčio, kurį mokėtų įmonės – rinkos dalyviai. Atsižvelgiant į vykdomą veiklą, mokestis sudarytų 0,2–0,3 % nuo įmonės bendrųjų pajamų iš reguliuojamos veiklos. Iš šiuo metu veikiančių reguliavimo institucijų Ryšių reguliavimo tarnyba dalinai finansuojama rinkos dalyvių įmokomis, dalinai – iš valstybės biudžeto, o kitos dvi institucijos – iš valstybės biudžeto.

Elektros energetikos sektoriaus apžvalga

Ignalinos atominės elektrinės uždarymas

Įgyvendinant įsipareigojimą Europos Sąjungai uždaryti Ignalinos atominę elektrinę (Ignalinos AE) svarbu užtikrinti sklandų Ignalinos AE eksploatavimo nutraukimą, saugų radioaktyviųjų atliekų tvarkymą, naudojant naujausias technologijas, ir efektyvų eksploatavimo nutraukimui skirtų lėšų naudojimą. Nepaisant to, jog įgyvendinant Ignalinos AE uždarymą generalinis rangovas „Nukem“, kurio valdymą perėmė Rusijos atominės energetikos bendrovė, vėluoja atlikti projekto darbus, imtasi visų priemonių rizikai suvaldyti, t. y. užtikrinti, kad panaudoto branduolinio kuro saugyklos būtų statomos kuo sparčiau, racionaliai panaudojant tiek valstybės, tiek ES lėšas.

Naujos Visagino atominės elektrinės statyba

Visagino atominės elektrinės (VAE) statyba yra pagrindinis strateginis vietinės elektros gamybos plėtros projektas iki 2020 metų. Projektas vykdomas per valstybės valdomą įmonę Visagino atominę elektrinę. Nauja atominė elektrinė padidins šalies energetinę nepriklausomybę, o pradėjus elektros eksportą pagerins ir šalies prekybos balansą. Elektrinė bus svarbi elektros

energijos tiekėja visam regionui ir turės teigiamą poveikį Lietuvos ekonomikai, nes planuojama, jog pritrauks investicijas į Lietuvą, kurs darbo vietas ir užsakymus Lietuvos verslui. Tarptautinė atominės energetikos agentūra (TATENA) baigė rengti išsamias išvadas, kuriose patvirtina, kad naujos atominės elektrinės statybos aikštelė yra tinkamai parengta jėginei statyti. Šiuo metu Lietuva toliau intensyviai derasi su potencialiais strateginiais investuotojais. Tikimasi, kad sėkmingai pasibaigus deryboms statybų procesas prasidės 2014 metais.

Elektros jungčių su Europos valstybėmis statyba

Šioje dalyje aprašytus projektus vykdo ir objektus eksploatuoja AB Litgrid.

Jungtis su Švedija

Įgyvendinant „NordBalt“ projektą siekiama nutiesti jungtį tarp Lietuvos ir Švedijos elektros energijos perdavimo sistemų. Šiuo metu jau yra parinktas kabelio tiesimo maršrutas Lietuvoje, sutarta dėl jungties projekto įgyvendinimo ir maršruto iš Švedijos į Lietuvą, atlikti jūros dugno tyrimai, pasirašyta sutar-

tis su Švedijos energetikos ir automatikos technologijų bendrove ABB, išsipareigojusia pagaminti ir instaliuoti kabelį bei srovės keitiklių stotis, ir pradėta „NordBalt“ jungties kabelio gamyba. Per 2011 metus planuojama parengti teritorijų planavimo dokumentą (specialųjį planą; projektas jau parengtas šių metų vasario mėn.) ir paruošti techninius kabelio ir srovės keitiklių projektus. Numatoma, jog 2015 m. gruodžio mėnesį „NordBalt“ jungtis bus pradėta eksploatuoti.

Jungtis su Lenkija

„LitPol Link“ jungtis ypač svarbi mažinant Lietuvos energetinės sistemos izoliaciją ir ruošiant ją integracijai kontinentinės Europos tinkle. 1 000 MW galios jungtį numatoma statyti dviem etapais: pastačius 400 kV oro liniją 2015 m. gruodį bus pradėta eksploatacija 500 MW galia, o 2020 m., pabaigus antrąjį srovės keitiklių įrengimo etapą, jungties galia bus padidin-

ta iki 1 000 MW. Vykdamas „LitPol Link“ projektą parengtos ir patvirtintos Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ir Poveikio vertinimo ataskaitos, šiuo metu rengiamas specialusis planas. Tiek Lietuvoje, tiek Lenkijoje, įgyvendinant projektą, kyla rizikų – pagrindinės iš jų yra susijusios su sunkumais gaunant žemių savininkų sutikimą tiesi elektros perdavimo oro liniją.

Bitėnų skirstykla

2010 m. pabaigoje į Lietuvos elektros energetikos sistemą įjungta 330 kV Bitėnų skirstykla, kuri užtikrina, kad vakarų Lietuvos vartotojai elektrą gautų ne per Rusijos Kaliningrado sritį, o mūsų šalyje esančiais tinklais. Skirstyklos įjungimas į žiedą sujungė Lietuvos teritorijoje esančias elektros energijos perdavimo linijas ir užtikrina elektros tiekimo saugumą bei apdraudžia nuo galimų tiekimo sutrikimų ar sutrikdymų Kaliningrado srities teritorijoje.

Energetikos sektoriaus restruktūrizacija

2009 m. Lietuvos Vyriausybei perėmus privataus investuotojo dalį iš „Leo LT“, pradėta energetikos sektoriaus valstybės valdomų įmonių restruktūrizacija, kurios pertvarkymo veiksmai buvo iš esmės baigti iki 2010 metų pabaigos. Po pertvarkymo stambiausių energetikos įmonių kontrolė perduota visiškai valstybės kontroliuojamai UAB Visagino atominė elektrinė. Vykdamas šią restruktūrizaciją buvo suformuoti keturi elektros energetikos įmonių blokai: skirstymo, gamybos, perdavimo ir tinklų aptarnavimo. Tokia struktūra atitinka Europos Sąjungos trečiojo energetikos paketo reikalavimus ir efektyvaus valdymo principus.

Gamyba

2010 m. pabaigoje atskyrus ir AB Litgrid perdavus turtą ir išsipareigojimus, susijusius su elektros energijos perdavimo veikla, AB „Lietuvos energijos“ pagrindu sukurtas elektros energijos gamybos blokas, kurį sudaro Kauno HE, Kruonio HAE ir AB Lietuvos elektrinė. Šio bloko tikslas – koncentruoti gamybinius pajėgumus ir naudoti masto ekonomiją taip užtikrinant pakankamą įmonių finansinį pajėgumą.

Po Ignalinos atominės elektrinės uždarymo 2009 m. pabaigoje 2010 m. elektros energijos gamybos apimtys Lietuvoje (neįskaitant Ignalinos AE) išaugo 27,5 %, o AB Lietuvos elektrinė tapo pagrindine elektros energijos gamintoja. 2009 m. vasarą pradėto 440 MW galingumo kombinuoto ciklo dujų turbinos bloko (9-ojo bloko) statyba vyksta pagal grafiką, pagrindiniai kombinuoto ciklo dujų turbinos bloko įrenginiai atgabenti į statybų aikštelę. Atsižvelgiant į vykdomų darbų tempą, numatoma, jog naujasis

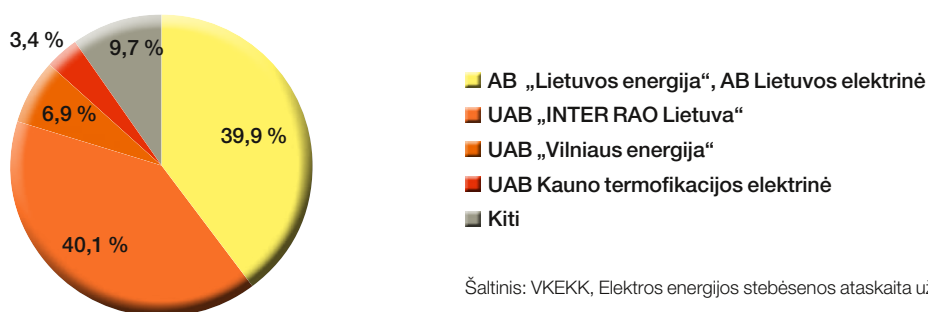
elektrinės blokas, kaip ir planuota, pradės veikti 2012 m. rugsėjį. Dėl naujos kartos įrenginių efektyvumo numatomos maždaug 30 % mažesnės kuro sąnaudos vienai kilovatvalandei elektros energijos pagaminti. Be abejo, Lietuvos elektrinės gaminamos energijos kainai tiesioginę įtaką darys gamtinių dujų kaina.

Perdavimas ir didmeninė prekyba

2011 m. pradžioje baigtą formuoti perdavimo bloką sudaro AB Litgrid, kuriai buvo perduota ir dalis AB „Lietuvos energija“ turto bei išsipareigojimų, ir UAB „Baltpool“. AB Litgrid yra Lietuvos elektros energijos perdavimo sistemos operatorius (aukštos įtampos perdavimo tinklo), kuris valdo elektros energijos srautus Lietuvoje ir palaiko stabilų šalies elektros energetikos sistemos darbą. UAB „BaltPool“ atlieka Lietuvos elektros energijos rinkos operatoriaus funkciją, t. y. organizuoja elektros energijos prekybą Lietuvos elektros biržoje bei dvišalių kontraktų tarp gamintojų ir tiekėjų pagrindu.

2009 m. gruodžio mėn. 31 d. galutinai sustabdžius Ignalinos AE darbą, vienas pagrindinių „Baltpool“ tikslų buvo sukurti konkurencijos sąlygas elektros energijos didmeninės prekybos rinkoje ir taip išvengti didelio kainų šuolio galutiniam vartotojui. Šis tikslas buvo pasiektas užtikrinant elektros energijos įsigijimo kainą – 15–16 ct/kWh. Nors ši kaina viršija 2009 m. kainą (7,63 ct/kWh), tačiau buvo gerokai mažesnė, nei buvo prognozuojama uždarius Ignalinos AE.

2010 m. pardavimų biržoje struktūra (pagal srautą, MWh, %)

Šaltinis: VKEKK, Elektros energijos stebėsenos ataskaita už 2010 m.

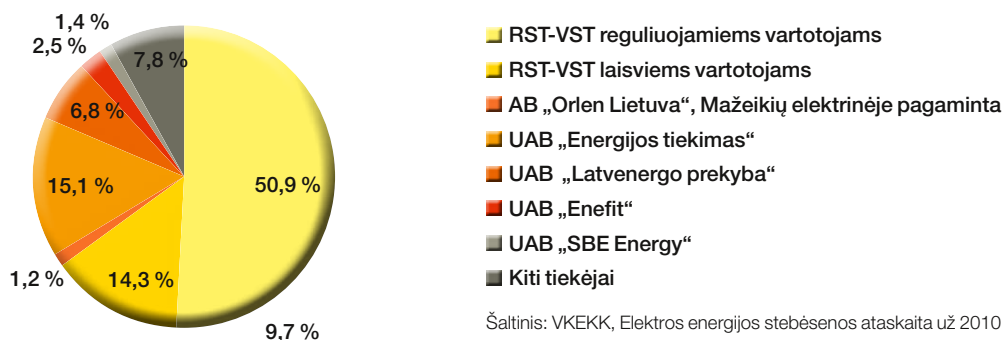
2010 metais Lietuva importavo 61 % suvartotos elektros energijos (2009 m. – 5,5 %). Per 2010 metus biržoje iš viso prekiauta elektros energija sudarė 8,12 TWh (tiek suvartotos Lietuvoje, tiek eksportuotos). Palyginimui, bendras šalyje 2010 metais suvartotos energijos kiekis buvo 11,69 TWh, o vartotojams patiekta 9,22 TWh elektros energijos arba 0,66 % daugiau nei 2009 metais. 2011 m. pirmąjį ketvirtį išliko panaši tendencija – apie 63 % Lietuvoje suvartotos elektros energijos įsigyta biržoje. Vidutinė elektros energijos kaina biržoje 2010 m. pirmąjį ketvirtį buvo 0,1412 Lt/kWh, o 2011 m. pirmąjį ketvirtį – 0,1583 Lt/kWh. Nors 2011 m. kovo pabaigoje birža turėjo 20 aktyviai prekiaujančių dalyvių, dominuojantys pardavėjai 2010 m. buvo AB „Lietuvos energija“ (39,9 %) ir UAB „Inter Rao Lietuva“ (40,1 %); pardavimo rinka biržoje apibūdinama kaip labai koncentruota.

Skirstymas

Nuo 2011 m. sausio 1 d. pradėjo veikti AB Rytų skirstomuosius tinklus ir AB „VST“ sujungusi skirstomųjų tinklų įmonė AB LESTO, Lietuvos vidutinės ir žemos įtampos tinklo operatorius ir visuomeninis tiekėjas. Tikimasi, kad tai sudarys sąlygas skaidresnei ir efektyvesnei veiklai dėl atsirasiančios masto ekonomijos.

Vyriausybės patvirtintas Rinkos plėtros planas numato, jog nuo 2011 m. sausio 1 d. vartotojai, kurių objekto leistinoji naudoti galia yra didesnė nei 100 kW (> nei 400 kW 2010 metais), rinksis nepriklausomą tiekėją. 2010 metais teisę pasirinkti nepriklausomą tiekėją turėjo maždaug 50 % visų vartotojų (laisvieji vartotojai), apie 66 % iš jų šia teise pasinaudojo ir tokių laisvųjų vartotojų elektros energijos suvartojimas sudarė apie 35 % visos Lietuvoje suvartojamos energijos.

2010 m. pardavimų biržoje struktūra (pagal srautą, MWh, %)

Šaltinis: VKEKK, Elektros energijos stebėsenos ataskaita už 2010 m.

Nepriklausomų tiekėjų skaičius per 2010 metus nuolat augo ir metų pabaigoje sudarė daugiau kaip 43 % mažmeninės rinkos, o energijos kaina per 2010 metus buvo vidutiniškai 0,81 ct/kWh mažesnė nei laisvųjų vartotojų, pirkusių energiją iš skirstomųjų tinklų bendrovių. Didžiausia mažmeninės rinkos dalis – 17 % – 2010 metų pabaigoje teko AB „Lietuvos energija“ antrinei įmonei UAB „Energijos tiekimas“.

Priežiūros ir turto valdymo įmonės

Į atskirą bloką sutelktos žinių, kompetencijų ir turto priežiūros įmonės, iš kurių stambiausios, tiesiogiai ir netiesiogiai didžiąja dalimi kontroliuojamos valstybės, yra UAB Technologijų ir inovacijų centras bei UAB „NT Valdos“. UAB Technologijų ir inovacijų centras teikia inovacijų, žinių bei kompetencijų valdymo, informacinių technologijų ir kitas paslaugas energetikos įmonėms. UAB „NT Valdos“ valdo energetikos sektoriaus įmonių tiek gamybinės, tiek administracinės paskirties nekilnojamąjį turtą bei automobilius, perduotus stambiųjų sektoriaus įmonių pertvarkos metu.

Dujų sektoriaus apžvalga

Europos Komisija nurodė, jog Lietuva negali atidėti Trečiojo energetikos paketo įgyvendinimo, t. y. dujų sektoriaus pertvarka pagal Dujų direktyvos reikalavimus yra būtina. Atsižvelgiant į tai, šiuo metu atliekamos gamtinių dujų sektoriaus pertvarkos bei naujos gamtinių dujų infrastruktūros vystymas.

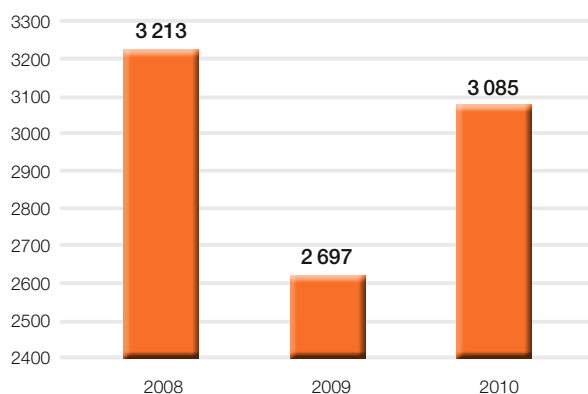
Vykdamas gamtinių dujų sektoriaus pertvarkymą, Energetikos ministerija išskėlė tokius tikslus:

- užtikrinti, kad Lietuvos gamtinių dujų sektoriaus veiklos modelis atitiktų Europos Sąjungos direktyvų keliamus reikalavimus įgyvendinant Trečiąjį energetikos paketą;
- suskaidyti monopolį gamtinių dujų rinkoje atskiriant dujų transportavimą magistraliniais dujotiekiais, jų skirstymą bei tiekimą vartotojams;
- siekti, kad AB „Lietuvos dujos“ tinkamai užtikrintų visų savo akcininkų – tarp jų ir valstybės – teises ir teisinius interesus, nustatant teisingą ir ekonomiškai pagrįstą gamtinių dujų kainą;
- sparčiai priimti teisės aktus, užtikrinančius gamtinių dujų sektoriaus pertvarką.

Dujų kainos ir suvartojimas

Gamtinių dujų suvartojimas

2010 m. pardavimų biržoje struktūra (pagal srautą, MWh, %)

Šaltinis: Lietuvos Respublikos energetikos ministerija

LR energetikos ministerijos pateiktais duomenimis, 2010 m. Lietuvoje suvartota 3 085 mln. m³ gamtinių dujų. Palyginti su 2009 m., suvartojimas išaugo 14,39 %, tačiau palyginti su 2008 m. dujų suvartojimas sumažėjo 3,98 %. Lietuvos gyventojai suvartoja tik nedidelį šalyse suvartojamų dujų kiekį, t. y. apie 200 mln. m³.

Gamtinių dujų kaina gyventojams

Gyventojų mokama dujų kaina susideda iš dviejų dalių: pastovaus dydžio mėnesinio mokesčio, kuris nepriklauso nuo suvartoto dujų kiekio, ir mokesčio už suvartotą gamtinių dujų kubinių metrų kiekį.

Šaltinis: VKEKK duomenys

Nustatant vidutinę kainą išskiriamos dvi vartotojų grupės: vartotojai, suvartojantys iki 500 m³ per metus (I grupė), ir vartotojai, suvartojantys daugiau kaip 500 m³ (II grupė).

2011 m. pirmąjį pusmetį AB „Lietuvos dujos“ I grupei buvo taikoma 2,04 Lt/m³, o II grupei – 1,45 Lt/m³ kaina. Didžiausią kainos dalį sudaro dujų importo kaina. I grupei didžiąją dalį kainos struktūroje sudaro skirstymo kaina. Taip yra todėl, kad sąnaudos gamtinėms dujoms pristatyti yra panašios, nepriklausančios nuo suvartojamo dujų kiekio.

Palyginti su 2010 m. pirmuoju pusmečiu, AB „Lietuvos dujos“ taikoma gamtinių dujų kaina I vartotojų grupei išaugo 9,09 %, o II grupei – 12,4 %. Palyginti su 2010 m. antrojo pus-

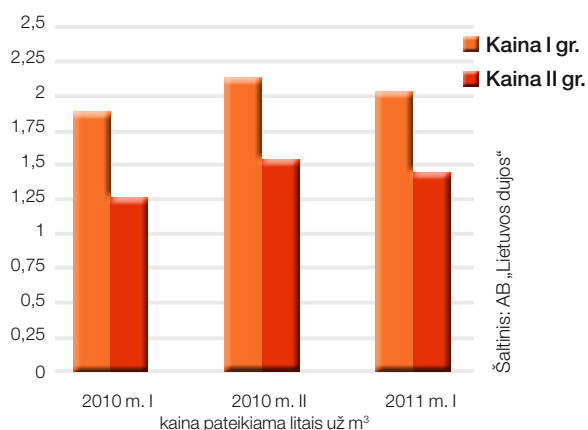
mečio kainomis, dujų kainos gyventojams sumažėjo: I grupei – 5,12 %, II grupei – 7,05 %.

Dujų kainos Lietuvoje ir kaimyninėse valstybėse

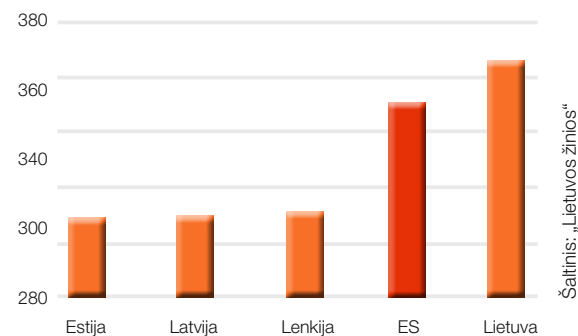
Lietuva už gamtines dujas moka vieną didžiausių kainų ES.

Vyriausybė siekia derėtis su „Gazprom“ dėl teisingos ir ekonomiškai pagrįstos gamtinių dujų kainos Lietuvos vartotojams. Lietuva 2011 m. sausio–vasario mėn. už 1 000 m³ gamtinių dujų mokėjo 367 JAV dolerius, Estija – 309 JAV dolerius, Latvija – 310 JAV dolerių, Lenkija – 311 JAV dolerių. Europos vartotojams „Gazprom“ 1 000 m³ dujų parduoda maždaug už 350 JAV dolerių.

Dujų kainų dinamika 2010–2011 m. (pusmečiais)

„Gazprom“ tiekiamų gamtinių dujų vidutinė kaina (ties siena; JAV doleriais/1 000m³)

Trečiojo energetikos paketo įgyvendinimas dujų sektoriuje

Vykdam gamtinių dujų sektoriaus pertvarką siekiama užtikrinti, kad Lietuvos gamtinių dujų sektoriaus veiklos modelis atitiktų Europos Sąjungos direktyvų keliamus reikalavimus. Šio sektoriaus pertvarka susijusi su pagrindiniu tikslu – atskirti dujų transportavimą magistraliniais dujotiekiais, jų skirstymą bei tiekimą vartotojams.

Dujų sektoriaus pertvarka yra tiesiogiai susijusi su suskystintų gamtinių dujų terminalo statyba, jo efektyviu sujungimu su magistralinių dujotiekių sistema, alternatyvių gamtinių dujų teikimo šaltinių atsiradimu, taip pat gamtinių dujų biržos įsteigimu ir konkurencijos gamtinių dujų sektoriuje sukūrimu ir užtikrinimu. Numatoma, kad ši pertvarka sudarys sąlygas mažėti gamtinių dujų kainoms.

Vykdoma gamtinių dujų sektoriaus pertvarka yra susijusi su būtinu energetinio saugumo stiprinimu Lietuvos Respublikoje. Lietuva siekia iki 2016 metų turėti efektyviai veikiančią suskystintų gamtinių dujų terminalą ir pastatyti naują požeminę gamtinių dujų saugyklą Syderiuose. Šioje vietovėje atlikti geologiniai ir geofiziniai tyrimai siekiant nustatyti geologinės struktūros tinkamumą požeminei gamtinių dujų saugyklai įrengti. 2011 m. kovo mėn. tyrimų rezultatai bei pasiūlymai dėl požeminės dujų saugyklos projekto įgyvendinimo buvo pateikti Vyriausybei.

Parengtos tarpžinybinės darbo grupės išvados dėl Lietuvai tinkamiausios suskystintų gamtinių dujų terminalo įrengimo

vietos ir technologijos (terminalas vandenyje su galimybe jame saugoti suskystintas dujas). 2010 m. liepos 21 d. Vyriausybė įpareigojo valstybės valdomą įmonę Klaipėdos nafta rengti suskystintų gamtinių dujų terminalo projektą. Vyriausybės tikslas – kuo greičiau pastatyti terminalą ir užtikrinti alternatyvų dujų tiekimą. Jau yra pasirinkta terminalo statybos vieta ir technologija. Šiuo metu vyksta tarptautinis terminalo statybos konsultanto parinkimo konkursas. Suskystintų gamtinių dujų terminalas turėtų būti pastatytas iki 2014 metų pabaigos.

Patvirtintas magistralinio dujotiekio Jurbarkas–Klaipėda specialusis planas. Nutiesus šį alternatyvų dujotiekių bus išplėsti Lietuvos gamtinių dujų perdavimo sistemos pajėgumai, pagerės perdavimo sistemos patikimumas, bus galima tiekti dujas iš numatomo pastatyti suskystintų gamtinių dujų terminalo Klaipėdoje.

Siekiant integruoti Lietuvos Respublikos dujų tinklus su Europos Sąjungos dujų tinklais ir panaikinti Lietuvos Respublikos izoliaciją, AB „Lietuvos dujos“ bei Lenkijos bendrovė „OGP Gaz-system“ svarsto galimybę nutiesti dujotiekių, sujungiančių Lietuvos bei Lenkijos dujų tinklus. Šiuo metu yra rengiamas Lietuvos–Lenkijos dujų jungties verslo aplinkos įvertinimas. Jei dėl šio dujotiekio būtų susitarta, jis galėtų būti baigtas tiesi ir pradėtas eksploatuoti 2016 metais.

MIŠKININKYSTĖ

Apžvalga

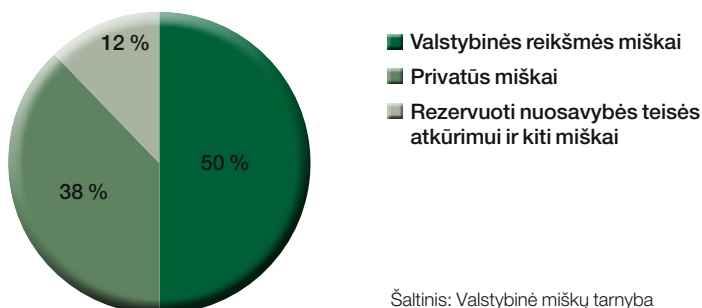
Miškai Lietuvoje užima didelę teritorijos dalį. 2010 m. sausio 1 d. duomenimis, jie apima 2 159,8 tūkst. ha plotą arba 33,1 % šalies teritorijos. Spygliuočių medynai sudaro didžiąją miškų dalį (56,3 %), minkštieji lapuočiai – 39,6 %, kietieji lapuočiai – 4,1 %. Stambiausia miškų savininkė yra valstybė (50 %), privačiam sektoriui priklauso kiek daugiau nei 38 % visų miškų.

Pagrindiniai miškų rodikliai 2010 01 01

Miško žemė pagal valstybinę miškų apskaitą, tūkst. ha	2 159,8
Miškingumas, %	33,1
Miško plotas, tenkantis vienam gyventojui, ha	0,7
Bendras medienos tūris su žieve, mln. m ³	479,4
Vidutinis medienos tūris 1 ha, m ³	234,0
Einamasis metinis medienos prieaugis 1 ha, m ³	7,9

Šaltinis: Statistikos departamentas

Miško žemės pasiskirstymas pagal nuosavybę 2010 01 01, %

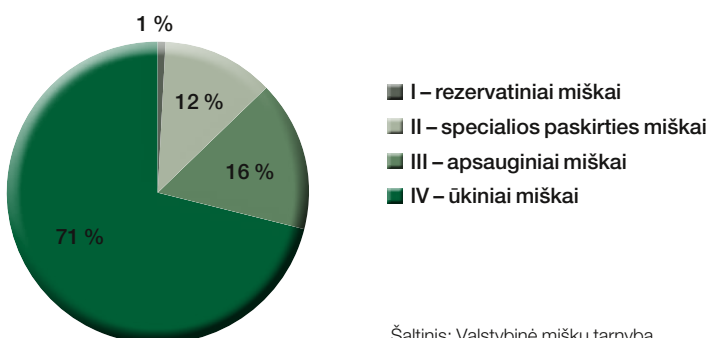
Šaltinis: Valstybinė miškų tarnyba

Lietuvoje miško žemės plotai yra skirstomi į 4 grupes:

- I miškų grupė – rezervatiniai miškai
- II miškų grupė – specialios paskirties miškai
- III miškų grupė – apsauginiai miškai
- IV miškų grupė – ūkiniai miškai

I grupės miškuose kirtimas yra draudžiamas, II ir III grupių miškuose leidžiamas ribotas kirtimas, o didžiausios IV grupės miškai naudojami nuolatiniam medienos tiekimui.

Miškų plotai pagal grupes 2010 01 01, %

Šaltinis: Valstybinė miškų tarnyba

Miškai yra svarbi šalies ekonomikos dalis. 2009 m. visas miškų sektorius sukūrė 3,32 % bendrojo Lietuvos vidaus produkto, sektoriuje dirbo net 7 % visų šalies darbuotojų. Tiesioginė miškininkystės dalis atitinkamai sudarė 0,45 % bendrojo vidaus produkto ir sukūrė 1 % visų šalies darbo vietų.

Miškų sektoriaus reikšmė Lietuvos ekonomikai

Rodiklis	2005	2006	2007	2008	2009
Viso miškų sektoriaus dalis bendrojoje pridėtinėje vertėje	3,98 %	3,96 %	3,94 %	3,43 %	3,32 %
Miškininkystės dalis bendrojoje pridėtinėje vertėje	0,53 %	0,52 %	0,60 %	0,48 %	0,45 %
Viso miškų sektoriaus darbuotojai, tūkst.	67,4	71,3	70,2	65,6	56,1
Miškininkystės ir medienos ruošos darbuotojai, tūkst.	10,1	10,4	10,3	10,0	9,3
Viso miškų sektoriaus darbuotojų dalis nuo visų šalies dirbančiųjų	7,6 %	8,1 %	7,1 %	7,4 %	7,0 %
Miškininkystės ir medienos ruošos darbuotojų dalis nuo visų šalies dirbančiųjų	1,1 %	1,2 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %

Šaltinis: Valstybinė miškotvarkos tarnyba

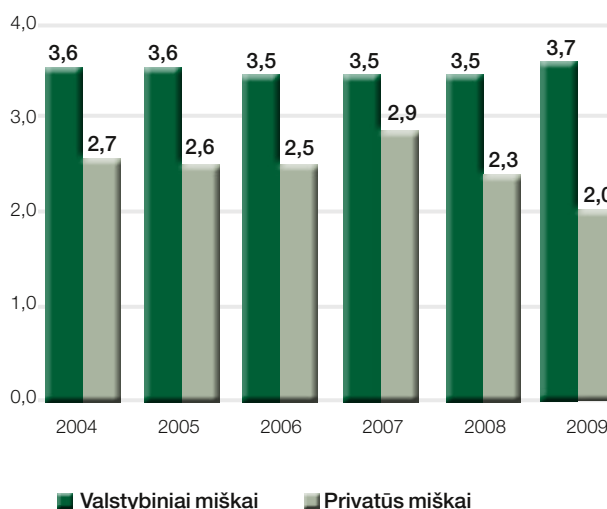
2009 m. Lietuvoje buvo iškirsta 5,7 mln. m³ medienos – beveik 65 % kirtimų buvo atlikta valstybės valdomuose miškuose, kuriuose nuo 2004 m. kasmet iškertamas pastovus 3,5–3,7 mln. m³ medienos kiekis. Kirtimai privačiuose miškuose svyravo nuo 2,9 mln. m³ 2007 m. iki 2 mln. m³ 2009 m. Didžioji dalis paruošiamos apvaliosios medienos lieka vietiniam vartojimui; tačiau nemaža medienos dalis yra eksportuojama. 2009 m. į kitas šalis buvo eksportuota kiek daugiau nei 13 % Lietuvoje paruoštos apvaliosios medienos (2007 m. buvo eksportuota daugiau nei 25 % žaliavinės medienos). Didžiausi eksportuojamos apvaliosios medienos srantai buvo nukreipti į Švediją (45 %) ir Lenkiją (22 %).

Apvaliosios medienos eksportas pagal valstybes 2009 m., tūkst. m³

Šalis	Iš viso	Iš valstybinių miškų
Švedija	302	134
Lenkija	150	51
Suomija	70	1
Vokietija	60	2
Latvija	38	20
Kitos	53	40

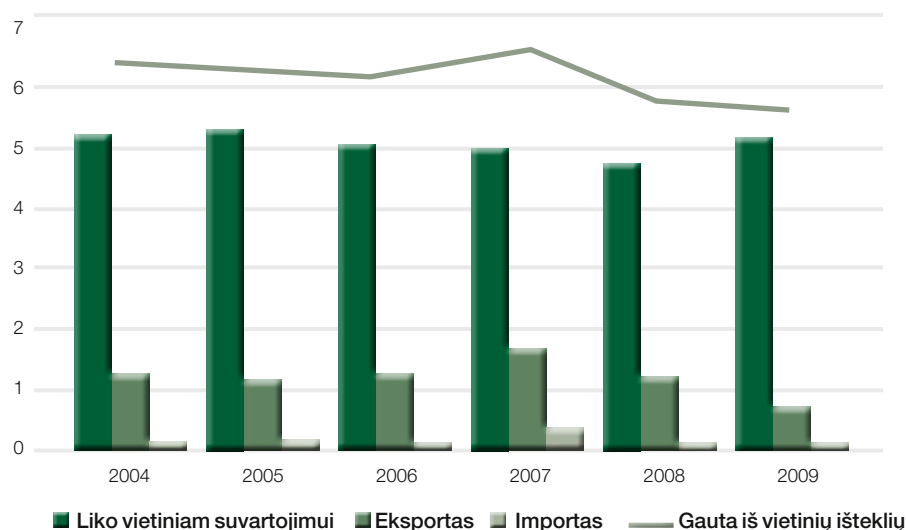
Šaltinis: Valstybinė miškotvarkos tarnyba

Kirtimai įvairių nuosavybės formų miškuose, mln. m³

Šaltiniai: Statistikos departamentas, Valstybinė miškotvarkos tarnyba

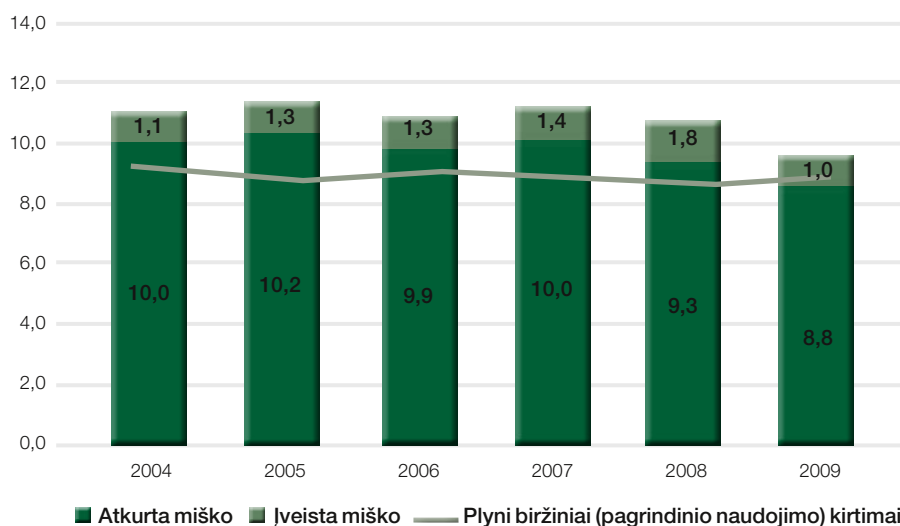
Apvaliosios medienos ruoša ir prekyba apvaliąja mediena (visų nuosavybės formų miškuose), mln. m³

Šaltinis: Valstybinė miškotvarkos tarnyba

Lietuvos Respublikos statistikos departamento duomenimis, miško žemės plotai Lietuvoje nuolat didėjo nuo 1993 m. Be to, vidutinis medienos tūris 1 ha nuolat augo ir 2010 m. pasiekė 234 m³/ha miško žemės ploto. Valstybiniuose miškuose atkūrimo ir įveisimo darbai nuolat viršijo iškertamus plotus. Šios tendencijos rodo galimybes plėsti medienos produkcijos apimtis nemažinant esamo medienos kiekio Lietuvos miškuose.

Miško atkūrimas ir įveisimas valstybiniuose miškuose, tūkst. ha

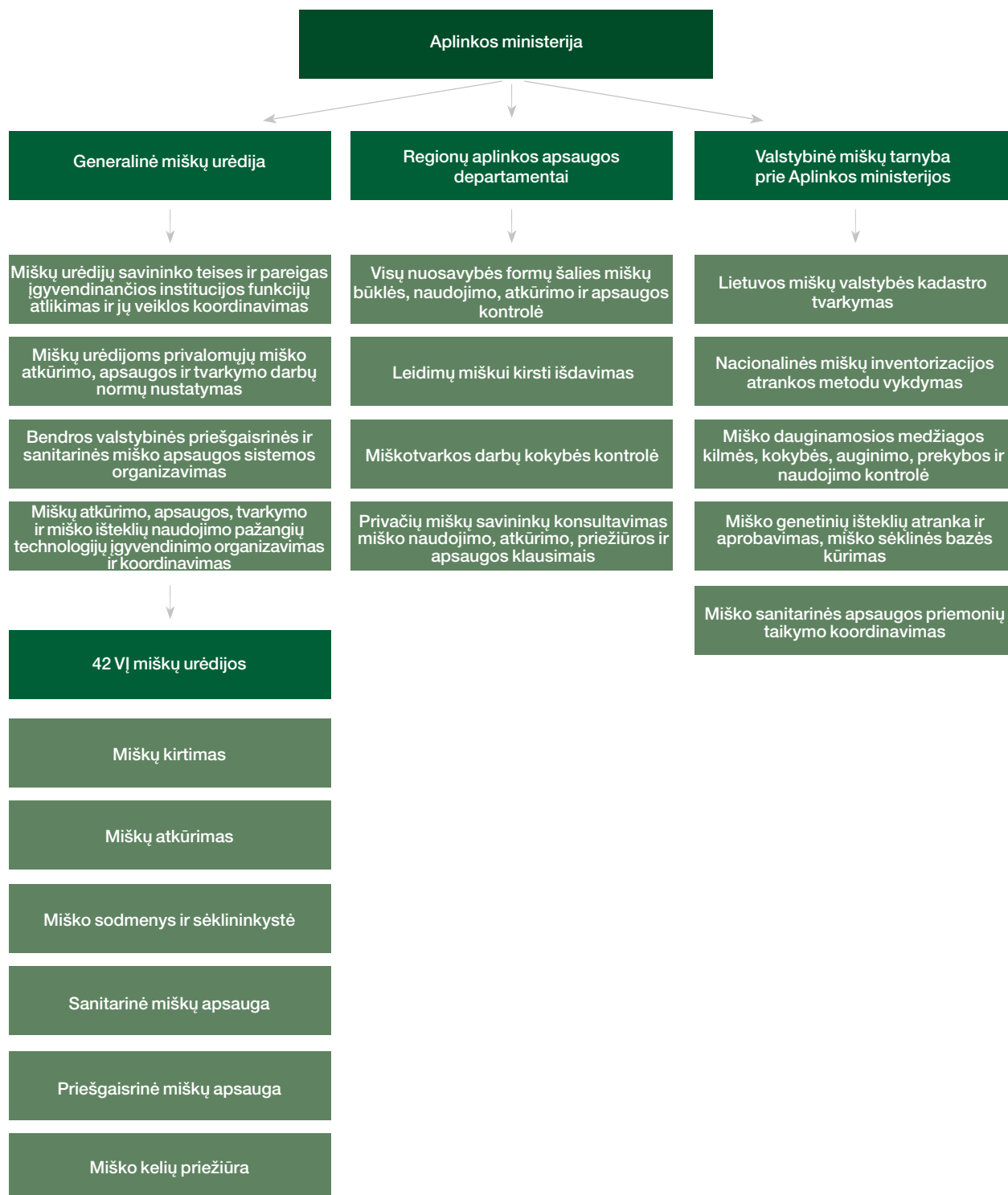
Šaltinis: Statistikos departamentas

Apie 267 tūkst. ha užimantys nuosavybės teisėmis atkurti rezervuoti miškai šiuo metu yra patikėti Nacionalinei žemės tarnybai, ūkinė veikla juose reglamentuota teisės aktais, pagal kuriuos miškų urėdijos šiuos miškus prižiūri, vykdo juose visas reikiamas miškų sanitarines ir priešgaisrinės apsaugos priemones, įskaitant sanitarinius miško kirtimus, taip pat atsodina iškirstus miškus. Nustatytais atvejais miškų urėdijos disponuoja ir iš šių miškų iškirsta mediena. Siekiant užtikrinti šių rezervuotų miškų tinkamą būklę ir išsaugoti jų vertę būsimiems savininkams, juose uždrausta vykdyti pagrindinius miško kirtimus.

Valdymo struktūra

Kaip reglamentuoja Lietuvos Respublikos miškų įstatymas, valstybės miškų ūkio politikos kryptis nustato Seimas, priimdamas įstatymus, o valstybės miškų ūkio strategiją formuoja ir valstybines miškų ūkio programas rengia Aplinkos ministerija. Šiai ministerijai pavaldūs Regionų aplinkos apsaugos departamentai atlieka visų šalies miškų būklės, naudojimo, atkūrimo ir apsaugos kontrolės funkcijas. Generalinė miškų urėdija prie

Aplinkos ministerijos organizuoja ir koordinuoja miškų urėdijoms priskirtų valstybinių miškų atkūrimą, priežiūrą, apsaugą ir miško išteklių naudojimą, taip pat koordinuoja vietinių miškų urėdijų veiklą. Valstybinius miškus patikėjimo teise valdo, jais disponuoja ir prižiūri miškų urėdijos. Valstybinė miškų tarnyba prie Aplinkos ministerijos tvarko Lietuvos miškų valstybės kadastrą, vykdo nacionalinę miškų inventorizaciją.

Struktūrinė valdymo reforma

Miškų urėdijų teisinė forma

Miškų urėdijų teisinė forma – valstybės įmonės. Valstybės įmonių įstatymas numato, kad valstybės įmonės tikslas yra teikti viešąsias paslaugas, gaminti produkciją ir vykdyti kitą veiklą siekiant tenkinti viešuosius interesus. Viena iš valstybės įmonių steigimo ir valdymo problemų – teisės aktuose nėra aiškiai apibrėžta, kas yra viešasis interesas, kokios viešosios paslaugos turi būti teikiamos. Miškų urėdijų teikiamos viešosios paslaugos yra sudėtinė dalis Aplinkos ministro nustatyta tvarka vykdomų privalomųjų miško atkūrimo, apsaugos ir tvarkymo darbų normų. Šių darbų natūrinės ir finansinės apimtys, suderinusi su Aplinkos ministerija, nustato Generalinė miškų urėdija. Pagrindinė miškų urėdijų veikla yra komercinė – miškų urėdijos konku-

ruoja su privačiomis miškininkystės kompanijomis bei su kaimyninių valstybių medienos tiekėjais.

Vadovaujantis Valstybės įmonių įstatymu likutinio pelno paskirstymą pagal jo panaudojimo kryptis tvirtina Generalinė miškų urėdija. Šiuo metu Valstybės įmonių įstatyme nenumatyta galimybė skirstant pelną jo dalį išmokėti įmonės valdytojui.

Miškų urėdijų valdymas

2011 m. kovo 31 d. įgyvendintas vienas iš Aplinkos ministerijos nusistatytų prioritetų – įsteigti kolegialūs miškų urėdijų valdymo organai – valdybos. Iki šiol aukščiausią poziciją urėdijos valdyme užėmė urėdas. Ši naujovė priartins miškų urėdijų valdymo modelį prie privačiose įmonėse taikomos praktikos.

Prekybos apvaliąja mediena taisyklių pakeitimai

Miškų urėdijų 2011 metams organizuojuose medienos pardavimo konkursuose didelė dalis medienos sektoriaus įmonių nesugebėjo užsitikrinti nuolatinę gamybai reikalingo žaliavų kiekio. Nors Vyriausybė, tvirtindama metines kirtimų normas, be kitų svarbių faktorių, įvertina ir vietinės perdirbamosios pramonės žaliavų poreikį, o miškų urėdijų išskertamas faktinis kiekis beveik atitinka Vyriausybės patvirtintąjį, pramonė jaučia žaliavos stygių.

Nors medienos žaliavos prekybos tarpininkai prisideda prie medienos rinkos efektyvumo, t. y. medienos kaina labiau atspindi rinkos kainą, daugelis valstybių (tarp jų ir kaimyninės Latvija bei Estija) numato palankias medienos įsigijimo sąlygas vietiniams gamintojams, taip ribodamos medienos rinkos atvirumą ir remdamos šalies medienos perdirbimo pramonę. Įvertinus apvaliosios medienos eksportą ir palyginus jo mastus su Latvija ir Estija, konstatuotina, kad apvaliosios medienos eksportas iš Lietuvos vertinant tiek absoliučiais, tiek santykiniais dydžiais yra mažiausias ir didžiausia apvaliosios medienos dalis lieka perdirbimui šalies medienos pramonės įmonėse.

Šiuo metu Lietuvoje galiojančios apvaliosios medienos prekybos taisyklės numato, kad iki 60 % miškų urėdijų nukertamos medienos parduodama pagal ilgalaikes sutartis (realiai parduodama 47 % medienos), likusią dalį sudaro pusmetiniai pardavimai (40 %), pardavimai šalių susitarimu (12 %) ir aukcionai (1 %). Pardavimai pagal ilgalaikes sutartis ir pusmetiniai pardavimai atliekami pagal viešąjį konkursą, kurį laimi didžiau-

sią kainą pasiūlę pirkėjai; ši sistema nenumato palankesnių sąlygų vietiniams medienos perdirbėjams.

Vyriausybė siekdama veiksmingiau ir skaidriau organizuoti prekybą apvaliąja mediena, pagaminta valstybinuose miškuose, 2011 gegužės 16 d. pasitarime pritarė Aplinkos ministerijos pasiūlymui įdiegti elektroninę medienos pardavimo sistemą ir valstybinuose miškuose pagamintą medieną parduoti aukcionuose elektroniniu būdu. Taip pat pritarė nuostatai, kad iki 60 % per metus numatomo pagaminti atitinkamo apvaliosios medienos asortimentų būtų parduodama pagal aukcionuose sudarytas ilgalaikes sutartis.

Tarp Aplinkos ministerijos prioritetų 2011 m. yra parengti ir įdiegti apvaliosios medienos elektroninę pardavimo sistemą (AMEPS). Svarbiausias šios elektroninės sistemos privalumas būtų centralizuota urėdijų pardavimų sistema, palengvinanti pirkimus didiesiems apvaliosios medienos naudotojams, kurie norėdami įsigyti didelį medienos kiekį iki šiol turi bendrauti su atskiromis urėdijomis. Kaip teigia medienos perdirbėjų atstovai, prekybos konkursų perkėlimas į elektroninę erdvę pasiteisintų tik tuo atveju, jei konkursas vyktų centralizuotai, būtų pateikiamos ne tik medienos rūšys, sortimentai, kokybės klasės, bet ir geografinė vieta, kadangi medienos gabenimo išlaidos labai svarbios (pavyzdžiui, vežant apvaliąją medieną iš Trakų į Klaipėdą vieno kubinio metro kaina gali pakilti 50 Lt).

Efektyvumo didinimo priemonės

Siekdama optimizuoti urėdijų veiklą ir mažinti išlaidas, Vyriausybė pritarė Miškų įstatymo papildymui nuostata, jog urėdijos pagal jungtinės veiklos sutartį gali kartu naudoti lėšas, įsigyti bendrai naudojamą ilgalaikį turtą, kuris būtinas miškams apsaugoti nuo gaisrų ir stichinių nelaimių, miško kenkėjų, ligų, neteisėto kirtimo, kitų miškams žalingų veikslių, pirkti miškų ūkio veiklos integruotas informacines sistemas. Numatoma, kad centralizuoti stambūs pirkimai stiprins miškų urėdijų derybines pozicijas bei padės sumažinti administracines išlaidas. Kadangi kol kas tokia praktika nebuvo taikoma, svarbu reglamentuoti aiškų mechanizmą, kaip šis pasiūlymas iš koncepcinio taps veikiančiu kasdienėje aplinkoje. Pažymėtina, kad aukščiau minėtam šią efektyvumo didinimo priemonę įteisinančiam Miškų įstatymo papildymo projektui Seimas nepritarė.

Aplinkos ministerija yra nustatiusi konkrečias priemones valdomų įmonių efektyvumui didinti 2011 m., už kurias atsakinga Generalinė miškų urėdija. Jas įgyvendinant:

- Parengti ir, suderinus su Aplinkos ministerija, patvirtinti miškų urėdijų valdomo turto vertės didinimo, turto generuojamos gražos bei pelningumo rodikliai. Ši priemonė įpareigos miškų urėdijas planuoti ir siekti nustatytų tikslų; pagrindinis iššūkis yra užtikrinti, jog keliami tikslai būtų ambicingi.
- Parengtas miškų urėdijų veiklos apskaitos metodikos projektas, pagal kurį išlaidos veiklai, duodančiai pajamų, ir išlaidos viešosioms paslaugoms būtų apskaitomos atskirose sąskaitose. Tai leistų objektyviai vertinti urėdijų komercinės veiklos rezultatus ir efektyvumą.
- Nuo 2011 metų liepos 1 d. Generalinėje miškų urėdijoje centralizuojamos miškų urėdijų vidaus audito funkcijos. Tai turėtų užtikrinti visų urėdijų veiklos skaidrumą ir palengvinti jų kontroliavimą.

TRANSPORTAS

Apžvalga

Šioje apžvalgoje transporto sektorius yra suskirstytas į kelių, geležinkelių, vandens ir oro transporto bei pašto ir logistikos segmentus. Šis sektorius yra vienas didžiausių darbdavių Lietuvoje ir sudaro svarbią šalies ekonomikos dalį (2010 m. duomenimis, transportas, sandėliavimas ir ryšiai sukūrė 15,2 % šalies bendrojo vidaus produkto), todėl tai itin svarbus sektorius užtikrinant kitų ekonomikos šakų funkcionavimą.

Krovinių apyvarta pagal transporto rūšis

	2006	2007	2008	2009	2010
Krovinių apyvarta, mln. tonkilometrų	33 707	35 699	35 710	30 061	33 414
iš jų kelių transportu	18 134	20 278	20 419	17 757	19 398
iš jų naftotiekiais	2 670	1 032	527	410	579
iš jų geležinkeliais	12 896	14 373	14 748	11 888	13 431
iš jų kitu transportu	7	16	16	6	6

Šaltinis: Statistikos departamentas

Logistika

Nors atskiri transporto sektoriaus segmentai turi savo strategines gaires ir valdymo specifiką, svarbu pabrėžti, jog Lietuvos transporto plėtros strategija numato integruoto ir vientiso transporto tinklo sukūrimą. Įvairiarūšis transporto tinklas leidžia geriau išnaudoti kiekvienos transporto rūšies pranašumą, suteikia daugiau lankstumo įmonėms priimant logistinius sprendimus ir taip didina transporto efektyvumą. Valstybės plėtojamas logistikos segmentas dar tik žengia pirmuosius žingsnius, tačiau patvirtinti ir pradėti įgyvendinti viešųjų logistikos centrų projektai turėtų prisidėti prie kiekvieno iš toliau išvardytų segmentų stiprinimo ir vystymosi.

Įgyvendinami projektai

Šiuo metu yra įgyvendinama priemonė, kuria siekiama įsteigti viešuosius logistikos centrus (VLC). Planuojama, jog šie centrai taps svarbiais ir veiksmingais įvairiarūšio transporto sąveikos mazgais ir sustiprins tinklų integraciją. Vilniuje ir Kaune VLC steigis AB „Lietuvos geležinkeliai“, Šiauliuose – miesto savivaldybė, o Klaipėdoje – VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija. Įsteigti centrai paskatins komercinį

atskirų transporto tinklų valdytojų bendradarbiavimą, taip pat leis įmonėms pasirinkti efektyviausius logistikos sprendimus. Tikimasi, jog sukurta infrastruktūra prisidės prie Lietuvos įmonių eksporto konkurencingumo gerinimo bei tarptautinių pervežimų segmento augimo.

Logistikos centrų pasiūlos trūkumas jau buvo sprendžiamas privataus kapitalo iniciatyva: finansuota daug sandėlių, terminalų, logistikos paslaugas teikiančių centrų prie pagrindinių transporto magistralių. Nors būtų galima teigti, jog valstybės iniciatyva yra pavėluota, privatūs infrastruktūros objektai dažniausiai yra vienmodaliniai ir aptarnaujami kelių transporto, be to, nėra pakankamas kooperavimo lygis. Iš esmės darniai veikiančio logistikos objektų tinklo Lietuvoje nėra. Tikimasi, jog VLC taps svarbiais ir veiksmingais įvairiarūšio transporto sąveikos mazgais ir sustiprins tinklų integraciją. VLC steigimą vykdo valstybės kapitalo įmonės. Juos steigiant būtina atlikti dvi užduotis. Visų pirma, apskaičiuoti VLC ekonominę įvertinimą siekiant nustatyti, ar šie centrai atsiperks. Antra, būtina apibrėžti aiškius, objektyvius ir išmatuojamus veiklos vertinimo kriterijus dar pradinėje stadijoje (iki VLC pradės veikti).

Kelių valdymas

Lietuvoje keliai skirstomi į valstybinės reikšmės ir vietinės reikšmės kelius. Bendras šalies kelių ilgis sudaro daugiau kaip 81 tūkst. km. Valstybinės reikšmės keliai skirstomi į magistralinius, krašto ir rajoninius kelius. Jie išimtinė nuosavybės teise priklauso valstybei ir juos turto patikėjimo teise įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka naudoja bei jais disponuoja Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos įsteigtų 10 regioninius kelius prižiūrinčių valstybės įmonių ir valstybės įmonė „Automagistralė“.

Šios įmonės atlieka kelių priežiūros darbus, o kelių tiesimo darbams atlikti Lietuvoje viešaisiais pirkimais samdomas privatus sektorius. Toks kelių valdymo būdas nesudaro tinkamų paskatų kelių tiesėjams tiesti kelius taip, kad jų ateities priežiūros bei remonto išlaidos būtų kuo mažesnės.

Kelių priežiūros įmonės taip pat neturi paskatų efektyvinti veiklos, nes kelių priežiūros darbai finansuojami iš Lietuvos

Respublikos biudžeto, o darbų atliekama tiek, kiek skiriama finansavimo skaičiuojant pagal planu iš anksto (2001 m.) nustatytus darbų techninius ir kasmet indeksuojamus ekonominius įverčius. Tokia situacija taip pat nesudaro prielaidų efektyviam kontrolės mechanizmui – kelių valdymo įmonės atlieka valstybės apmokamo rangovo funkciją jų pačių balanse esančio turto priežiūrai. Šios įmonės tarpusavyje nekonkuruoja, todėl tokia situacija sudaro sąlygas pertekliniam darbuotojų ir įrangos skaičiui.

2005–2015 m. laikotarpiui patikslinta Lietuvos Respublikos valstybinės reikšmės kelių priežiūros ir plėtros programa. Valstybinės ir vietinės reikšmės kelių tinklo plėtrai, keliams prižiūrėti ir remontuoti kasmet panaudojama iki 1,5 mlrd. Lt Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo ir Europos Sąjungos finansinės paramos fondų lėšų.

Asignavimai Lietuvos automobilių kelių direkcijai prie Susisiekimo ministerijos (tūkst. Lt)

2009	2010	2011*	2012*
775 716	881 749	946 140	1 065 495

Šaltinis: Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos

Įgyvendinami projektai

Lietuvoje yra vykdoma europinio transporto tinklo (TEN-T) plėtra. Ja siekiama integruoti įvairių transporto rūšių tinklus, juos sujungti su kaimyninių ES valstybių tinklais ir taip užtikrinti transporto tinklų saugumą bei efektyvumą. Plėtros strategiją Lietuvoje formuoja LR susisiekimo ministerija. Įgyvendinamos priemonės yra E lygio magistralių kelių rekons-

trukcija, tinklo jungčių tobulinimas, saugos infrastruktūros kūrimas. Priemonės įgyvendina Transporto investicijų direkcija.

Iki 2015 m. planuojama rekonstruoti tarptautinius kelius (tarptautinius transporto koridorius ir europinio tinklo kelius) pagal europinių kelių standartus: patobulinti ir sustiprinti kelių dangas Europos Sąjungoje leistinai 11,5 tonos ašies apkrovai, įgyvendinti kompleksines eismo organizavimo ir saugaus eismo sąlygų gerinimo priemones.

Geležinkeliai

Patogi Lietuvos geografinė padėtis kaimynų atžvilgiu lėmė, jog šalį kerta du Europos geležinkelių tinklo koridoriai (I Šiaurės–Pietų krypties ir IX koridorius). Lietuvos geležinkelių tinklo bendras ilgis sudaro 1 767,6 km, tačiau nesutampantys vėžių plociai neleidžia Lietuvai integruoti geležinkelių sistemos su kitomis Europos Sąjungos šalimis.

Geležinkelių transporto plėtra yra apibrėžta ilgalaikėje (iki 2025 m.) Lietuvos transporto sistemos plėtros strategijoje, kuri buvo patvirtinta 2005 m. Geležinkelių transporto srityje valstybės politiką ir strategiją įgyvendina LR susisiekimo ministerija, o visą tinklo infrastruktūrą eksploatuoja ir veiklą vykdo viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas – valstybei priklausanti AB „Lietuvos geležinkeliai“.

Bendras geležinkelio linijų ilgis (km)

	2009
Lietuva	1 768
Latvija	1 884
Estija	1 196

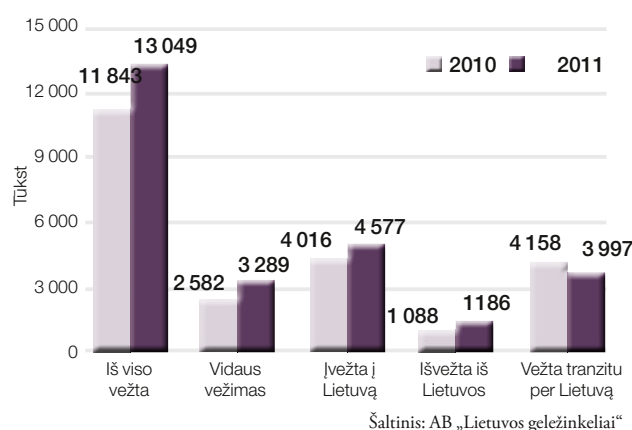
Šaltinis: „Eurostat“

AB „Lietuvos geležinkeliai“ duomenimis, per pirmąjį šių metų ketvirtį buvo pervežta 13 mln. tonų krovinių, iš kurių beveik 40 % sudarė nafta ir jos produktai, o trečdalis – trąšos. Tarptautiniai pervežimai sudarė 75 % visų krovinių vežimo ir, palyginti su atitinkamu 2010 m. laikotarpiu, išaugo 5,4 %.

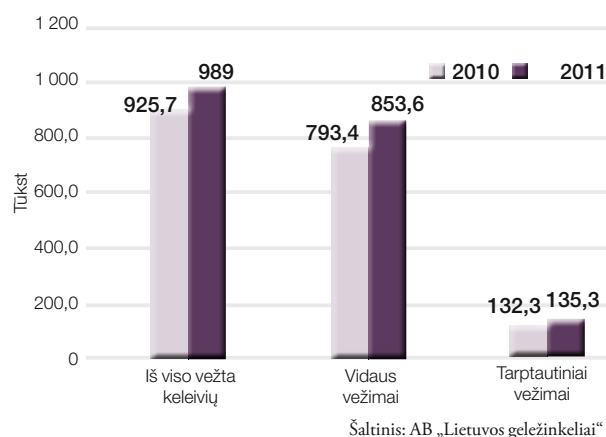
Per pirmą šių metų ketvirtį buvo pervežta 989 tūkst. keleivių, t. y. 6,8 % daugiau nei tuo pačiu 2010 m. laikotarpiu. Aptariamam laikotarpiu vidaus vežimai sudarė 86,3 % visų keleivių srautų. Keleivių vežta daugiau tiek vietiniais, tiek tarptautiniais maršrutais. Įtakos keleivių pervežimų augimui turi naujų riedmenų įsigijimas. Maršrutu Vilnius–Kaunas kursuoja nauji dviaukščiai elektriniai traukiniai. Vis dėlto keleivių pervežimas

yra nuostolingas, o geležinkeliai nėra populiariausia transporto rūšis. 2007 m. duomenimis, ketvirtadalį geležinkelių parko sudaro senesnis nei 30 m. keleivinis transportas, nors jo eksploatavimo laikas yra 28 m. Keleivių pervežimo paslauga turi būti teikiama kaip valstybės socialinis įsipareigojimas, todėl būtina optimizuoti keleivių vežimo maršrutus bei ieškoti sprendimų derinant skirtingas transporto rūšis. Valstybė, kaip keleivių vežimo socialinės paslaugos užsakovė, turėtų rinktis efektyviausias paslaugas – kainos ir kokybės prasme – pasiūliusius tiekėjus, kurie gali būti ir AB „Lietuvos geležinkeliai“, ir vežėjai autobusais.

Krovinių vežimas pagal susisiekimo rūšis 2010 – 2011 m. sausio – kovo mėn., tūkst. t

Keleivių vežimas 2010 – 2011 m. sausio – kovo mėn., tūkst.

Svarbu pastebėti, kad kelionės sąnaudos geležinkeliais yra apie du su puse karto didesnės nei autobusu. Todėl siekiant teikti viešąsias keleivių pervežimo paslaugas reikia neapsiriboti viena transporto rūšimi ir ieškoti efektyviausių sprendimų.

Geležinkeliai*		Kelionės autobusu		
		Vilnius–Kaunas	Vilnius–Klaipėda	Vilnius–Šiauliai
Lt/km	0,52	0,19	0,19	0,21

* - Apskaičiuota dalinant AB „Lietuvos geležinkeliai“ Keleivių vežimo direkcijos 2010 m. vidinių pardavimų savikainą bei proporcingą veiklos sąnaudų dalį iš vidaus vežimų keleivių kilometrų (www.litrail.lt, veiklos rezultatai).

** - Informacija paimta iš UAB „Tolimojo keleivinio transporto kompanija“ tinklalapio, o kaina vienam kilometrui apskaičiuota bilieto kaina dalinant iš kelionės atstumo.

Įgyvendinami projektai

„Rail Baltica“ yra vienas didžiausių ir ambicingiausių projektų, apimantis europinės vėžės geležinkelio linijos tiesimą. Lietuvoje projektą įgyvendina AB „Lietuvos geležinkeliai“ kartu su LR susisiekimo ministerija.

Projektas „Rail Baltica“ įgyvendinamas vadovaujantis Neatidėliotinių veiksmų, kuriuos būtina atlikti įgyvendinant projektą „Rail Baltica“, planu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 541. Šiame plane numatyta iki 2014 m. palei esamą geležinkelį nutiesti europinę vėžę nuo Lenkijos sienos iki Kauno, o nuo Kauno iki Latvijos sienos atlikti esamos vėžės rekonstrukciją.

Kompanija AECOM atlieka atskiros europinės vėžės geležinkelio linijos Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje („Rail Baltica“ koridorius) galimybių studiją. Jau pateikta šios studijos galutinė ataskaita. Studija parodys, kur optimaliausia tiesti europinę vėžę per Lietuvos, Latvijos ir Estijos teritoriją.

Aptariamu laikotarpiu atlikti darbai apima 2010 m. pradėtą geležinkelio ruožo Marijampolė–Kazlų Rūda–Kaunas rekonstrukciją, kai rengiamas sugretintas 1435 mm/1520 mm vėžės pločio geležinkelio kelias arba tiesiamas papildomas 1435 mm vėžės pločio kelias palei esamą geležinkelio liniją. Taip pat rengiama galimybių studija geležinkelio linijos ruožui Lenkijos ir

Lietuvos valstybės siena–Marijampolė rekonstruoti arba tiesti. Įgyvendinami projektai sudaro pirmąjį tiesiamos linijos etapą. „Rail Baltica“ projektas yra finansuojamas TEN-T, Europos Sąjungos sanglaudos fondo ir valstybės lėšomis, o preliminari jo vertė – 1,5 mlrd. Lt.

Įgyvendinant TEN-T linijų modernizavimą projektuojamas linijos Vilnius–Kaunas kelio pritaikymas greičiui iki 160 km/h. II projekto etapas apima kelių tiesimą ruožuose Kyviškės–Valčiūnai ir Pušynas–Paneriai. Projektas atitinka Ilgalaikės (iki 2025 m.) Lietuvos transporto sistemos plėtros strategijos tikslus ir teigiamai prisidės prie AB „Lietuvos geležinkeliai“ veiklos. Projektą, kurio bendra vertė siekia 45 mln. Lt, finansuoja projekto vykdytoja AB „Lietuvos geležinkeliai“ ir Europos sąjungos paramos fondai.

AB „Lietuvos geležinkeliai“ atlikdama valstybei priklausiančias funkcijas (nuostolingą keleivių vežimą vietiniais maršrutais, skirdama lėšas viešajai geležinkelių infrastruktūrai modernizuoti ir kt.) negali nustatyti optimalios rodiklių sistemos, kuri leistų įvertinti sąnaudų efektyvumą bei sudarytų aiškias prielaidas ir paskatas joms mažinti. Esant pakankamai paklausai, per paskutinį dešimtmetį krovinių vežimo apimtys didėjo, nors kokybiniai parametrai, darantys įtaką vartotojų pasitenkinimui (pvz., vežimo greitis ir kaina), iš esmės nesikeitė.

Vandens transportas

Lietuvos vandens transportas – viena iš transporto šakų, jungianti į gamybinį, technologinį kompleksą įmones, institucijas ir organizacijas, vykdančias laivybą, uostų ir prieplaukų veiklą, vandens kelių priežiūrą ir tvarkymą bei kitas susijusias su laivyba veiklas. Jūrų transportą sudaro Lietuvos jūrų prekybinis laivynas, Klaipėdos valstybinis jūrų uostas, Šventosios valstybinis jūrų uostas ir AB „Orlen Lietuva“ Būtingės naftos terminalas, laivų agentavimo, krovinių ekspedijavimo laivų aprūpinimo, laivų vilkimo ir kitas paslaugas teikiančios įmonės ir agentūros. Vidaus vandens transportą sudaro Lietuvos vidaus vandens laivai, vidaus vandens keliai, vidaus vandens uostai ir prieplaukos. Vandens transporto strategijos, politikos įgyvendinimą, veiklos ir projektų koordinavimą bei šalies atstovavimą tarptautinėse organizacijose vykdo Vandens transporto skyrius, priklausantis LR susisiekimo ministerijos Vandens ir geležinkelių transporto departamentui.

Lietuvos jūrų prekybinį laivyną sudaro šių laivybos kompanijų laivai: AB „Lietuvos jūrų laivininkystė“ (kurios didžioji dalis akcijų priklauso Lietuvos valstybei) – 11 laivų, AB „Limarko laivininkystė“ – 16 laivų, AB „DFDS LISCO“ – 8 keltai bei kiti laivų savininkai, kurie eksploatuoja vieną ar kelis jūrų laivus.

Klaipėdos valstybinį jūrų uostą patikėjimo teise valdo VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija. Klaipėdos jūrų

uostas – neužšalantis, turintis gerai išvystytas susisiekimo komunikacijas (geležinkelis, keliai, oro transportas, vidaus vandens kelias) su šalies miestais ir kaimyninėmis valstybėmis. Tai universalus uostas, galintis priimti iki 315 m ilgio ir iki 13 m grimzlės laivus, kuriame eksploatuojama apie 30 km ilgio krantinių, 95 km geležinkelių kelių, 30 specializuotų krovinių terminalų. Uosto pajėgumai leidžia perkrauti iki 50 mln. tonų krovinių per metus. Laivybos linijos jungia Klaipėdos uostą su svarbiausiais Baltijos jūros uostais, taip pat Didžiąja Britanija, Nyderlandais, Belgija ir Prancūzija. Uoste galima teikti stambių krovos darbų, laivų remonto ir kitas paslaugas, tačiau dėl išaugusios paslaugų paklausos bei ribotų techninių galimybių buvo nuspręsta statyti naują išorinį giliavandenį uostą, kuris leis priimti didesnės krovos laivus ir padidinti vandens transporto saugumą.

VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijos duomenimis, per pirmuosius tris šių metų mėnesius Klaipėdos jūrų uoste buvo perkrauta apie 9,08 mln. tonų jūrinių krovinių. Palyginti su 2010 m. tuo pačiu laikotarpiu, krovos apimtys išaugo 20,8 %. Didžiausi augimo tempai pastebėti birujų ir suverstinių krovinių (trašų, statybinių medžiagų ir naudingųjų iškasenų, birios rūdos) segmente. Palyginti su kaimyninėmis šalimis, pagal bendros krovos apimtį Klaipėdos uostas lenkė Rygos ir Ventspilio uostus, tačiau atsiliko nuo Talino.

Krova Baltijos jūros rytinės pakrantės uostuose, tūkst. t

Uostas	Apimtis		Pokytis (%)
	2010 01–03	2011 01–03	
Primorskas	18 732,5	17 759,1	(5,0)
Sankt Peterburgas	11 245,6	11 805,2	5,0
Talinas	8 481,2	9 207,1	8,6
Klaipėda	7 510,4	9 075,5	20,8
Ryga	7 140,8	7 678,6	7,5
Ventspilis	7 208,0	7 160,0	(0,7)
Ust Luga	2 372,5	2 692,8	14,0
Liepoja	1 007,9	1 192,9	18,4
Vyborgas	244,2	177,0	(28,0)
Kaliningradas	3748,6	3497,6	(6,7)

Šaltinis: VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija

Pagal konteinerizuotų krovinių perkrovimą, palyginti su 2010 m. pirmuoju ketvirčiu, krovos apimtys išaugo 42,3 % (iki 90 970 TEU) ir leido Klaipėdos uostui toliau sustiprinti lyderio pozicijas šiame segmente tarp Baltijos šalių. Per pirmuosius tris šių metų mėnesius uoste apsilankė 1 622 laivai (166 daugiau nei praėjusiais metais), o atplaukiančių keleivių skaičius išaugo 26,3 % ir siekė 54,9 tūkst. Išaugusios krovos apimtys, suintensyvėjusi laivyba ir keleivių srautai yra glaudžiai susieti su šalies ekonomikos situacija ir pirmuoju jos atsigavimo indikatoriumi – eksportu. Visus metus neužšalantis jūrų uostas, gerai išvystyta uosto infrastruktūra ir patogi geografinė padėtis leidžia tikėtis, jog pirmųjų trijų mėnesių augimas bus ilgalaikis.

Įgyvendinami projektai

Stiprinant Lietuvos, kaip jūrinės valstybės, poziciją yra vykdoma Klaipėdos uosto plėtros, pastatant išorinį uostą, galimybių studija ir poveikio aplinkai vertinimas. Giliavandenis jūrų uostas sumažins laivų judėjimo intensyvumą dabartiniame uoste ir sustiprins vandens eismo saugumą bei efektyvumą. Taip pat uostas suteiks galimybę įplaukti didesnio tonažo tanklaviviams. Numatomas gylis – 17–17,5 m (šiuo metu jis siekia 15 m).

Kasmet į Klaipėdą vis daugiau turistų atvyksta keleiviniais keltais ir kruiziniais laivais, todėl uostas sparčiai rengiasi tinkamai ir kokybiškai juos aptarnauti ir priimti. Tuo tikslu centrinėje uosto dalyje bus pradėtas statyti naujas Klaipėdos keleivių ir krovinių terminalas. Geležinkelio viaduko per Varnėnų gatvę rekonstrukcija – pirmoji pradedamo statyti naujo terminalo projekto dalis. Projektui įgyvendinti numatyta daugiau nei 10 mln. litų. Iš jų 85 % sudarys Europos regioninės plėtros fondo lėšos. Likusią dalį sudarys AB „Lietuvos geležinkeliai“ ir valstybės biudžeto lėšos. Antroji projekto dalis – krantinių Nr. 80–81 su pirsu Nr.80a–81a statyba bei 2-ųjų reguliuojamųjų rampų įrengimas. VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijos užsakymu (panaudojant ES INTERREG IIIB programos lėšas)

pastačius šias krantines ir pirsą, Klaipėdos keleivių ir krovinių terminale vienu metu galės švartuotis 3 laivai (laivų tipai: ro-ro, ro-pax, keleiviniai keltai, kruiziniai laivai). Trečioji projekto dalis – Baltijos prospekto (centrinio išvažiavimo iš uosto) rekonstrukcija, užtikrinsianti greitą ir sklandų transporto srautų judėjimą iš/į uostą. VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijos užsakymu parengiamieji darbai buvo atlikti panaudojant ES INTERREG III B lėšas; šiuo metu parengti projektiniai pasiūlymai ir rengiami techniniai projektai (panaudojant europinio transporto tinklo TEN-T lėšas). Atlikus šiuos rekonstravimo darbus, bus išspręstos transporto spūščių, taršos ir triukšmo problemos mieste. Be to, bus pastatytas naujas autotransporto įvažiavimas ir išvažiavimas iš uosto.

Taip pat nuspręsta, jog Lietuvai būtų tikslinga turėti antrąją uostą, galintį priimti pramoginius, mažuosius ir sportinius, žvejybos bei kitos paskirties laivus 2003 m. Vyriausybė pritarė siūlymui atstatyti Šventosios uostą ir nustatė prioritетines projekto kryptis. Šventosios valstybinį jūrų uostą patikėjimo teise valdo VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija, vykdanči VĮ Šventosios valstybinio jūrų uosto direkcijai pavestas funkcijas. Planuojama, jog naujasis uostas paskatins turizmo plėtrą regione, suteiks daugiau galimybių šalį pasiekti pramoginiams laivams ir jachtoms. Taip pat uostas leis sustiprinti priešgaisrinę saugą, valstybės sienos apsaugą bei krantinės gelbėjimo funkcijas. LR susisiekimo ministerija ir VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija nusprendė iki pradedant numatyto uosto statybas, dalinai pritaikyti esamas uosto krantines ir akvatoriją minėtiems laivams priimti jau 2011 metais. Šių metų vasario mėnesį buvo pasirašyta sutartis dėl uosto techninio projekto parengimo, inžinerinių tinklų statybos ir plaukiojančių prielaukų įrengimo su atvirą konkursą laimėjusia UAB „Hidrostatyba“. Taip pat pasirašyta sutartis su UAB „BGS“ dėl uosto akvatorijos valymo darbų. Numatomus darbus planuojama baigti š. m. birželio mėnesį.

Oro uostai

Oro transporto sektorių reguliuoja ir strategiją numato LR susisiekimo ministerija. Šalyje veikia 4 tarptautiniai oro uostai: Vilniaus, Kauno, Palangos ir Zoknių (Šiaulių). Zoknių oro uostas yra karinės paskirties. Navigacijos ir skrydžių informavimo paslaugas teikia strateginės reikšmės VĮ „Oro navigacija“.

Šalies komercinių oro uostų veiklos palyginimas

						Palyginti su
		Sausis	Vasaris	Kovas	Iš viso	2010 m. I-uoju ketvirčiu (%)
Vilnius	Keleiviai	77 820	70 991	90 748	239 559	(16,2)
	Lėktuvų skrydžiai	1 839	1 749	2 098	5 686	(5,4)
	Kroviniai (t)	437	428	542	1407	16,4
Kaunas	Keleiviai	74 008	68 286	77 614	219 908	76,8
	Lėktuvų skrydžiai	757	681	774	2 212	43,7
	Kroviniai (t)	118	112	135	366	(50,6)
Palanga	Keleiviai	7 659	7 054	8 386	23 099	15,0
	Lėktuvų skrydžiai	188	166	210	564	(27,4)
	Kroviniai (t)	1	0	1	2	(75,0)

Šaltinis: Oro uostų tinklalapiai

2011 m. I ketvirčio Vilniaus, Kauno ir Palangos oro uostų veiklos rezultatai

Oro uostas	VĮ Kauno aerouostas			VĮ Tarptautinis Palangos oro uostas			VĮ Tarptautinis Vilniaus oro uostas		
	2011 m.	2010 m.	Pokytis, %	2011 m.	2010 m.	Pokytis, %	2011 m.	2010 m.	Pokytis, %
Skrydžių skaičius	2 212	1 539	43,7 %	564	777	(27,4 %)	5 686	6 008	(5,4 %)
Aptarnautų keleivių skaičius	219 908	124 372	76,8 %	23 099	20 080	15,0 %	239 559	285 980	(16,2 %)
Gabentų krovinių ir pašto tonos	365	741	(50,7 %)	2	8	(75 %)	1 407	1 209	16,4 %

2011 m. I ketvirčio Lietuvos tarptautinių oro uostų veiklos rezultatai (iš viso)

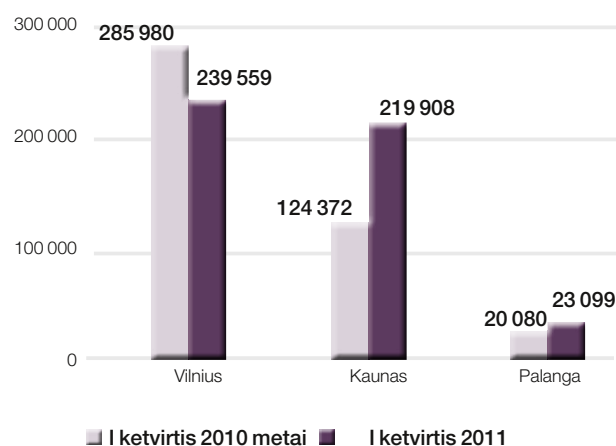
	2011 m.	2010 m.	Pokytis, %
Skrydžių skaičius	8 462	8 324	0,5
Aptarnautų keleivių skaičius	482 566	430 432	12,1
Gabentų krovinių ir pašto tonos	1 774	1 958	(9,4)

2011 metais vėl augo keleivių, aptarnautų tarptautiniuose oro uostuose, skaičius. Bendrai visuose šalies oro uostuose buvo aptarnauta daugiau nei 482 tūkst. keleivių (tai 12,1 % daugiau nei 2010 metais tuo pačiu laikotarpiu).

Keleivių srautai greičiausiai augo Kauno oro uoste (76,8 %). Tarptautinis Palangos oro uostas aptarnavo 15 % daugiau nei 2010 metų I ketvirtį, o Vilniaus oro uoste aptarnauta 16,2 % mažiau keleivių, palyginti su 2010 metų tuo pačiu laikotarpiu.

Skrydžių skaičius labai (43,7 %) išaugo Kauno oro uoste, iš kurio oro transporto įmonė „Ryanair“ pradėjo skraidyti naujomis kryptimis: į Stokholmą, Koso ir Rodos salas. Šiuo metu iš/į Kauno oro uostą galima skristi 17 krypčių bei pasiekti 10 Europos šalių, tarp kurių 8 Šengeno šalys. Tarptautiniuose Vilniaus ir Palangos oro uostuose užfiksuotas skrydžių skaičiaus kritimas. Vilniaus oro uoste 2011 m. I ketvirtį priimta 5,4 %, o Palangos oro uoste – 27,4 % mažiau orlaivių nei 2010 m. tuo pačiu laikotarpiu. Bendras skrydžių skaičius išaugo 0,5 %. Iš Vilniaus oro uosto šiuo metu reguliarius skrydžius vykdo 16 oro transporto įmonių ir skraidoma 25 kryptimis, iš Palangos – 3 reguliariais maršrutais.

Keleivių skaičiaus dinamika Lietuvos oro uostuose 2010 ir 2011 metų I ketvirtį

Šaltinis: Oro uostų duomenys

2011 metų I ketvirtį gabentų krovinių ir pašto siuntų kiekis sumažėjo 9,4 %. Vilniaus oro uoste buvo užfiksuotas 16,4 % krovinių augimas, tačiau tarptautiniuose Kauno ir Palangos oro uostuose šis rodiklis mažėjo, palyginti su 2010 metų tuo pačiu laikotarpiu. Kauno oro uoste 2011 metų I ketvirtį pervežta 50,7 %, o Palangos – 75 % mažiau pašto ir krovinių nei 2010 m. tuo pačiu laikotarpiu.

2011 metų I ketvirtį keleivių ir skrydžių srautų rodiklių palyginimas tarp Vilniaus, Rygos ir Talino oro uostų

Oro uostas	Skrydžiai 2011 m.		Keleiviai 2011 m.	
	Skrydžių skaičius	Pokytis lyginant su 2010 m., %	Keleivių skaičius	Pokytis lyginant su 2010 m., %
Vilniaus	5 686	(5,4)	239 559	(16,2)
Rygos	15 373	7	939 630	2,8
Talino	8 457	17,7	352 705	25,2
Visi Lietuvos oro uostai	8 462	0,5	482 566	12,1

Valstybiniais oro uostams pastaruoju metu buvo keliami reikalavimai atgaivinti prarastų skrydžių skaičių, kuris mažėjo dėl krizės ir oro kompanijų pasitraukimo iš rinkos. Buvo siekiama išspręsti šią problemą pasitelkiant kainodaros ir rinkotyros strategiją, tačiau ji nėra veiksminga ir gali padidinti nuostolius. Pasaulio pavyzdžiai rodo, kad oro uostų verslas gali būti sėkmingai vystomas privačių operatorių (kurie koncesijos ar kitais pagrindais atlieka operatoriaus funkcijas ne viename oro uoste, o valdo ištikus oro uostų tinklus). Lietuvos oro uostuose aviacinės pajamos ilgą laiką buvo ir išlieka pagrindinis pajamų šaltinis. Nuostolis, susidaręs dėl aviacinių paslaugų kainų sumažinimo, turėtų būti kompensuojamas išvysčius neaviacines paslaugas: verslo ir konferencijų centrus, parduotuves, viešbučius, automobilių stovėjimo aikšteles. Ilgalaikėje perspektyvoje oro uostai neturėtų būti socialinės įmonės ir gali veikti pelningai.

Siekiant išplėtoti konkurencingą regioninį tranzitinį oro uostą ir atsižvelgiant į Bendro Europos dangaus reglamentus, numatančius pagrindinius funkcinį oro erdvės bloką (FAB) įkūrimo principus, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija ir Lenkijos Respublikos infrastruktūros ministerija 2010 m. liepos 29 d. Vilniuje įvykusio susitikimo metu pasirašė Ketinimų protokolą dėl bendradarbiavimo, susijusio su Baltijos funkcinio oro erdvės bloko iniciatyvos plėtojimu. Šiuo protokolu šalys susitarė bendradarbiauti atliekant Lietuvos ir Lenkijos FAB galimybių studiją (studijoje bus išnagrinėta tokio bloko kūrimo perspektyva, jo praktiniai ir techniniai aspektai; studiją numatoma baigti per 2011 m.) ir toliau plėtojant Baltijos FAB iniciatyvą.

Paštas

Šalies pašto sektoriuje dominuoja AB Lietuvos paštas. Lietuvos Respublikos pašto įstatymu įmonei yra suteikiamos monopolinės teisės teikti vidaus korespondencijos siuntų, reklaminio pašto, gaunamų tarptautinių korespondencijos siuntų, kurių svoris neviršija 50 gramų, surinkimo, paskirstymo, vežimo, pristatymo ir įteikimo paslaugas. Ryšių reguliavimo tarnybos duomenimis, 2010 m. pasiuntinių paslaugų rinkoje didžiąją dalį užima privačios įmonės, o AB Lietuvos paštas užima 7 % rinkos dalies. 2008 m. vasario 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2008/6/EB, iš dalies keičiančioje Direktyvą 97/67/EB, siekiant visiško ES pašto paslaugų vidaus rinkos suformavimo (OL 2008 L 52), yra nurodyta, jog nuo 2013 m. sausio 1 d. pašto rinka turi būti liberalizuota, o iki šio laiko būtina užtikrinti laipsnišką perėjimą prie konkurencingos rinkos ir kokybišką universaliųjų pašto paslaugų teikimą.

Vienintelio universaliųjų pašto paslaugų teikėjo Lietuvoje AB Lietuvos pašto duomenimis, nuostoliai už universaliąsias pašto paslaugas 2009 m. sudarė apie 25,5 mln. Lt, o 2010 m. universaliųjų pašto paslaugų teikimas bendrovei buvo nenuostolingas. Būtina įvertinti tai, kad universaliųjų pašto paslaugų teikimo sąnaudos kaimo vietovėse yra keliskart didesnės nei analogiškų paslaugų teikimo sąnaudos miesto vietovėse bei didesnės nei patvirtinti didžiausi universaliųjų pašto paslaugų tarifai. Universaliųjų pašto paslaugų teikimas ateityje gali būti nenuostolingas, jei pašto siuntų, pristatomų miesto adresatams, skaičiaus ir pašto siuntų, pristatomų kaimo adresatams, skaičiaus proporcijos nesikeis. Jei universaliųjų pašto paslaugų teikėjo pristatomų pašto siuntų dalis kaimo teritorijose didės,

o miesto teritorijose mažės, universaliųjų pašto paslaugų teikimas gali tapti nuostolingas.

Nuo 2006 m., kai valstybės įmonė Lietuvos paštas buvo pertvarkyta į akcinę bendrovę, nuostoliai už universaliąsias pašto paslaugas bendrovei nebuvo kompensuoti. AB Lietuvos paštas siekia ieškoti naujų verslo segmentų bei optimizuoti savo veiklą. Aptariamam laikotarpiu Lietuvos bankas įmonei išdavė mokėjimo įstaigos licenciją. Ši licencija suteikė AB Lietuvos paštui galimybę klientams pasiūlyti grynujų pinigų įmokėjimo ir išėmimo, pervedimo, pinigų perlaidų ir kitas finansines paslaugas.

Kai kuriose Europos šalyse jau praėjusiam dešimtmetyje buvo įgyvendintos pašto reformos, kurių metu liberalizuota pašto paslaugų rinka. Viena pirmųjų savo pašto rinką liberalizavo Švedija. Dabar šalyje veikia valstybei priklausanti „Posten AB“, organizuojama kaip uždaroji akcinė bendrovė, besivaržanti su privačia įmone „Citymail Sweden AB“. Vokietijos pašto rinkoje dominuoja „Deutsche Post AG“, didžiausia pasaulio logistikos kompanija. Ji buvo įkurta 1995 metais privatizavus valstybinę Vokietijos pašto įmonę. Šiuo metu valstybės valdomų akcijų dalis įmonėje sudaro 30,5 %, o įmonė įtraukta į šalies vertybinių popierių biržų prekybos sąrašus ir yra vienas sėkmingiausių pašto rinkos liberalizavimo pavyzdžių.

Užsienio šalių sėkminga paštų reformos patirtis, gerai išplėtotas aptarnavimo tinklas, galimybė teikti įvairias paslaugas panaudojant informacines ir ryšių technologijas, leidžia teigti, jog AB Lietuvos paštas galėtų tapti pelninga įmone liberalizuotoje pašto paslaugų rinkoje.

KITA

Apžvalga

Valstybės valdomos įmonės, kurių veiklos nepriskiriamos pagrindiniams šalies sektoriams, yra įmonės, vykdančios įvairias funkcijas: teikiančios profesionaliai atliekamas paslaugas (ekspertizės, kokybės vertinimo, remonto, monetų kalybos, šovinių gamybos, prabavimo ir kt.), dirbančios leidybos ir informacijos, sveikatos apsaugos, vaistų prekybos, draudimo, licencijavimo, eksperimentinės veiklos sektoriuose. Šioje ataskaitoje pateikiama didžiausių sektoriuje veikiančių įmonių ir (arba) segmentų apžvalga.

Kitos įmonės

Lietuvos parodų ir kongresų centras „Litexpo“ yra uždaroji akcinė bendrovė, kurios steigėjas – LR ūkio ministerija.

„Litexpo“ veikla apima tarptautinių parodų ir konferencijų renginių organizavimą bei patalpų parodoms ir konferencijoms nuomą. Pagal renginių skaičių, pajamų rodiklius ir turimą gerai bei moderniai įrengtą ekspozicijų plotą „Litexpo“ yra didžiausias parodų ir konferencijų centras Baltijos šalyse.

Remiantis LR užsienio reikalų ministerijos preliminariais darbų planavimo programa numatyta, kad pagrindiniai (aukščiausio rango) Lietuvos pirmininkavimo ES tarybai renginiai vyks Lietuvos parodų ir kongresų centre „Litexpo“, Dailės galerijoje ir Valdovų rūmuose. Siekama pasirengti valstybės vadovų susirinkimams, naudodama ES lėšas ši ministerija prisidės prie centro modernizavimo.

VĮ „Regitra“ nuosavybės teise priklauso valstybei, jai perduotą ir jos įgytą turtą valdo, naudoja ir juo disponuoja patikėjimo teise. Įmonė tvarko Lietuvos Respublikos kelių transporto priemonių ir Lietuvos Respublikos kelių transporto priemonių vairuotojų registrus, teikia viešąsias kelių transporto priemonių registravimo paslaugas ir vykdo kitą susijusią veiklą. Siekama skatinti kokybiškesnį vairuotojų parengimą, šalies vairavimo mokyklų poreikiams VĮ „Regitra“ sukūrė nemokamą specializuotą informacinę sistemą, leidžiančią vairavimo mokykloms operatyviai gauti visus duomenis apie gyventojų padarytas klaidas laikant vairavimo egzaminus šioje įstaigoje. Ši sistema ėmė veikti 2011 metais, ji sukurta ir įdiegta panaudojant ES paramą. Nuo 2011 m. įdiegta elektroninė egzaminų rezultatų surinkimo ir apdorojimo sistema, kuri sudaro sąlygas organizuoti skaidresnį egzaminavimo procesą ir operatyviai atlikti apibendrintą egzaminų rezultatų analizę.

Seimo sprendimu Turto banko teisinis statusas pakeistas iš akcinės bendrovės į valstybės įmonę ir įregistruotas 2011 m. balandžio 1 d. Turto bankas atlieka jam perduotų valstybės vardu, su valstybės garantija pasiskolintų padidintos rizikos lėšų administravimą, bankrutavusių komercinių bankų paskolų ir kitų valstybės institucijų reikalavimo teisių administravimą. Turto bankui taip pat patikėta Europos Sąjungos ir kitos finansinės paramos lėšų, panaudotų ne pagal paskirtį, išieškojimas ir grąžinimas į Lietuvos Respublikos valstybės biudžetą. Nauja

funkcija – valstybės nekilnojamojo turto atnaujinimas. Turto bankas atsako už atnaujinamo valstybės nekilnojamojo turto valdymą, apsaugą, priežiūrą ir eksploataciją, atlieka statytojo (užsakovo) funkcijų vykdymą, parduoda nekilnojamąjį turtą, neatitinkantį valstybės turto valdymo poreikių. Įgyvendindamas šią funkciją Turto bankas glaudžiai bendradarbiauja su valstybės įstaigomis ir institucijomis. Per 2011 m. planuojama visiškai įgyvendinti Vilniaus apskrities vyriausiojo policijos komisariato turto atnaujinimo projektą, baigti rengti 4 objektų statybos techninius projektus, užbaigti VU ligoninės Santariškių klinikų Akušerijos ir chirurgijos korpuso statybą. Lėšos mišriems objektams atnaujinti bus gautos iš valstybės biudžeto arba pardavus statinius, nebeatitinkančius šių institucijų poreikių atliekant valstybės funkcijas.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, siekdama parengti optimalią valstybės nekilnojamojo turto valdymo institucinę struktūrą, yra įsipareigojusi sujungti Valstybės turto fondą ir Turto banką. Numatoma, kad nauja valdymo sistema padėtų didinti skaidrumą, mažinti valstybės nekilnojamojo turto išlaikymo išlaidas, formuoti valstybės nekilnojamojo turto valdymo politiką. Šiai naujai įmonei planuojama priskirti tris funkcijas: akcijų privatizavimo, centralizuoto valstybės nekilnojamojo turto valdymo ir skolų valstybei administravimo. Tikimasi, jog Valstybės turto fondo ir Turto banko funkcijos bus sujungtos 2012 metų viduryje.

UAB „Lietuvos monetų kalykla“ steigėjas – Lietuvos bankas. Bendrovė gamina įvairios paskirties metalinius spaudus ir žymeklius, vokų ženklavimo adresines plokštes, išpaudimo plokštes spaustuvėms, atlieka sudėtingus graviravimo darbus. Įmonė turi išskirtinę teisę gaminti reljefinius spaudus su Lietuvos Respublikos herbu. 2011 metais buvo išleista nauja sidabrinė medalių serija „Krepšinio auksas Lietuvai“, skirta artėjančiam Europos krepšinio čempionatui. 2011 m. kovo mėn. 25 d. Lietuvos bankas išleido 10 litų kolekcinę (proginę) sidabro monetą, skirtą teatrui (iš serijos „Lietuvos kultūra“), o 2011 m. vasario mėn. 28 d. – 50 litų kolekcinę (proginę) sidabro monetą, skirtą Gabrielės Petkevičaitės-Bitės 150-osioms gimimo metinėms.

AB Giraitės ginkluotės gamykla yra vienintelė Lietuvoje veikianti mažo kalibro šovinių gamykla, gaminanti NATO reikalavimus atitinkančią produkciją. 90 % bendrovės gaminių eksportuojama į JAV ir Europos šalis. Pagrindiniai įmonės klientai: NATO ir kitų šalių ginkluotosios pajėgos, specialiosios tarnybos, karinės struktūros ir privataus kapitalo įmonės, dirbančios su karine produkcija. AB Giraitės ginkluotės gamyklos gamybos apimtys yra per mažos, kad būtų galima lengvai pritraukti pirkėjus ir pasiūlyti jiems patrauklią produkcijos kainą. Įmonė negali sėkmingai konkuruoti tarptautinėje rinkoje. 2011 m. pirmąjį ketvirtį bendrovė patyrė 390 tūkst. Lt nuostolį.

AB Giraitės ginkluotės gamykla, siekdama pelningai ir konkurencingai veikti, mėgina įtvirtinti prekės ženklą žinomumą NATO šalyse, todėl pastaruosiu metu investuota į informacinį plotą Jungtinėje Karalystėje leidžiamame kataloge.

Pastaraisiais metais buvo svarstoma AB Giraitės ginkluotės gamyklos privatizavimo arba strateginio investuotojo pritraukimo, kuris išplėstų gamybos apimtį, užtikrintų pardavimo kanalus bei sugebėtų mažinti šovinių gamybos tiesiogines išlaidas perkant gamybos žaliavas dideliais kiekiais, galimybė.

2011 m. įmonė planuoja realizuoti 2009 m. ir ankstesnių metų produkciją, esančią sandėliuose, ieškoti būdų mažinti gaminamos produkcijos savikainą, peržiūrėti įmonės veiklos strategiją ir kryptį.

Leidyba ir informacija

Viena iš stambiausių šiam sektoriui priklausančių įmonių – AB Lietuvos radijo ir televizijos centras – valstybės valdoma akcinė bendrovė, priskirta LR susisiekimo ministerijos administruojamų veiklų sričiai. Bendrovė yra antžeminių radijo ir televizijos programų siuntimo paslaugų teikėja, naujų šios srities technologijų pradininkė Lietuvoje. Dalis bendrovės vykdomos veiklos yra licencijuojama ir reguliuojama Ryšių ir reguliavimo tarnybos (RRT). Radijo ir televizijos programų siuntimo rinkoje ši bendrovė yra pripažinta didelę įtaką turinčiu ūkio subjektu, kurio paslaugų kainos neturi viršyti patiriamų sąnaudų.

Nuo 2002 m. Lietuvos radijo ir televizijos centras pradėjo teikti duomenų perdavimo paslaugas naudodamas belaides technologijas – belaidžio plėčiųjų tinklo teikimo srityje bendrovė konkuruoja su mobiliojo ryšio operatoriais. Šiuo metu belaidis „WiMAX“ tinklas yra antrasis pagal dydį šalyje, prieinamas daugiau nei 60 % Lietuvos gyventojų. 2011 metais įmonė planuoja plėsti belaidžio plėčiųjų tinklo paslaugas (prognozuojama, kad per artimiausius trejus metus šios paslaugos bus prieinamos ne mažiau nei 65 % Lietuvos gyventojų),

pradėti piko (mažo aprėpties spindulio) bazinių stočių diegimą, taip pat įvesti naujus vartotojo įrenginius. Iki 2012 m. pabaigos analoginę antžeminę televiziją Lietuvoje turėtų visiškai pakeisti skaitmeninė antžeminė televizija, užtikrinsianti efektyvesnį radijo dažnių panaudojimą teikiant įvairesnes paslaugas. Atsižvelgiant į tai 2011–2013 metais numatoma toliau plėsti antžeminės skaitmeninės televizijos DVB-T tinklą, įrengiant naujus siųstuvus. Bendras siųstuvų skaičius 2011 metais turi pasiekti 61, 2012 metais – 76, o 2013 metais – 91. Įvykdžius šiuos planus 95 % Lietuvos teritorijos bus padengta skaitmeninės televizijos tinklu, taip baigiant antžeminės televizijos siuntimo tinklų statybą.

Galimi privatizavimo objektai

Vyriausybė numato tęsti smulkių objektų privatizavimą, kuris apims nedidelius ir valstybei nebūtinus išlaikyti objektus, į kurių sąrašą patenka ir vaistinės. Šiuo metu tarp galimų privatizavimo objektų patenka viena iš keturių valstybės valdomų vaistinių VĮ Universiteto vaistinė – jos pertvarkymą į uždaryją akcinę bendrovę norima paskubinti. Tarp kitų galimų privatizavimo objektų – LR sveikatos ministerijos kuruojama įmonė „Sveikata“.

Privatizavimo objektų sąrašą gali papildyti ir LR susisiekimo ministerijos valdomos įmonės „Geležinkelio apsaugos želdiniai“, „Problematika“ ir „Geležinkelių projektavimas“. Galimus šių įmonių privatizavimo klausimus spręs LR susisiekimo ministerija. LR Vyriausybė nusprendė kol kas neprivatizuoti LR žemės ūkio ministerijai pavaldžių įmonių „Jonavos grūdai“, Sartų, Nemuno, Vilniaus žirgynų, „Šeduvos avininkystė“ ir „Šiaulių regiono veislininkystė“, tačiau tikėtina, jog jos permainų neišvengs ateityje. Tarp numatomų privatizuoti objektų yra ir pagal paskirtį nenaudojami Vyriausybės svečių namai prestižiniame Vilniaus Žvėryno rajone.

ĮMONIŲ APRAŠYMAI

<http://www.litrail.lt>

Vadovybė

Generalinis direktorius:

Stasys Dailys

Valdybos nariai:

Arūnas Štaras (valdybos pirmininkas),
Stasys Dailys, Simas Garuolis, Paulius
Jankauskas ir Tomas Karpavičius

Akcinė bendrovė „Lietuvos geležinkeliai“ buvo įsteigta 1991 m. lapkričio 20 d. Įmonės veiklą reglamentuoja Geležinkelių transporto sektoriaus reformos įstatymas ir Geležinkelių transporto kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir taikymo įstatymas.

AB „Lietuvos geležinkeliai“ yra tarptautinių organizacijų narė: įmonė priklauso Tarptautiniam geležinkelių transporto komitetui (CIT), Europos geležinkelių bendrijai (CER), Tarptautinei geležinkelių sąjungai (UIC) ir kitoms organizacijoms.

Veikla

Patikėjimo teise bendrovė vienintelė administruoja ir prižiūri visą Lietuvoje eksploatuojamą geležinkelių tinklą. Pagrindinis veiklos objektas, kaip įtvirtinta bendrovės įstatuose, – Lietuvos geležinkelių infrastruktūros valdytojo funkcijų atlikimas.

Siūlomos paslaugos apima keleivių pervežimo, krovinių gabenimo ir infrastruktūros priežiūros paslaugas.

AB „Lietuvos geležinkeliai“ keleivius traukiniais veža ir tarptautiniais (į Lenkiją arba NVS šalis), ir vietiniais maršrutais. Be to, bendrovė teikia krovinių gabenimo paslaugas, o taip pat – muitinės tarpininkavimo, terminalų ir sandėlių, prekių vagonų depo (lokomotyvų arba vagonų laikymo, remonto bei priežiūros) paslaugas.

Mišriuoju traukiniu „Vikingas“ užsakovų kroviniai pasiekia Ukrainą ir Baltarusiją. Taip pat bendrovė prižiūri bei tobulina geležinkelių infrastruktūrą. Vienas svarbiausių dabar įgyvendinamų projektų – „Rail Baltica“. Juo siekiama integruoti Lietuvos geležinkelių sistemą į Vakarų Europos geležinkelių tinklą.

Finansiniai rezultatai

Įmonės pajamos per pirmąjį šių metų ketvirtį išaugo 21 % ir sudarė 396,5 mln. Lt, o sąnaudos padidėjo 16 %. Veiklos sąnaudos išaugo nuo 31 mln. Lt iki 36,8 mln. Lt. Keleivių pervežimas išliko nuostolingas:

dėl šios veiklos įmonė patyrė 33,7 mln. Lt nuostolių (34 Lt keleiviui).

Įmonės grynasis pelnas siekė 52,6 mln. Lt, 70 % daugiau nei lyginant su praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu. EBITDA rodiklis siekė 138,9 mln. Lt, EBITDA marža – 35 %.

AB „Lietuvos geležinkeliai“ skolų ir nuosavybės santykis sumažėjo ir siekė 18,4 %.

Tikslai

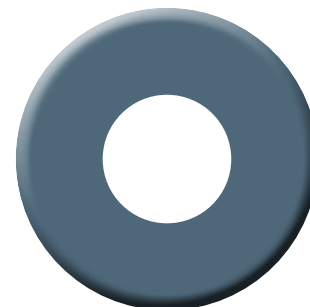
Bendrovės tikslai yra įtvirtinti įstatuose. Juose teigiama, jog AB „Lietuvos geležinkeliai“ turi siekti pelno, racionaliai naudoti turimus resursus ir užtikrinti akcininkų interesus.

Dividendų politika

Dividendams skiriama pelno dalis yra įtvirtinta vyriausybės nutarimu. 2011 m. kovo 30 d. Vyriausybė nutarimu Nr. 361 padidino skiriamą dalį nuo 7 % įstatinio kapitalo iki 7 % nuosavo kapitalo (bet ne daugiau nei 80 % bendrovės paskirstytinojo pelno). Šis nutarimas galioja visoms akcinėms arba uždarosioms akcinėms valstybės valdomoms bendrovėms (jeigu įstatymu nebuvo įtvirtinta kitaip). 2011 m. I ketvirčio pabaigoje įmonė turėjo 115,7 mln. Lt grynąjį pinigų, todėl įmonei nebus sudėtinga išmokėti 58 mln., Lt dividendų, kuriuos ji privalo mokėti pagal minėtą nutarimą.

Pajamų ataskaita, Lt tūkst.	Q1 2011	Q1 2010
Pajamos	396 497	326 422
Bendrasis pelnas	90 172	64 084
Bendrojo pelno marža	22,7 %	19,6 %
Tipinės veiklos pelnas	53 368	32 636
Tipinės veiklos pelno marža	13,5 %	10,0 %
EBITDA	138 872	112 558
EBITDA marža	35,0 %	34,5 %
Kita veikla	3 604	894
Finansinė veikla	(4 373)	(2 517)
Pelnas prieš mokesčius	52 600	31 014
Grynasis pelnas	52 600	31 014
Grynojo pelno marža	13,3 %	9,5 %
Balansas, Lt tūkst.	Q1 2011	2010
Ilgalaikis turtas	4 198 182	4 154 389
Materialusis turtas	4 060 047	4 122 800
Trumpalaikis turtas	347 416	355 934
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	115 749	63 916
Turto iš viso	4 545 598	4 510 323
Įstatinis kapitalas	2 503 995	2 503 995
Nepaskirstytas rezultatas	118 037	70 275
Rezervai, kita	45 205	45 205
Nuosavybės iš viso	2 667 236	2 619 474
Subsidijos	1 097 082	1 082 333
Finansiniai įsipareigojimai	492 007	504 402
Kita	289 272	304 113
Įsipareigojimų iš viso	781 280	808 515
Nuosavybė ir įsipareigojimai	4 545 598	4 510 323
Santykiniai rodikliai, %	Q1 2011	Q1 2010
Nuosavybės ir turto koeficientas	58,7	58,1
Skolų ir nuosavybės koeficientas	18,4	19,1
	Q1 2011	Q1 2010
Vidutinis darbuotojų skaičius	10 452	n.d.
Lt tūkst.	2010	2009
Paskirstyti dividendai iš viso	56 400	37 237

Valstybei priklausanti dalis

■ Valstybei priklausanti dalis – 100 %

LIETUVOS PAŠTAS

Akcinė bendrovė Lietuvos paštas buvo įkurta 1992 m., o 2000 m., buvo reorganizuota iš valstybės įmonės į akcinę bendrovę.

Bendrovės teisinis organizavimas yra paremtas Lietuvos Respublikos pašto įstatymu (Nr. IX-2118), taip pat yra taikomi ir Pasaulinės pašto konvencijos reglamentai.

AB Lietuvos paštas aktyviai dalyvauja tarptautinių organizacijų veikloje. Įmonė priklauso „PostEurop“, Baltijos šalių paštų sąjungai, taip pat dalyvauja Šiaurės šalių paštų sąjungos darbo grupėse ir komitetuose.

Veikla

Lietuvos paštas teikia pašto, pasiuntinių, finansines ir kitas paslaugas. Iš viso yra siūloma daugiau nei 100 įvairių paslaugų, kurios apima ir vietinę rinką, ir užsienio šalis.

Pasiuntinių ir finansinių paslaugų rinkoje Lietuvos paštas konkuruoja su privačiomis kompanijomis, o siekdama užtikrinti nenutrūkstamą universaliųjų pašto paslaugų (UPP) teikimą, valstybė suteikė įmonei monopolines teises mažų siuntų (iki 50 g) segmente (teikiant surinkimo, paskirstymo, vežimo, pristatymo ir įteikimo paslaugas).

Įmonės klientai yra gyventojai, valstybės įstaigos, visuomeninės organizacijos bei verslo įmonės. Iš jų bendrovės paslaugų pardavimo pajamos siekia apie 70 %. Likusią dalį sudaro pajamos, gautos už paslaugas, suteiktas prie langelio.

Finansiniai rezultatai

Pardavimų pajamos išaugo vienu procentu, o beveik pusė pajamų buvo gauta iš UPP teikimo. Dėl gerokai sumažėjusių veiklos sąnaudų (atlyginimų darbuotojams, turto priežiūros ir kitų) AB Lietuvos paštas sumažino veiklos nuostolius. Per pirmąjį šių metų ketvirtį grynasis nuostolis sudarė 2,22 mln. Lt ir lyginant su tuo pačiu 2010 m. laikotarpiu sumažėjo daugiau nei 4 kartus.

Vadovybė

Generalinė direktorė:

Lina Minderienė

Valdybos nariai:

Rimvydas Vaštakas (valdybos pirmininkas), Paulius Jankauskas, Alminas Mačutulis, Tomas Pilukas ir Jurgita Šoblinskienė

Tikslai

Įmonės ilgalaikė vizija – būti finansiškai stabilia, modernia ir klientų lūkesčius pateisinančia bendrove, o veiklos tikslai: didinti pajamas teikiant paslaugas, orientuotas į klientą, didinti darbuotojų kompetenciją bei motyvaciją, efektyvinti įmonės veiklą, sukuriant lanksčią ir greitai prisitaikančią struktūrą bei įdiegiant konkurencingą veiklos modelį.

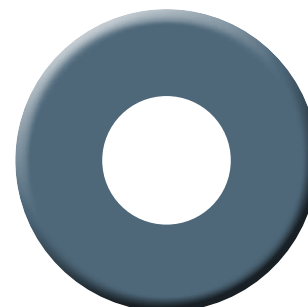
Dividendų politika

Dividendams skiriama pelno dalis yra įtvirtinta vyriausybės nutarimu. 2011 m. kovo 30 d. Vyriausybė nutarimu Nr. 361 padidino skiriamą dalį nuo 7 % įstatinio kapitalo iki 7 % nuosavo kapitalo (bet ne daugiau nei 80 % bendrovės paskirstytinojo pelno). Šis nutarimas galioja visoms akcinėms arba uždarosioms akcinėms valstybės valdomoms bendrovėms (jeigu įstatymu nebuvo įtvirtinta kitaip).

<http://www.post.lt>

Pajamų ataskaita, Lt tūkst.	Q1 2011	Q1 2010
Pajamos	43 655	43 222
Veiklos pelnas	(2 274)	(9 324)
Veiklos pelno marža	(5,2 %)	(21,6 %)
EBITDA	(419)	(6 569)
EBITDA marža	(1,0 %)	(15,2 %)
Kita veikla	0	0
Finansinė veikla	(303)	(110)
Pelnas prieš mokesčius	(2 576)	(9 434)
Grynasis pelnas	(2 222)	(9 434)
Grynojo pelno marža	(5,1 %)	(21,8 %)
Balansas, Lt tūkst.	Q1 2011	2010
Ilgalaikis turtas	176 025	177 260
Materialusis turtas	169 874	171 274
Trumpalaikis turtas	41 005	42 506
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	7 314	9 696
Turto iš viso	217 030	219 766
Išstatinis kapitalas	239 474	239 474
Nepaskirstytas rezultatas	(128 622)	(126 400)
Rezervai, kita	0	0
Nuosavybės iš viso	110 852	113 074
Subsidijos	11	14
Finansiniai įsipareigojimai	30 348	21 972
Kita	75 830	84 720
Įsipareigojimų iš viso	106 178	106 692
Nuosavybė ir įsipareigojimai	217 030	219 766
Santykiniai rodikliai, %	Q1 2011	Q1 2010
Nuosavybės ir turto koeficientas	51,1	53,9
Skolų ir nuosavybės koeficientas	27,4	13,8
	Q1 2011	Q1 2010
Vidutinis darbuotojų skaičius	7 095	7 837
Lt tūkst.	2010	2009
Paskirstyti dividendai iš viso	-	-

Valstybei priklausanti dalis

■ Valstybei priklausanti dalis – 100 %

<http://www.portofklaipeda.lt>

Vadovybė

Generalinis direktorius:

Eugenijus Gentvilas

Valdybos nariai:

Arūnas Štaras (valdybos pirmininkas),
Rolandas Bražinskas, Juozas Darulis,
Eugenijus Gentvilas, Paulius Jankauskas

Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija yra valstybės įmonė, įsteigta 1991 m. Vyriausybės nutarimu. 1993 m. Uosto direkcija patikėjimo teise valdo Klaipėdos jūrų uosto infrastruktūrą. Pagrindiniai įstatymai, reglamentuojantys direkcijos veiklą, yra Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymas (Nr. I-1340), Susisiekimo ministerijos įsakymas dėl Klaipėdos valstybinio jūrų uosto naudojimo taisyklių ir kiti. Uosto direkcija priklauso 4 organizacijoms, vienijančioms Europos ir Baltijos šalių direkcijas.

Veikla

Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija patikėjimo teise valdo Klaipėdos uosto turtą: žemę, akvatoriją, krantinės įrenginius, navigacijos kanalus ir įrenginius bei kitus objektus.

Direkcijos funkcijos apima uosto žemės naudotojų teritorijos apsaugos koordinavimą, saugios laivybos uoste ir kapitono veiklos užtikrinimą, teritorijų priežiūrą bei tvarką, uosto žemės nuomą ir rinkliavų rinkimą, gelbėjimo darbų organizavimą, uosto strategijos projektų rengimą ir įgyvendinimą, infrastruktūros plėtojimą ir kitas.

Direkcija per pirmąjį šių metų ketvirtį tęsė darbus, susijusius su giliavandenių jūrų uosto statybos galimybių studijos rengimu, tęsė projektą „IX B koridoriaus sujungimas su Klaipėdos valstybiniu jūrų uostu – rekonstruojant centrinį privažiavimą“. Kartu su Karlshamno uostu, esančiu Švedijoje, nuo 2009 metų buvo vykdomas jūrų greitkelių projektas pagal TEN-T programą „Klaipėda – Karlshamn“, kuriuo siekiama padidinti abiejų uostų pajėgumus ir efektyvumą bei paskatinti krovinių transportavimą jūra, o ne keliais.

Finansiniai rezultatai

Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija per pirmąjį šių metų ketvirtį iš savo pagrindinės veiklos – jūrų uosto eksploataci-

jos – gavo 41,5 mln. Lt pajamų. Pagrindinės veiklos sąnaudos buvo mažesnės nei tą patį 2010 m. laikotarpį dėl gerokai sumažėjusių uosto akvatorijos valymo darbų. Direkcijos finansinės veiklos rezultatas buvo teigiamas dėl valiutos kurso pasikeitimo. Įmonės pelnas išaugo daugiau nei 2 kartus, o nuosavybės grąža sudarė 2,7 %. Įmonės pagrindiniai kreditoriai buvo Finansų ministerija, ERPB, EIB ir Šiaurės investicijų bankas, o skolų ir nuosavybės koeficientas siekė 9,7 %.

Tikslai

Uosto direkcijos misija yra užtikrinti Klaipėdos valstybinio jūrų uosto funkcionavimą ir konkurencingumą tarptautinėje rinkoje, tinkamai plėtoti ir eksploatuoti infrastruktūrą, suteikti sąlygas verslo plėtrai ir vadovautis aukščiausiais kokybės standartais bei principais.

Patvirtintos veiklos kryptys šiuo metu apima uosto pralaidumo, saugumo ir patikimumo didinimą – bei efektyvios uosto rinkodaros vykdymą.

Dividendų politika

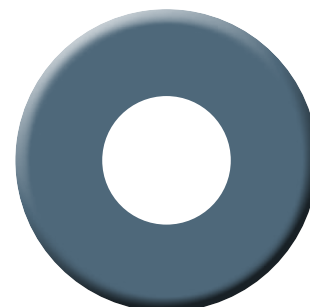
Valstybės įmonės rezultatas nėra skirstomas kaip dividendai.

Pajamų ataskaita, Lt tūkst.	Q1 2011	Q1 2010
Pajamos	41 494	35 665
Tipinės veiklos pelnas	25 572	15 456
Tipinės veiklos pelno marža	61,6 %	43,3 %
EBITDA	34 545	24 544
EBITDA marža	83,3 %	68,8 %
Kita veikla	0	0
Finansinė veikla	2 877	(2 755)
Pelnas prieš mokesčius	28 450	12 701
Grynasis pelnas	28 450	12 701
Grynojo pelno marža	68,6 %	35,6 %
Balansas, Lt tūkst.	Q1 2011	2010
Ilgalaikis turtas	1 111 848	1 096 205
Materialusis turtas	1 108 398	1 092 776
Trumpalaikis turtas	98 015	92 987
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	48 462	43 015
Turto iš viso	1 209 863	1 189 192
Išstatinis kapitalas	1 018 568	964 434
Nepaskirstytas rezultatas	28 904	56 194
Rezervai, kita	10 664	9 058
Nuosavybės iš viso	1 058 135	1 029 686
Subsidijos	38 018	38 921
Finansiniai įsipareigojimai	102 277	108 138
Kita	11 433	12 448
Įsipareigojimų iš viso	113 710	120 585
Nuosavybė ir įsipareigojimai	1 209 863	1 189 192
Santykiniai rodikliai, %	Q1 2011	Q1 2010
Nuosavybės ir turto koeficientas	87,5	84,6
Skolų ir nuosavybės koeficientas	9,7	12,6
	Q1 2011	Q1 2010
Vidutinis darbuotojų skaičius	266*	270*
Lt tūkst.	2010	2009
Paskirstyti dividendai iš viso**	-	-

*Vidutinis 2009 m. ir 2010 m. darbuotojų skaičius

**Valstybės įmonės dividendų nemoka

Valstybei priklausanti dalis

■ Valstybei priklausanti dalis – 100 %

<http://www.oil.lt>

Vadovybė

Bendrovė AB „Klaipėdos nafta“ buvo įsteigta 1994 m. įgyvendinant naftos terminalo rekonstrukciją. Vėliau atnaujintas terminalas buvo perduotas bendrovei jį valdyti ir eksploatuoti.

Bendrovės akcijos yra įtrauktos į „Nasdaq OMX“ Vilniaus vertybinių popierių biržos papildomą prekybos sąrašą.

Veikla

Įmonės veiklos sritis yra naftos produktų importas ir eksportas. Klaipėdos nafta teikia žaliavinės naftos ir jos produktų perpylimo iš/į geležinkelių cisternas ir tanklaivius, laikino žaliavinės naftos kaupimo ir saugojimo, importuojamo benzino ir dyzelino pripylimo į autocisternas, naftos produktų kokybės nustatymo, laivų švartavimo, jų aprūpinimo kuru ir vandeniui bei kitas paslaugas.

Per pirmąjį šių metų ketvirtį AB „Klaipėdos nafta“ į tanklaivius perkrovė 1,85 mln. tonų naftos produktų (4 % mažiau lyginant su praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu), o į terminalo talpyklas perkrauta 1 % mažiau (lyginant su praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu, kuomet perkrauta buvo 1,87 mln. tonų naftos produktų). Perkrovos darbų apimčių mažėjimą lėmė netikėtai šalta žiema ir gausus sniegas, dėl kurių sutriko produktų vežimas sausumos transportu, taip pat planinis AB „Orlen Lietuva“ remontas.

AB „Orlen Lietuva“ yra pagrindinė įmonės klientė. Šios įmonės krovos apimtys sudaro daugiau nei pusę visos terminalo perkrovos. Bendrovė perpila naftos produktus, daugiausia importuojamus iš Rusijos ir Baltarusijos, kurie yra eksportuojami į Vakarų šalis.

Bendrovė ypatingą dėmesį skiria užsibrėžtai socialinės atsakomybės politikai. Tikslas yra prisidėti prie Klaipėdos miesto vystymo, jo gerovės kūrimo, puoselėti bei skatinti aplinkos apsaugą ir saugą darbe.

Finansiniai rezultatai

2010 m. finansinių ataskaitų rinkinys kol kas nėra patvirtintas, nes buvo grąžintas valdybai patikslinti gavus UAB „Naftos grupė“ ieškinį dėl galimo nuostolių atlyginimo. Tai gali turėti įtakos bendrovės 2010 m. veiklos rezultatams. Bendrovės pajamos per pirmąjį šių metų ketvirtį išaugo iki 33,8 mln. Lt, nors krovos darbai sumažėjo. Pelno augimą daugiausia lėmė

Generalinis direktorius: Rokas Masiulis
Valdybos nariai: Arvydas Darulis, Romas Švedas, Kęstutis Žilėnas, Virgilijus Poderys, Rokas Masiulis.

Stebėtojų tarybos nariai: Valentinas Milaknis, Kęstutis Škiudas, Eimantas Kiudulas

Audito komiteto nariai: Eimantas Kiudulas, Simonas Rimašauskas, Mindaugas Jusius

išaugę naftos produktų krovos tarifai atsisakius dirbti

per tarpininkus. Įmonės grynasis pelnas padidėjo 27 % – nuo 6,8 mln. Lt 2010 pirmą ketvirtį iki 8,7 mln. Lt 2011 m. pirmą ketvirtį. EBITDA marža siekė 45,7 %.

Tikslai

AB „Klaipėdos nafta“ misija – būti patikimu Lietuvos ir aplinkinių šalių naftos produktų importo ir eksporto terminalu ir sudaryti galimybę regiono naftos perdirbimo gamykloms nenutrūkstamai eksportuoti savo produkciją tanklaiviais per Klaipėdos naftos terminalą. Įmonės vizija yra išlikti finansiškai tvariu naftos krovos terminalu ir laiku investuoti į iniciatyvas, didinančias ekonominę gražą investuotojams. AB „Klaipėdos nafta“ yra strateginė Lietuvos energetikos sektoriaus įmonė. Bendrovė garantuoja galimybę, esant poreikiui, į Lietuvą importuoti naftos produktus. Bendrovei yra iškeltas tikslas iki 2014 m. pabaigos pastatyti suskystintų dujų terminalą, kuris didintų Lietuvos energetinę nepriklausomybę.

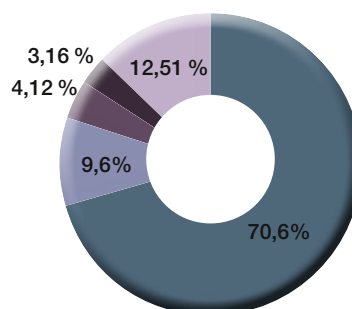
Dividendų politika

Dividendams skiriama pelno dalis yra įtvirtinta vyriausybės nutarimu. 2011 m. kovo 30 d. LR Vyriausybė nutarimu Nr. 361 padidino skiriamą dalį nuo 7 % įstatinio kapitalo iki 7 % nuosavo kapitalo (bet ne daugiau nei 80 % bendrovės paskirstytinojo pelno). Šis nutarimas galioja visoms akcinėms arba uždarosioms akcinėms valstybės valdomoms bendrovėms (jeigu įstatymu nebuvo įtvirtinta kitaip).

Pajamų ataskaita, Lt tūkst.	Q1 2011	Q1 2010
Pajamos	33 805	30 732
Bendrasis pelnas	11 322	9 288
Bendrojo pelno marža	33,5%	30,2%
Tipinės veiklos pelnas	9 655	7 518
Tipinės veiklos pelno marža	28,6%	24,5%
EBITDA	15 461	12 824
EBITDA marža	45,7%	41,7%
Kita veikla	11	11
Finansinė veikla	280	581
Pelnas prieš mokesčius	9 945	8 101
Grynasis pelnas	8 652	6 811
Grynojo pelno marža	25,6%	22,2%
Balansas, Lt tūkst.	Q1 2011	2010
Ilgalaikis turtas	391 532	396 150
Materialusis turtas	382 948	387 590
Trumpalaikis turtas	90 869	77 756
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	32 223	29 501
Turto iš viso	482 401	473 906
Įstatinis kapitalas	342 000	342 000
Nepaskirstytas rezultatas	35 645	26 993
Rezervai, Kita	87 043	87 043
Nuosavybės iš viso	464 688	456 036
Subsidijos	0	0
Finansiniai įsipareigojimai	0	0
Kita	17 713	17 870
Įsipareigojimų iš viso	17 713	17 870
Nuosavybė ir įsipareigojimai	482 401	473 906
Santykiniai rodikliai, %	Q1 2011	Q1 2010
Nuosavybės ir turto koeficientas	96,0	96,0
Skolų ir nuosavybės koeficientas	4,0	4,0
	Q1 2011	Q1 2010
Vidutinis darbuotojų skaičius	315	307
Lt tūkst.	2010	2009
Paskirstyti dividendai iš viso	n.d.*	16 400

*Sprendimo priėmimas dėl bendrovės 2010 m. pelno paskirstymo atidėtas

Valstybei priklausanti dalis

- Valstybei priklausanti dalis – 70,6 %
- UAB koncernas „Achemos grupė“ – 9,6 %
- „Skandinaviska Enskilda Banken“ fondai – 4,12 %
- „Swedbank“ fondai – 3,16 %
- Smulkieji akcininkai – 12,51 %

<http://www.lrtc.lt>

Vadovybė

Generalinis direktorius:

Gediminas Stirbys

Valdybos nariai:

Paulius Jankauskas, Janina Laskauskienė, Vidas Ramanavičius, Rimvydas Vaštakas.

AB Lietuvos radijo ir televizijos centras (LRTC) teikia radijo ir televizijos programų siuntimo ir plačiajuosčio ryšio paslaugas. Bendrovės veiklos pradžia – 1926 m. Dabartiniu pavadinimu bendrovė įregistruota 1991 m., statusas į AB pakeistas 1997 m. Dalis bendrovės vykdomos veiklos yra licencijuojama ir reguliuojama Ryšių ir reguliavimo tarnybos (RRT). Radijo ir televizijos programų siuntimo rinkoje bendrovė yra pripažinta didelę įtaką turinčiu ūkio subjektu, kurio paslaugų kainos neturi viršyti patiriamų sąnaudų.

Veikla

LRTC, ilgą laiką vienintelė įmonė, turėjusi teisę teikti analoginės antžeminės televizijos ir radijo siuntimo paslaugas, turi labiausiai išplėtotą tinklą Lietuvoje. 2005 m. bendrovė ir AB „Teo LT“ laimėjo RRT skelbtą konkursą įrengti skaitmeninės antžeminės televizijos siuntimo tinklą ir šiuo metu intensyviai investuoja į šią sritį vykdydama įsipareigojimą pasiekti reikiamą skvarbą ir rengdamasi išjungti analoginę antžeminę televiziją 2012 m. pabaigoje.

Be pagrindinės veiklos, LRTC teikia duomenų perdavimo ir belaidžio plačiajuosčio interneto paslaugas, paremtas „WiMAX“ technologija (MEZON). LRTC šiame segmente konkuruoja su rinkoje veikiančiais mobiliojo ryšio operatoriais.

Finansiniai rezultatai

Bendrovės finansinės ataskaitos rengiamos vadovaujantis Lietuvos verslo apskaitos standartais.

2011 m. pirmąjį ketvirtį lyginant su 2010 m. pirmuoju ketvirčiu bendrovės pajamos išaugo 4,4 %. Grynojo pelno marža padidėjo nuo 1,2 % iki 5,4 %, o finansinės veiklos sąnaudos sumažėjo.

LRTC teisisi su VŠĮ Lietuvos nacionaliniu radiju ir televizija (LRT) dėl skolos už programų siuntimo paslaugas. Pradelsta skola 2011 m. pirmojo ketvirčio pab. – 8,4 mln. Lt. Ši suma LRTC finansinėse ataskaitose nėra nurašyta ar sumažinta jos vertė.

Tikslai

Bendrovės įvardyta misija – tapti kompetentingiausia kompanija, teikiančia duomenų perdavimo paslaugas belaidėmis technologijomis. Bendrovė taip pat siekia skatinti tolimesnę elektroninių ryšių plėtrą ir įtraukti naujausias technologijas į Lietuvos Respublikos piliečių gyvenimą.

Įgyvendindamas savo misiją, LRTC kelia sau tokius tikslus:

- tapti belaidžių telekomunikacijų lyderiu Lietuvoje;
- 2011–2013 m. toliau plėsti antžeminės skaitmeninės televizijos DVB-T tinklą;
- 2011 m. tęsti tinklo plėtrą, pradėti piko bazinių stočių diegimą;
- IEEE 802.16e standarto reikalavimus atitinkančią įrangą pakeisti IEEE 802.16m. Ją pakeitusi bendrovė galės pradėti teikti pažangias tarptautinių mobiliųjų technologijų paslaugas.

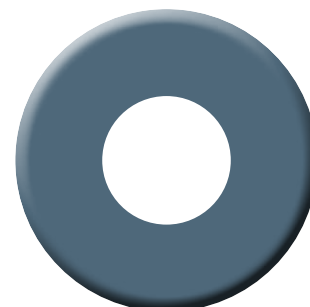
Dividendų politika

Dividendams skiriama pelno dalis yra įtvirtinta vyriausybės nutarimu. 2011 m. kovo 30 d. Vyriausybė nutarimu Nr. 361 padidino skiriamą dalį nuo 7 % įstatinio kapitalo iki 7 % nuosavo kapitalo (bet ne daugiau nei 80 % bendrovės paskirstytojo pelno). Šis nutarimas galioja visoms akcinėms arba uždarojoms akcinėms valstybės valdomoms bendrovėms (jeigu įstatymu nebuvo įtvirtinta kitaip).

Pajamų ataskaita, Lt tūkst.	Q1 2011	Q1 2010
Pajamos	17 441	16 709
Bendrasis pelnas	5 397	4 031
Bendrojo pelno marža	30,9 %	24,1 %
Tipinės veiklos pelnas	989	429
Tipinės veiklos pelno marža	5,7 %	2,6 %
EBITDA	5 790	5 215
EBITDA marža	33,2 %	31,2 %
Kita veikla	263	160
Finansinė veikla	(210)	(363)
Pelnas prieš mokesčius	1 042	226
Grynasis pelnas	948	194
Grynojo pelno marža	5,4 %	1,2 %
Balansas, Lt tūkst.	Q1 2011	2010
Ilgalaikis turtas	129 649	133 897
Materialusis turtas	128 872	133 041
Trumpalaikis turtas	25 093	23 978
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	3 866	3 090
Turto iš viso	154 741	157 874
Įstatinis kapitalas	91 695	91 695
Nepaskirstytas rezultatas	2 109	1 161
Rezervai, kita	6 028	6 028
Nuosavybės iš viso	99 832	98 884
Subsidijos	0	0
Finansiniai įsipareigojimai	48 742	52 941
Kita	6 167	6 049
Įsipareigojimų iš viso	54 909	58 990
Nuosavybė ir įsipareigojimai	154 741	157 874
Santykiniai rodikliai, %	Q1 2011	Q1 2010
Nuosavybės ir turto koeficientas	64,5	59,9
Skolų ir nuosavybės koeficientas	48,8	58,7
	Q1 2011	Q1 2010
Vidutinis darbuotojų skaičius	407	437
Lt tūkst.	2010	2009
Paskirstyti dividendai iš viso	n.d.*	-

*Sprendimas dėl bendrovės 2010 m. pelno paskirstymo dar nepriimtas

Valstybei priklausanti dalis

■ Valstybei priklausanti dalis – 100 %

Vadovybė

Generalinis direktorius:

Algimantas Raščius

Valdybos nariai:

Tomas Karpavičius (valdybos pirmininkas), Agnė Katkutė, Janina Laskauskienė, Algimantas Raščius ir Janina Žukauskienė

„Oro navigacija“ yra valstybės įmonė, įkurta 2001 m. reorganizavus Lietuvos Respublikos civilinės aviacijos direkciją.

Įmonės veiklos teisinis reglamentavimas yra paremtas Lietuvos Respublikos aviacijos įstatymu (Nr. VIII-2066), Vyriausybės nutarimais dėl oro erdvės organizavimo taisyklių patvirtinimo (Nr. 285) ir dėl skrydžių taisyklių patvirtinimo (Nr. 1098).

„Oro navigacija“ dalyvauja Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos (ICAO), Europos civilinės aviacijos konferencijos (ECAC) ir kitų tarptautinių organizacijų veikloje.

Veikla

Įmonė yra vienintelė civilinės aviacijos oro eismo, ryšių, navigacijos, stebėjimo ir aviacijos informacijos paslaugų teikėja Lietuvos oro erdvėje.

VĮ „Oro navigacija“ užtikrina oro transporto eismo saugumą ir efektyvumą teikdama navigacijos, ryšių ir stebėjimo paslaugas visame Vilniaus skrydžių informacijos regione. Į bendrą skrydžių valdymo sistemą yra įtraukti ne tik lokatoriai, esantys Vilniuje, bet ir Kauno bei Klaipėdos įranga.

Per pirmąjį šių metų ketvirtį bendras skrydžių skaičius, kuriam oro navigacijos paslaugas suteikė bendrovė, išaugo beveik 12 % ir siekė 42 049. Iš jų tranzitiniai skrydžiai sudarė 33 136.

Eurokontrolės centrinės oro eismo srautų valdybos tarnybos duomenimis, bendrovės kontroliuojamoje oro erdvėje skrydžių užlaikymų nebuvo.

VĮ „Oro navigacija“ vykdė 14 projektų, skirtų infrastruktūrai modernizuoti, oro erdvei restruktūrizuoti, diegti informacines technologijas.

Finansiniai rezultatai

Bendrovės pajamos per pirmąjį šių metų ketvirtį, palyginti su praėjusiais metais, išaugo 14 %. Dėl gerokai padidėjusių administracinės veiklos sąnaudų VĮ „Oro navigacija“ patyrė daugiau nei 3 mln. Lt

grynojo nuostolio. VĮ „Oro navigacija“ neturi ilgalaikių skolų, o beveik visas turtas (95 %) yra finansuojama nuosavu kapitalu. Įmonės nuosavybės grąža per 2011 m. pirmąjį ketvirtį siekė -2 %.

Tikslai

Ilgalaikiai įmonės tikslai yra apibrėžti 2011–2015 metų strateginiame veiklos plane ir apima skrydžių efektyvumo didinimo, paslaugų kokybės gerinimo ir įmonės veiklos optimizavimo kryptis. Įmonės vizija yra išplėsti įmonės teikiamų paslaugų rinkos dalį ir taip įgyti vartotojų pasitikėjimą. O misija – kokybiškų paslaugų teikimas Lietuvos Respublikos ir jai priklausiančios oro erdvės naudotojams.

Dividendų politika

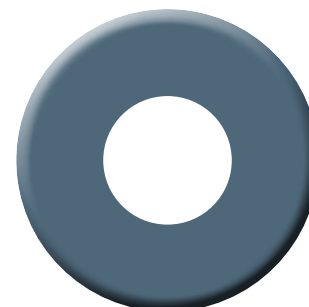
Pagal EB reglamentą Nr. 1794/2006 įmonės pelnas nėra skirstomas, o pajamos negali viršyti sąnaudų, į kurias yra įtraukiama kapitalo kaina, investicijos, nusidėvėjimas ir kt.

Pajamų ataskaita, Lt tūkst.	Q1 2011	Q1 2010
Pajamos	17 863	15 673
Bendras pelnas	2 955	2 979
Bendrojo pelno marža	16,5 %	19,0 %
Tipinės veiklos pelnas	(3 091)	(1 829)
Tipinės veiklos pelno marža	(17,3 %)	(11,7 %)
EBITDA	(418)	337
EBITDA marža	(2,3 %)	2,2 %
Kita veikla	0	0
Finansinė veikla	34	86
Pelnas prieš mokesčius	(3 057)	(1 743)
Grynas pelnas	(3 057)	(1 743)
Grynojo pelno marža	(17,1 %)	(11,1 %)
Balansas, Lt tūkst.	Q1 2011	2010
Ilgalaikis turtas	123 739	127 105
Materialusis turtas	109 694	112 356
Trumpalaikis turtas	34 550	32 867
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	14 955	15 752
Turto iš viso	158 289	159 972
Išstatinis kapitalas	73 892	73 892
Nepaskirstytas rezultatas	(3 057)	617
Rezervai, kita	79 938	79 328
Nuosavybės iš viso	150 773	153 837
Subsidijos	1 949	2 041
Finansiniai įsipareigojimai	0	0
Kita	5 567	4 094
Įsipareigojimų iš viso	5 567	4 094
Nuosavybė ir įsipareigojimai	158 289	159 972
Santykiniai rodikliai, %	Q1 2011	Q1 2010
Nuosavybės ir turto koeficientas	95,3	96,8
Skolų ir nuosavybės koeficientas	0,0	0,0
	Q1 2011	Q1 2010
Vidutinis darbuotojų skaičius	317	320*
Lt tūkst.	2010	2009
Paskirstyti dividendai iš viso**	-	-

*2009 m. gruodžio 31 d. darbuotojų skaičius

**Valstybės įmonės dividendų nemoka

Valstybei priklausanti dalis

■ Valstybei priklausanti dalis – 100 %

Vadovybė

Generalinis direktorius:

Tomas Vaišvila

Valdybos nariai:

Rimvydas Vaštakas (valdybos pirmininkas), Tomas Karpavičius, Agnė Katkutė, Tomas Vaišvila ir Janina Žukauskienė

VĮ Tarptautinis Vilniaus oro uostas į savarankišką įmonę buvo pertvarkytas 1991 m. rugsėjo 30 d. Susisiekimo ministerijos nutarimu. Bendrovės veikla yra reglamentuojama Lietuvos Respublikos aviacijos įstatymu (Nr. VIII-2066), Vyriausybės nutarimu dėl oro erdvės organizavimo taisyklių patvirtinimo (Nr. 285). Įmonė priklauso Tarptautinei oro uostų tarybai (ACI Europe), į kurią įstojo 1992 metais. Taip pat oro uostas dalyvauja Europos oro uostų veikloje ir stiprina ryšius su Pabaltijo valstybių oro uostais – vyksta kasmetiniai susitikimai su Rygos ir Talino oro uostų valdybomis.

Veikla

Pagrindinė Tarptautinio Vilniaus oro uosto veikla – oro uosto eksploatavimas, orlaivių ir keleivių aptarnavimas. Oro uoste yra teikiamos aviacinės ir neaviacinės paslaugos Lietuvos bei užsienio šalių klientams.

Tarptautinio Vilniaus oro uosto funkcijos apima infrastruktūros eksploatavimą, krovinių tvarkymą, laikymą ir sandėliavimą, keleivių vežimo paslaugas, automobilių stovėjimo aikštelių eksploatavimą, nekilnojamojo turto nuomą ir kitas veiklas. Vilniaus oro uoste išvykstanuosius skrydžius vykdo 15 oro linijų bendrovių. Iš jų 14 yra keleivinių, siūlančių reguliarius maršrutus 19 kryptių. Viena oro bendrovė teikia krovinių gabenimo paslaugas. Taip pat yra vykdomi ir užsakomieji skrydžiai. Per pirmąjį šių metų ketvirtį planus vykdyti skrydžius iš Vilniaus oro uosto paskelbė airių oro linijų bendrovė „Ryanair“ ir vengrų „Wizzair“. Nors per pirmuosius tris šių metų ketvirčius lėktuvų skrydžių skaičius išaugo 5 % (iki 5 686 skrydžių), keleivių skaičius oro uoste siekė beveik 240 tūkst. ir, palyginti su atitinkamu laikotarpiu 2010 m., sumažėjo 16 %.

Finansiniai rezultatai

Oro uosto pajamos iš pagrindinės veiklos sumažėjo 31,5 %, tačiau dėl išaugusių neaviacinės veiklos pajamų įmonė sumažino nuostolius.

Per pirmąjį šių metų ketvirtį VĮ Tarptautinis Vilniaus oro uostas patyrė beveik 3,4 mln. Lt grynojo nuostolio, o nuosavybės grąža buvo -1,4 % (palyginti su praeitu

metų laikotarpiu, įmonė sumažino nuostolius 0,24 mln. Lt). Nuo 2008 oro uostas pradėjo išmokėti investicinę paskolą, kurią suteikė keturi Lietuvoje veikiantys komerciniai bankai. Išmokėti paskolą, kurios vertė sudaro 60 mln. Lt, planuojama iki 2018 m. imtinai, o 2011 m. pirmąjį ketvirtį grąžinta paskolos dalis siekė 1,36 mln. Lt.

Tikslai

Įmonės strateginiai tikslai apima teikiamų paslaugų didinimą, darbuotojų darbo efektyvumo gerinimą, aviacijos saugumo ir skrydžių saugos aerodrome užtikrinimą bei palankios ir suderintos aplinkos verslui ir žmonėms kūrimą.

Įmonės misija yra tinkamai valdyti ir tobulinti oro uosto infrastruktūrą, taikant aukščiausius standartus, o vizija – tapti pirmaujančia kompanija rinkoje.

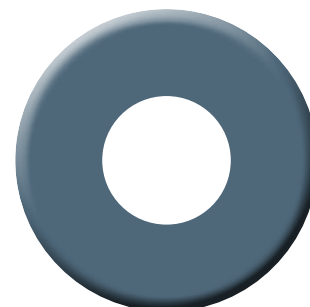
Dividendų politika

Valstybės įmonė dividendų nemoka. Taip pat yra atleidžiama nuo pelno mokesčio pagrindinei veiklai, o neaviacinės veiklos pelnas yra apmokestinamas.

Pajamų ataskaita, Lt tūkst.	Q1 2011	Q1 2010
Pajamos	5 941	8 673
Bendrasis pelnas	(3 243)	(2 689)
Bendrojo pelno marža	(54,6 %)	(31,0 %)
Tipinės veiklos pelnas	(6 421)	(5 762)
Tipinės veiklos pelno marža	(108,1 %)	(66,4 %)
EBITDA	(2 795)	(1 127)
EBITDA marža	(47,0 %)	(1,5 %)
Kita veikla	3 279	2 357
Finansinė veikla	(213)	(188)
Pelnas prieš mokesčius	(3 355)	(3 593)
Grynasis pelnas	(3 355)	(3 593)
Grynojo pelno marža	(56,5 %)	(41,4 %)
Balansas, Lt tūkst.	Q1 2011	2010
Ilgalaikis turtas	297 511	302 411
Materialusis turtas	296 139	301 458
Trumpalaikis turtas	15 199	16 875
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	5 189	5 478
Turto iš viso	312 710	319 286
Išstatinis kapitalas	178 029	178 029
Nepaskirstytas rezultatas	27 827	31 183
Rezervai, kita	37 250	37 250
Nuosavybės iš viso	243 106	246 462
Subsidijos	21 773	22 177
Finansiniai įsipareigojimai	42 273	43 637
Kita	5 558	7 010
Įsipareigojimų iš viso	47 831	50 647
Nuosavybė ir įsipareigojimai	312 710	319 286
Santykiniai rodikliai, %	Q1 2011	Q1 2010
Nuosavybės ir turto koeficientas	77,7	76,4
Skolų ir nuosavybės koeficientas	17,4	19,0
	Q1 2011	Q1 2010
Vidutinis darbuotojų skaičius	324	462
Lt tūkst.	2010	2009
Paskirstyti dividendai iš viso*	-	-

*Valstybės įmonės dividendų nemoka

Valstybei priklausanti dalis

■ Valstybei priklausanti dalis 100 – %

Lietuvos jūrų laivininkystė

<http://www.ljl.lt>

Lietuvos jūrų laivininkystė (LJL) yra akcinė bendrovė, kurios akcijos yra įtrauktos į „Nasdaq OMX“ Vilniaus vertybinių popierių biržos papildomą prekybos sąrašą. Siekiant atskirti keleivinių-krovinių ir krovinių laivų paslaugas bei reorganizavus 1969 metais įkurtą bendrovę LISCO, LJL, kaip atskira įmonė pradėjo savo veiklą 2001 m.

Veikla

LJL veikla apima laivyno valdymą: komercinį, techninį ir įgulos samdą. LJL laivai dirba pagal „time-charter“, vienos dienos rinkos ir kontraktinių pervežimų sutartis.

Veiklos regionai apima Baltijos, Vakarų Europos, Viduržemio jūros ir Šiaurės Amerikos šalis.

Bendrovė valdo 11 sausakrūvių laivų: vieną birių krovinių laivą ir 10 įvairių krovinių laivų. LJL perveža miško produkciją, metalus ir kitus krovinius.

LJL turi verslo partnerių Lietuvoje, kitose Baltijos valstybėse, Rusijoje, Europos Sąjungoje ir JAV, tačiau filialų ir atstovybių užsienio šalyse nesterigė.

Tikslus aplinkos, kurioje įmonė vykdo veiklą, rodiklis – „Baltic Dry Index“, kuris parodo sausakrūvių laivų rinkos pokyčius. Per pirmuosius tris metų mėnesius indeksas nukrito 11 %, taip atspindėdamas nepalankią situaciją, kuri susiklostė dėl sumažėjusios prekybos žaliavomis ir didesnės laivų krovos pasiūlos, atsiradusios dėl išaugusios laivų statybos ekonominio pakilimo laikotarpiu.

Finansiniai rezultatai

Įmonės pajamos per pirmąjį šių metų ketvirtį išaugo 37 %. Didžiąją dalį jų (81 %) sudarė pajamos, gautos iš „time-charter“ pardavimų. Trumpalaikių sutarčių frachto pajamos išaugo dvigubai. Bendras nuostolis siekė 0,9 mln. Lt, tačiau dėl teigiamo valiutos kurso pajamų (smukusio JAV dolerio) bendrovė ketvirtį baigė pelningai. Buvo uždirbta 1,3 mln. Lt grynojo pelno.

Vadovybė

Generalinis direktorius:

Arvydas Bogačionkas

Valdybos nariai:

Arūnas Štaras (valdybos pirmininkas), Jelena Antonevič, Arvydas Bogačionkas, Juozas Darulis ir Vidutė Šarkienė
Taip pat yra sudaryta Stebėtojų taryba.

Tikslai

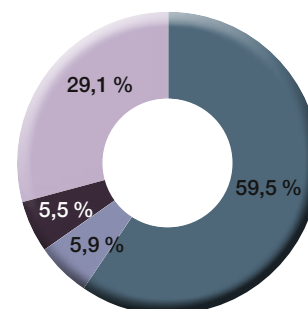
LJL deklaruojama misija yra suteikti verslo partneriams patikimas krovinių gabenimo laivais paslaugas, taip pat tenkinti akcininkų ir partnerių turinius interesus, kelti kompanijos įvaizdį, išlaikyti konkurencingumą ir veiklos skaidrumą ir kt. Užsibrėžti tikslai yra optimizuoti bendrovės valdymą, kontroliuoti įmonės finansinę riziką, pritraukti kapitalo tolesniam bendrovės vystymui, taip pat sustiprinti pozicijas rinkoje bei įvairinti savo veiklą.

Dividendų politika

Dividendams skiriama pelno dalis yra įtvirtinta vyriausybės nutarimu. 2011 m. kovo 30 d. LR Vyriausybė nutarimu Nr. 361 padidino skiriamą dalį nuo 7 % įstatinio kapitalo iki 7 % nuosavo kapitalo (bet ne daugiau nei 80 % bendrovės paskirstytinojo pelno). Šis nutarimas galioja visoms akcinėms arba uždarosioms akcinėms valstybės valdomoms bendrovėms (jeigu įstatymu nebuvo įtvirtinta kitaip).

Pajamų ataskaita, Lt tūkst.	Q1 2011	Q1 2010
Pajamos	17 884	13 017
Bendrasis pelnas	(925)	(8 255)
Bendrojo pelno marža	(5,2 %)	(63,4 %)
Tipinės veiklos pelnas	(2 142)	(9 380)
Tipinės veiklos pelno marža	(12,0 %)	(72,1 %)
EBITDA	4 350	(2 731)
EBITDA marža	24,3 %	(21,0 %)
Kita veikla	39	(8 155)
Finansinė veikla	3 428	(4 814)
Pelnas prieš mokesčius	1 325	(22 349)
Grynasis pelnas	1 325	(22 349)
Grynojo pelno marža	7,4 %	(171,7 %)
Balansas, Lt tūkst.	Q1 2011	2010
Ilgalaikis turtas	232 197	239 318
Materialusis turtas	232 165	239 279
Trumpalaikis turtas	11 139	9 253
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	1 452	2 067
Turto iš viso	243 336	248 571
Įstatinis kapitalas	200 901	200 901
Nepaskirstytas rezultatas	(37 808)	(39 134)
Rezervai, kita	1 283	1 283
Nuosavybės iš viso	164 376	163 050
Subsidijos	0	0
Finansiniai įsipareigojimai	68 179	76 002
Kita	10 781	9 519
Įsipareigojimų iš viso	78 960	85 521
Nuosavybė ir įsipareigojimai	243 336	248 571
Santykiniai rodikliai, %	Q1 2011	Q1 2010
Nuosavybės ir turto koeficientas	67,6	66,6
Skolų ir nuosavybės koeficientas	41,5	42,8
	Q1 2011	Q1 2010
Vidutinis darbuotojų skaičius	349	409
Lt- tūkst.	2010	2009
Paskirstyti dividendai iš viso	-	-

Valstybei priklausanti dalis

- Valstybei priklausanti dalis – 59,5 %
- SWEDBANK AS – 5,9 %
- DFDS TOR LINEA/S – 5,5 %
- Smulkieji akcininkai – 29,1 %

<http://www.gmu.lt>

Generalinė miškų urėdija prie LR aplinkos ministerijos yra valstybės biudžetinė įstaiga, atliekanti miškų urėdijų savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos funkcijas. Generalinė miškų urėdija vadovaujasi Generalinės miškų urėdijos prie LR aplinkos ministerijos nuostatais, patvirtintais 2007 m. birželio 27 d.

Veikla

Generalinė miškų urėdija koordinuoja visų miškų urėdijų veiklą, organizuoja bei koordinuoja miškų urėdijoms priskirtų valstybinių miškų atkūrimą, priežiūrą, apsaugą ir miško išteklių naudojimą. Lietuvos teritorijoje veikia 42 miškų urėdijos, kurios patikėjimo teise valdo joms paskirtus valstybinius miškus, juose vykdo priežiūros, medienos kirtimo darbus, prekiauja apvaliąja mediena. Miškų urėdijų valdomų valstybinės reikšmės miškų plotai užima nuo 13 iki 39 tūkst. ha, visų miškų urėdijų valdomas bendras miškų plotas užima 1053 tūkst. ha. Urėdijų valdomus miškus daugiausia sudaro pušynai (39%), eglynai (27%) ir beržynai (19%). 2010 m. miškų urėdijos įveisė 835 ha naujų miškų, tam išleisdamos iki 2 mln. Lt. 2010–2013 m. trimis etapais Generalinė miškų urėdija diegia antžemines automatinių miško gaisrų stebėjimo sistemas. 2010 m. gruodžio mėn. pasirašyta sutartis su paslaugos vykdytoju dėl apvaliosios medienos, pagamintos valstybiniuose miškuose, elektroninės pardavimo sistemos kūrimo ir įdiegimo. Šią sistemą planuojama įdiegti iki 2011 m. rugsėjo 1 d.

Finansiniai rezultatai

Generalinė miškų urėdija, atlikdama miškų urėdijų savininko funkcijas, rengia konsoliduotą visų miškų urėdijų finansines ataskaitas, kurių svarbiausi duomenys pateikiami lentelėje. Beveik 40% išaugusios pardavimų pajamos leido pasiekti daugiau nei 50% geresnį pirmojo ketvirčio grynojo pelno rezultatą. Generalinės miškų urėdijos teigimu, didelis pirmojo ketvirčio pajamingumas nėra būdingas visiems finansiniams metams dėl stipriai ribojamų miško kirtimų antrąjį ir trečiąjį ketvirtį, kai miškas yra atsodinamas, vykdoma priešgaisrinė apsauga ir kiti pajamų nekuriantys darbai. Pateikiami finansiniai duomenys, vadovaujantis keičiamame Miškų įstatyme

Vadovybė

Generalinis miškų urėdas:

Benjaminas Sakalauskas

Generalinio miškų urėdo pavaduotojai:

Zdislovas Truskauskas, Gintaras Visalga

pateikta nuostata, neapima miškų urėdijų valdomo miško vertės. Taigi miškų urėdijų balansiniai duomenys išlieka sumažinti, o turto bei kapitalo gražos rodikliai sunkiai palyginami su kitų valstybės ar privačių įmonių rezultatais.

Tikslai

Generalinės miškų urėdijos įvardyta misija – didinti valstybinių miškų, kaip svarbiausios visų šalies miškų sudedamosios dalies, ekologinę, aplinkosauginę, ekonominę, rekreacinę bei kitas visuomenei svarbias vertes, tvarkant juos tvaraus ir subalansuoto miškų ūkio principais, racionaliai naudojant miškų išteklius, juos atkuriant ir gausinant.

Generalinė miškų urėdija 2011 m. įsteigė miškų urėdijų valdybas, yra numčiusi padidinti miškų urėdijų veiklos pelningumą, baigti diegti apvaliosios medienos elektroninę prekybos sistemą, organizuoti miškų urėdijų veiklą likviduojant 2010 m. škvalo padarinius, tęsti miškų apsaugos ir priežiūros darbus. Siekdama vystyti kirtimo atliekų ir menkavertės medienos naudojimą biokurui, Generalinė miškų urėdija planuoja metines kirtimo atliekų pardavimo apimtis 2011 m. padidinti nuo esamų 70 tūkst. m³ iki 170 tūkst. m³.

Dividendų politika

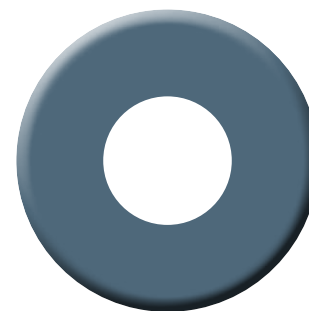
Miškų urėdijos yra valstybės įmonės, todėl jos dividendų nemoka, tačiau Miškų įstatymas numato 15% atskaitymus į valstybės biudžetą iš gautų pajamų (10% iki 2011 m. sausio 1 d.).

Pajamų ataskaita, Lt tūkst.	Q1 2011	Q1 2010
Pajamos	141 032	103 419
Bendrasis pelnas	95 415	65 109
Bendrojo pelno marža	67,7 %	63,0 %
Tipinės veiklos pelnas	37 170	21 902
Tipinės veiklos pelno marža	26,4 %	21,2 %
EBITDA	45 233	29 168
EBITDA marža	32,1 %	28,2 %
Kita veikla	342	254
Finansinė veikla	347	634
Pelnas prieš mokesčius	37 858	22 790
Grynasis pelnas	32 051	19 368
Grynojo pelno marža	22,7 %	18,7 %
Balansas, Lt tūkst.	Q1 2011	2010
Ilgalaikis turtas	273 631	277 294
Materialusis turtas	264 163	267 930
Trumpalaikis turtas	286 628	231 437
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	77 966	54 364
Turto iš viso	560 258	508 732
Išstatinis kapitalas	246 915	246 908
Nepaskirstytas rezultatas	78 592	46 540
Rezervai, kita	155 649	155 649
Nuosavybės iš viso	481 156	449 097
Subsidijos	17 614	17 509
Finansiniai įsipareigojimai	4 682	4 776
Kita	56 806	37 350
Įsipareigojimų iš viso	61 488	42 126
Nuosavybė ir įsipareigojimai	560 258	508 732
Santykiniai rodikliai, %	Q1 2011	Q1 2010
Nuosavybės ir turto koeficientas	85,9	88,3
Skolų ir nuosavybės koeficientas	1,0	1,1
	Q1 2011	Q1 2010
Vidutinis darbuotojų skaičius*	3 477	3 444
Lt tūkst.	2010	2009
Paskirstyti dividendai iš viso**	-	-

*Generalinės miškų urėdijos ir 42 miškų urėdijų darbuotojai

**Valstybės įmonės dividendų nemoka

Valstybei priklausanti dalis

■ Valstybei priklausanti dalis 100 %

Pastaba: Generalinė miškų urėdija yra biudžetinė įstaiga; valstybei priklauso 100% VI miškų urėdijų dalis

<http://www.lesto.lt>

AB LESTO yra Lietuvos elektros skirstomųjų tinklų operatorius.

Bendrovė įkurta reorganizavus ir sujungus dvi iki tol atskirai veikusias skirstomųjų tinklų bendroves – AB „Rytų skirstomieji tinklai“ ir AB „VST“.

LESTO yra svarbi Lietuvos nacionalinės energetikos strategijos vykdytoja.

Bendrovės akcijos yra įtrauktos į Nasdaq OMX Vilniaus vertybinių popierių biržos oficialųjį prekybos sąrašą.

Veikla

LESTO skirsto ir tiekia elektros energiją visoje Lietuvos teritorijoje. Bendrovė yra visą šalį apimančio skirstomojo tinklo operatorė. Šį tinklą sudaro žemosios bei vidutinės įtampos elektros linijos ir įrenginiai.

Bendrovės veiklos tikslai – efektyvus skirstomųjų tinklų operatoriaus funkcijų vykdymas, skirstomųjų tinklų saugumo ir patikimumo užtikrinimas, jų eksploatavimas, priežiūra, valdymas ir plėtojimas, taip pat elektros persiuntimas vartotojams skirstymo tinklais bei kitokių vartotojų poreikių tenkinimas.

Bendrovės valdomu skirstomuoju tinklu elektra pasiekia beveik 1,5 mln. privačių ir daugiau kaip 59 tūkst. verslo klientų. Visus juos aptarnauja 51 teritorinis LESTO klientų aptarnavimo centras.

Šiuo metu LESTO vykdo tris socialines iniciatyvas. Taip pat bendrovė prisideda prie aplinkosaugos projektų, skatina saugų ir atsakingą elektros vartojimą.

Finansai

Vertinant LESTO AB buvo agreguoti AB „Rytų skirstomieji tinklai“ ir AB „VST“ finansiniai duomenys už 2010 m. pirmąjį ketvirtį. Bendrovės, kaip ir per pirmąjį 2010 m. ketvirtį, dirbo nuostolingai: per pirmąjį 2011 m. ketvirtį grynasis nuostolis siekė beveik 8 mln. Lt.

Nustatant elektros energijos persiuntimo tarifus 2011 metams buvo vadovujamasi prognozuojamu elektros energijos persiuntimo apimčių augimu, tačiau per 2011 m. I ketvirtį fiksuotas žemesnis augimas bei atitinkamai mažesnės pajamos.

Vadovybė

Generalinis direktorius:

dr. Arvydas Tarasevičius

Valdybos nariai:

Arvydas Darulis, Kęstutis Žilėnas, Aloyzas Vitkauskas, Arvydas Tarasevičius, Šarūnas Vasiliauskas

Bendrovės nuostolis tampriai susijęs su ilgalaikio turto verte ir nusidėvėjimo sąnaudomis. Bendrovės auditoriai pareiškė sąlyginę nuomonę apie tiek apie AB „VST“, tiek apie AB „Rytų skirstomieji tinklai“ 2010 m. gruodžio 31 d. finansines ataskaitas. Sąlyginė nuomonė iš esmės yra susijusi su auditorių nuomone, nepakankamai pagrįsta bendrovių ilgalaikio materialaus turto verte. Turto vertei ženklį įtaką daro tiek teisės aktais nustatoma tarifų už paslaugas bazė, tiek spartus technologinis progresas. Pernelyg mažos pinigų atsargos kelia grėsmę įmonės likvidumui.

Tikslai

Viena iš strateginių LESTO veiklos krypčių – užtikrinti elektros energijos vartotojų interesus, didinti aptarnaujamų privačių ir verslo klientų skaičių.

LESTO misija

Patikima elektros energija kiekvieno prasmingam gyvenimui

LESTO vizija

Pavyzdinė įmonė, turinti visuomenės pasitikėjimą

Dividendų politika

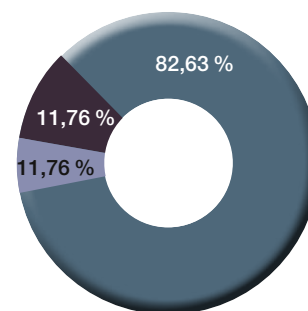
Bendrovė už 2010 m. išmokėjo po 0,101 Lt akcijai, kas iš viso sudaro 61 mln. Lt.

Pajamų ataskaita, Lt tūkst.	Q1 2011	Q1 2010*
Pajamos	615 848	694 654
Bendrasis pelnas	(11 364)	(10 349)
Bendrojo pelno marža	-1,8 %	-1,5 %
EBITDA	97 718	101 294
EBITDA marža	15,9 %	14,6 %
Finansinė veikla	(85)	538
Pelnas prieš mokesčius	(11 449)	(9 811)
Grynasis pelnas	(7 886)	(8 791)
Grynojo pelno marža	-1,3 %	-1,3 %
Balansas, Lt tūkst.	Q1 2011	2010*
Ilgalaikis turtas	5 090 499	5 047 601
Materialusis turtas	4 870 529	4 832 162
Trumpalaikis turtas	334 712	381 969
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	15 457	131 824
Turto iš viso	5 425 211	5 429 570
Išstatinis kapitalas	603 945	603 945
Nepaskirstytas rezultatas	976 547	932 053
Rezervai, kita	2 175 640	2 103 027
Nuosavybės iš viso	3 756 132	3 639 025
Subsidijos	52 031	50 868
Finansiniai įsipareigojimai	486 141	539 914
Kita	1 130 907	1 199 763
Įsipareigojimų iš viso	1 617 048	1 739 677
Nuosavybė ir įsipareigojimai	5 425 211	5 429 570
Santykiniai rodikliai, %	Q1 2011	Q1 2010*
Nuosavybės ir turto koeficientas	69,2	67,0
Skolų ir nuosavybės koeficientas	0,1	0,1
	Q1 2011	Q1 2010*
Vidutinis darbuotojų skaičius	3 424**	4 101**
Lt tūkst.	2010	2009*
Paskirstyti dividendai iš viso	60 998	105 919

*Agreguoti AB „Rytų skirstomieji tinklai“ ir AB „VST“ duomenys

**2009 m. ir 2010 m. gruodžio 31 d. darbuotojų skaičius

Valstybei priklausanti dalis

- Valstybei priklausanti dalis – 82,63 %
- E.ON Ruhrgas International GmbH – 11,76 %
- Smulkieji akcininkai – 5,61 %

<http://www.lpc.lt>

Vadovybė

Generalinis direktorius:

Dalius Misiūnas

Valdybos nariai:

Arvydas Darulis, Dalius Misiūnas, Šarūnas Vasiliauskas, Aloyzas Vitkauskas, Kęstutis Žilėnas

AB „Lietuvos energija“ buvo įsteigta 1995 m. gruodžio 4 d. perorganizavus VĮ „Valstybinė energetikos sistema“. Nuo įsteigimo bendrovė buvo kelis kartus reorganizuojama. Šiuo metu bendrovės elektros energijos gamybos bloką sudaro kontroliuojama bendrovė AB „Lietuvos elektrinė“ bei filialai Kauno HE ir Kruonio HAE. Po šiuo metu įgyvendinamos reorganizacijos bendrovė ir AB „Lietuvos elektrinė“ bus sujungtos į naują juridinį asmenį, kurio pavadinimas bus, planuojama, AB „Lietuvos energijos gamyba“. Bendrovė tiesiogiai kontroliuoja AB Lietuvos elektrinė, UAB „Kauno energetikos remontas“, Energijos tiekimas UAB ir UAB „Data Logistics Center“. Bendrovės akcijos yra įtrauktos į Nasdaq OMX Vilniaus vertybinių popierių biržos papildomą prekybos sąrašą.

Veikla

Įgyvendinus 2010 m. energetikos sektoriaus restruktūrizaciją, AB „Lietuvos energija“ pagrindine veikla tapo elektros energijos gamyba. 2009 m. gruodžio 31 d. sustabdžius Ignalinos atominės elektrinės veiklą padidėjo elektros energijos gamybos apimtys bendrovės valdomose elektrinėse. 2010 m. visų AB „Lietuvos energija“ valdomų elektrinių gamyba sudarė 30 % šalies poreikio (apie 20 % šalies poreikio buvo pagaminta AB Lietuvos elektrinė). Bendrovė importuoja elektros energiją iš Baltarusijos, Latvijos ir Estijos, o eksportuoja į Suomiją, Latviją ir Estiją (2010 m. duomenys). Bendrovė yra pagrindinė Lietuvos elektros biržos dalyvė, tiekianti daugiau nei trečdalį elektros energijos (apie 3 TWh per metus).

Finansiniai rezultatai

Vertinant bendrovės 2010 ir 2011 pirmųjų ketvirčių konsoliduotus rezultatus, reikia atsižvelgti, kad AB „Lietuvos elektrinė“ AB „Lietuvos energija“ dukterine įmone tapo 2010 m. III ketvirtį. Taip pat 2010 m. pabaigoje iš AB „Lietuvos energija“ buvo atskirta ir AB Litgrid perduota perdavimo sistemos operatoriaus veikla, su tuo susijęs turtas bei įsipareigojimai.

Bendrovės EBITDA marža neženkliai didėjo, o grynojo pelno marža išliko ta pati. Bendrovės 2011 m. I ketvirčio rezultatui ženkliai įtaką turėjo AB „Lietuvos elektrinė“ grynas pelnas, kuris sudarė 8,7 mln. litų.

Taip pat svarbu atkreipti dėmesį, jog bendrovės auditoriai pareiškė sąlyginę nuomonę apie konsoliduotas 2010 m. gruodžio 31 d. finansines ataskaitas. Sąlyginę nuomonę iš esmės yra susijusi su, auditorių nuomone, nepakankamai pagrįsta bendrovės ilgalaikio materialaus turto verte. Turto vertei ženkliai įtaką daro tiek teisės aktais nustatomi tarifai už paslaugas, tiek spartus technologinis progresas.

Tikslai

Bendrovės pagrindinis tikslas – patikimas, efektyvus ir saugus elektros energijos perdavimas bei energetikos sistemos valdymas, įgyvendinant Nacionalinę energetikos strategiją ir energetinę nepriklausomybę. Skatindama atsinaujinančių energetikos šaltinių plėtrą AB „Lietuvos energija“ stato 5-ąjį Kruonio HAE bloką. Siekiant didinti energetinį saugumą vykdoma AB Lietuvos elektrinė kombinuoto ciklo dujų turbinos bloko statyba, kurią planuojama baigti 2012 m. rugsėjo mėn.

Dividendų politika

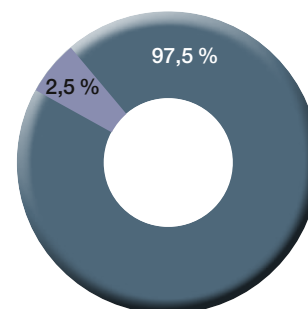
Dividendams išmokėti už 2010 m. bendrovė skyrė 89 mln. Lt, t. y. po 0,182 Lt vienai akcijai.

Pajamų ataskaita, Lt tūkst.	Q1 2011	Q1 2010
Pajamos	325 823	229 221
Bendras pelnas	42 121	33 005
Bendrojo pelno marža	12,9 %	14,4 %
EBITDA	58 965	40 108
EBITDA marža	18,1 %	17,5 %
Finansinė veikla	(1 431)	843
Pelnas prieš mokesčius	40 690	33 848
Grynasis pelnas iš tęstinės veiklos	32 429	30 973
Grynojo pelno marža	10,0 %	13,5 %
Grynasis pelnas iš nutrauktos veiklos	0	(7 234)
Grynasis pelnas	32 429	23 739
Grynojo pelno marža	10,0 %	10,4 %
Balansas, Lt tūkst.	Q1 2011	2010
Ilgalaikis turtas	3 325 276	3 220 762
Materialusis turtas	3 073 188	2 952 124
Trumpalaikis turtas	469 507	440 735
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	169 460	86 925
Turto iš viso	3 794 783	3 661 497
Įstatinis kapitalas	489 283	489 283
Nepaskirstytas rezultatas	354 971	319 775
Rezervai, kita	1 065 733	1 068 518
Nuosavybės iš viso	1 909 987	1 877 576
Subsidijos	893 560	872 957
Finansiniai įsipareigojimai	643 637	549 888
Kita	347 599	361 076
Įsipareigojimų iš viso	991 236	910 964
Nuosavybė ir įsipareigojimai	3 794 783	3 661 497
Santykiniai rodikliai, %	Q1 2011	Q1 2010
Nuosavybės ir turto koeficientas	50,3	51,3
Skolų ir nuosavybės koeficientas	0,3	0,3
	Q1 2011	Q1 2010
Vidutinis darbuotojų skaičius	946**	1 227**
Lt tūkst.	2010	2009*
Paskirstyti dividendai iš viso	89 049	58 476

*Agreguoti AB „Lietuvos energija“ ir „Lietuvos elektrinė“ duomenys

**2009 m. ir 2010 m. gruodžio 31 d. darbuotojų skaičius

Valstybei priklausanti dalis

■ Valstybei priklausanti dalis – 97,5 %
■ Smulkieji akcininkai – 2,5 %

<http://www.litgrid.eu>

Vadovybė

Generalinis direktorius:

Virgilijus Poderys

Valdybos nariai:

Roma Švedas, Virgilijus Poderys, Violeta Greičiuvienė, Valentinas Milaknis, Gintaras Labutis

AB Litgrid – elektros energijos perdavimo sistemos (aukštos įtampos perdavimo tinklo) operatorius.

Bendrovė suformuota AB „Lietuvos energija“ 2010 m. pabaigoje perdavus su perdavimo veikla susijusį turtą ir įsipareigojimus. Bendrovės dukterinė įmonė UAB „Baltpool“ organizuoja elektros energijos prekybą Lietuvos elektros biržoje bei dvišalių kontraktų tarp gamintojų ir tiekėjų pagrindu.

Bendrovės akcijos yra įtrauktos į Nasdaq OMX Vilniaus vertybinių popierių biržos papildomą prekybos sąrašą.

Veikla

AB Litgrid teikia elektros perdavimo aukštosios įtampos elektros tinklais Lietuvoje paslaugas, teikia paslaugas Lietuvos elektros energijos rinkos dalyviams importuojant arba eksportuojant elektros energiją iš Europos Sąjungai nepriklausančių valstybių arba į šias šalis.

AB Litgrid, kaip perdavimo sistemos operatorius, atlieka ir nacionalinio balansavimo funkciją, kurios tikslas – užtikrinti elektros energijos pasiūlos ir paklausos pusiausvyrą.

Be to, bendrovė administruoja lėšas, skirtas teikti paslaugas, kurios atitinka visuomenės interesus. Šios paslaugos apima visuomenės saugumą ir aplinkos apsaugą, taip pat atsinaujinančių energijos išteklių ir termofikacinės energijos naudojimą gaminant elektros energiją.

AB Litgrid yra atsakinga už elektros perdavimo tinklo stiprinimą, strateginius elektros jungčių su Švedija ir Lenkija projektu, bei pasiruošimą dirbti sinchroniniu režimu žemyninės Europos elektros perdavimo sistemoje.

Finansai

Bendrovės pajamos per pirmąjį šių metų ketvirtį siekė 108 mln. Lt. Pagrindiniai pajamų šaltiniai buvo elektros perdavimo paslaugos (54 %) ir pajamos gautos už elektros pardavimą vidaus rinkoje (23 %). Didžiąją dalį sąnaudų (apie 30 %) sudarė elektros ar susijusių pastatų pirkimai.

AB Litgrid per pirmąjį 2011 m. ketvirtį patyrė daugiau nei 5 mln. litų nuostolių,

nors EBITDA marža buvo aukšta ir sudarė virš 30 %.

Bendrovės auditoriai pareiškė sąlyginę nuomonę apie tiek bendrovės 2010 m. gruodžio 31 d. finansines ataskaitas. Sąlyginė nuomonė iš esmės yra susijusi su, auditorių nuomone, nepakankamai pagrįsta bendrovių ilgalaikio materialaus turto verte. Turto vertei ženkliai įtaką daro tiek teisės aktais nustatoma tarifų už paslaugas bazė, tiek spartus technologinis progresas.

Tikslai

AB Litgrid misija – užtikrinti patikimą elektros energijos tiekimą ir sudaryti sąlygas konkurencijai atviroje elektros rinkoje.

AB Litgrid vizija – Lietuvos elektros energetikos sistemos visiška integracija į Europos elektros infrastruktūrą ir bendrą elektros rinką.

Integracija į Europos elektros energetikos sistemą:

- Lietuvos–Lenkijos elektros jungties „LitPol Link“ užbaigimas;
- Lietuvos–Švedijos elektros jungties „NordBalt“ užbaigimas;
- Lietuvos, Latvijos ir Estijos elektros tinklų sujungimas su Europos kontinentiniu tinklu darbui sinchroniniu režimu;
- Integracija į Europos elektros rinkas.

Dividendų politika

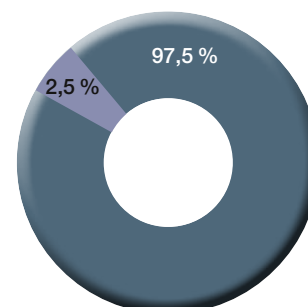
Įmonė dividendų nemokėjo.

Pajamų ataskaita, Lt tūkst.	Q1 2011	Q1 2010*
Pajamos	108 481	-
Bendrasis pelnas	(871)	-
Bendrojo pelno marža	-0,8 %	-
EBITDA	32 611	-
EBITDA marža	30,1 %	-
Finansinė veikla	1 164	-
Pelnas prieš mokesčius	293	-
Grynasis pelnas	(5 047)	-
Grynojo pelno marža	-4,7 %	-
Balansas, Lt tūkst.	Q1 2011	2010
Ilgalaikis turtas	2 113 053	2 088 299
Materialusis turtas	2 039 805	2 063 451
Trumpalaikis turtas	240 309	273 094
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	55 690	75 664
Turto iš viso	2 353 362	2 361 393
Išstatinis kapitalas	504 331	504 331
Nepaskirstytas rezultatas	1 048 982	1 047 454
Rezervai, kita	370 578	377 063
Nuosavybės iš viso	1 923 891	1 928 848
Subsidijos	67 153	42 349
Finansiniai įsipareigojimai	0	0
Kita	362 318	390 196
Įsipareigojimų iš viso	362 318	390 196
Nuosavybė ir įsipareigojimai	2 353 362	2 361 393
Santykiniai rodikliai, %	Q1 2011	Q1 2010*
Nuosavybės ir turto koeficientas	81,8	-
Skolų ir nuosavybės koeficientas	0,0	-
	Q1 2011	Q1 2010
Vidutinis darbuotojų skaičius	210**	-
Lt tūkst.	2010	2009
Paskirstyti dividendai iš viso	0	-

*Įvykdžius energetikos sektoriaus restruktūrizaciją ir perkėlus dalį verslo iš AB „Lietuvos energija“, dabartinė AB Litgrid buvo įsteigta 2010 m. lapkričio 16 d.

**2010 m. gruodžio 31 d. darbuotojų skaičius

Valstybei priklausanti dalis

- Valstybei priklausanti dalis – 97,5 %
- Smulkieji akcininkai – 2,5 %

Įmonių sąrašas

Nr.	Įmonės pavadinimas	Valstybei priklausanti dalis*	Sektorius	Atskaitomybė
1.	UAB Visagino atominė elektrinė ¹	100 %	Energetika	Energetikos ministerija
2.	AB „Lietuvos energija“ ²	98 %	Energetika	Energetikos ministerija
3.	AB Litgrid ²	98 %	Energetika	Energetikos ministerija
4.	AB LESTO ²	83 %	Energetika	Energetikos ministerija
5.	UAB Technologijų ir inovacijų centras ²	88 %	Energetika	Energetikos ministerija
6.	UAB „NT Valdos“ ²	90 %	Energetika	Energetikos ministerija
7.	AB „Lietuvos dujos“	18 %	Energetika	Energetikos ministerija
8.	VĮ Ignalinos atominė elektrinė ³	100 %	Energetika	Energetikos ministerija
9.	VĮ „Visagino energija“	100 %	Energetika	Ūkio ministerija
10.	UAB „Geoterma“	77 %	Energetika	Energetikos ministerija
11.	VĮ Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo agentūra	100 %	Energetika	Energetikos ministerija
12.	VĮ Energetikos agentūra	100 %	Energetika	Energetikos ministerija
13.	UAB „Visagino energetikos remontas“	100 %	Energetika	Energetikos ministerija
14.	AB „Lietuvos geležinkeliai“	100 %	Transportas	Susisiekimo ministerija
15.	UAB Geležinkelio tiesimo centras ⁴	100 %	Transportas	Susisiekimo ministerija
16.	UAB „Gelsauga“ ⁴	100 %	Transportas	Susisiekimo ministerija
17.	UAB „VAE LEGETECHA“ ⁴	34 %	Transportas	Susisiekimo ministerija
18.	UAB Vilniaus lokomotyvų remonto depas ⁴	100 %	Transportas	Susisiekimo ministerija
19.	AB Lietuvos paštas	100 %	Transportas	Susisiekimo ministerija
20.	VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija	100 %	Transportas	Susisiekimo ministerija
21.	AB „Klaipėdos nafta“	71 %	Transportas	Energetikos ministerija
22.	VĮ „Oro navigacija“	100 %	Transportas	Susisiekimo ministerija
23.	VĮ Tarptautinis Vilniaus oro uostas	100 %	Transportas	Susisiekimo ministerija
24.	VĮ „Kauno aerouostas“	100 %	Transportas	Susisiekimo ministerija
25.	VĮ Tarptautinis Palangos oro uostas	100 %	Transportas	Susisiekimo ministerija
26.	AB „Lietuvos jūrų laivininkystė“	57 %	Transportas	Susisiekimo ministerija
27.	AB „Smiltynės perkėla“	99 %	Transportas	Susisiekimo ministerija
28.	VĮ Transporto ir kelių tyrimo institutas	100 %	Transportas	Susisiekimo ministerija
29.	UAB „Geležinkelių projektavimas“	100 %	Transportas	Susisiekimo ministerija
30.	VĮ „Vidaus vandens kelių direkcija“	100 %	Transportas	Susisiekimo ministerija
31.	VĮ „Automagistralė“	100 %	Transportas	Lietuvos automobilių kelių direkcija prie susisiekimo ministerijos
32.	VĮ „Alytaus regiono keliai“	100 %	Transportas	Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos
33.	VĮ „Kauno regiono keliai“	100 %	Transportas	Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos
34.	VĮ „Klaipėdos regiono keliai“	100 %	Transportas	Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos
35.	VĮ „Marijampolės regiono keliai“	100 %	Transportas	Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos
36.	VĮ „Panevėžio regiono keliai“	100 %	Transportas	Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos
37.	VĮ „Šiaulių regiono keliai“	100 %	Transportas	Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos
38.	VĮ „Tauragės regiono keliai“	100 %	Transportas	Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos

39.	VĮ „Telšių regiono keliai“	100 %	Transportas	Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos
40.	VĮ „Utenos regiono keliai“	100 %	Transportas	Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos
41.	VĮ „Vilniaus regiono keliai“	100 %	Transportas	Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos
42.	VĮ Alytaus miškų urėdija	100 %	Miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos
43.	VĮ Anykščių miškų urėdija	100 %	Miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos
44.	VĮ Biržų miškų urėdija	100 %	Miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos
45.	VĮ Druskininkų miškų urėdija	100 %	Miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos
46.	VĮ Dubravos eksperimentinė-mokomoji miškų urėdija	100 %	Miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos
47.	VĮ Ignalinos miškų urėdija	100 %	Miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos
48.	VĮ Jonavos miškų urėdija	100 %	Miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos
49.	VĮ Joniškio miškų urėdija	100 %	Miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos
50.	VĮ Jurbarko miškų urėdija	100 %	Miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos
51.	VĮ Kaišiadorių miškų urėdija	100 %	Miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos
52.	VĮ Kauno miškų urėdija	100 %	Miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos
53.	VĮ Kazlų rūdos mokomoji miškų urėdija	100 %	Miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos
54.	VĮ Kėdainių miškų urėdija	100 %	Miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos
55.	VĮ Kretingos miškų urėdija	100 %	Miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos
56.	VĮ Kupiškio miškų urėdija	100 %	Miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos
57.	VĮ Kuršėnų miškų urėdija	100 %	Miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos
58.	VĮ Marijampolės miškų urėdija	100 %	Miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos
59.	VĮ Mažeikių miškų urėdija	100 %	Miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos
60.	VĮ Nemenčinės miškų urėdija	100 %	Miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos
61.	VĮ Pakruojo miškų urėdija	100 %	Miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos
62.	VĮ Panevėžio miškų urėdija	100 %	Miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos
63.	VĮ Prienų miškų urėdija	100 %	Miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos
64.	VĮ Radviliškio miškų urėdija	100 %	Miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos
65.	VĮ Raseinių miškų urėdija	100 %	Miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos
66.	VĮ Rietavo miškų urėdija	100 %	Miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos
67.	VĮ Rokiškio miškų urėdija	100 %	Miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos
68.	VĮ Šakių miškų urėdija	100 %	Miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos
69.	VĮ Šalčininkų miškų urėdija	100 %	Miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos
70.	VĮ Šiaulių miškų urėdija	100 %	Miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos
71.	VĮ Šilutės miškų urėdija	100 %	Miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos
72.	VĮ Švenčionių miškų urėdija	100 %	Miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos
73.	VĮ Tauragės miškų urėdija	100 %	Miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos
74.	VĮ Telšių miškų urėdija	100 %	Miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos
75.	VĮ Trakų miškų urėdija	100 %	Miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos
76.	VĮ Tytuvėnų miškų urėdija	100 %	Miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos
77.	VĮ Ukmergės miškų urėdija	100 %	Miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos
78.	VĮ Utenos miškų urėdija	100 %	Miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos
79.	VĮ Valkininkų miškų urėdija	100 %	Miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos
80.	VĮ Varėnos miškų urėdija	100 %	Miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos
81.	VĮ Veisiejų miškų urėdija	100 %	Miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos
82.	VĮ Vilniaus miškų urėdija	100 %	Miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos
83.	VĮ Zarasų miškų urėdija	100 %	Miškininkystė	Generalinė miškų urėdija prie Aplinkos ministerijos
84.	VĮ Valstybinis miškotvarkos institutas	100 %	Miškininkystė	Aplinkos ministerija
85.	VĮ Registrų centras	100 %	Kita	Teisingumo ministerija
86.	AB Lietuvos radijo ir televizijos centras	100 %	Kita	Susisiekimo ministerija

87.	VĮ „Regitra“	100 %	Kita	Vidaus reikalų ministerija
88.	VĮ „Lietuvos paminklai“	100 %	Kita	Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos
89.	UAB „Lietuvos monetų kalykla“	100 %	Kita	Lietuvos bankas
90.	AB „Problematika“	100 %	Kita	Susisiekimo ministerija
91.	VĮ „Pieno tyrimai“	100 %	Kita	Žemės ūkio ministerija
92.	VĮ Valstybės žemės fondas	100 %	Kita	Žemės ūkio ministerija
93.	UAB „Būsto paskolų draudimas“	100 %	Kita	Finansų ministerija
94.	UAB „Gyvulių produktyvumo kontrolė“	100 %	Kita	Žemės ūkio ministerija
95.	VĮ „Infrastruktūra“	100 %	Kita	Vidaus reikalų ministerija
96.	UAB Lietuvos parodų ir kongresų centras „LITEXPO“	99 %	Kita	Ūkio ministerija
97.	AB „Jonavos grūdai“	70 %	Kita	Žemės ūkio ministerija
98.	VĮ „Visagino statybininkai“***	100 %	Kita	Ūkio ministerija
99.	AB Giraitės ginkluotės gamykla	100 %	Kita	Ūkio ministerija
100.	AB „Detonas“	100 %	Kita	Susisiekimo ministerija
101.	VĮ Poilsio namai „Baltija“	100 %	Kita	Ūkio ministerija
102.	VĮ Seimo leidykla „Valstybės žinios“	100 %	Kita	Seimo kanceliarija
103.	VĮ prie Marijampolės pataisos namų	100 %	Kita	Kalėjų departamentas prie LR teisingumo ministerijos
104.	VĮ prie Alytaus pataisos namų	100 %	Kita	Kalėjų departamentas prie LR teisingumo ministerijos
105.	VĮ prie Pravieniškų 1-ųjų pataisos namų	100 %	Kita	Kalėjų departamentas prie LR teisingumo ministerijos
106.	UAB Sanatorija „Pušyno kelias“	100 %	Kita	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
107.	AB „Vilniaus metrologijos centras“	100 %	Kita	Ūkio ministerija
108.	VĮ Kauno metrologijos centras	100 %	Kita	Ūkio ministerija
109.	VĮ Panevėžio metrologijos centras	100 %	Kita	Ūkio ministerija
110.	AB „Šiaulių metrologijos centras“	100 %	Kita	Ūkio ministerija
111.	AB Klaipėdos metrologijos centras	100 %	Kita	Ūkio ministerija
112.	VĮ „Universiteto vaistinė“	100 %	Kita	Sveikatos apsaugos ministerija
113.	UAB Žemės ūkio paskolų garantijų fondas	100 %	Kita	Žemės ūkio ministerija
114.	UAB „Toksika“	93 %	Kita	Ūkio ministerija
115.	UAB „Šilutės polderiai“	81 %	Kita	Žemės ūkio ministerija
116.	UAB „Investicijų ir verslo garantijos“	100 %	Kita	Ūkio ministerija
117.	UAB „Senevita“	100 %	Kita	Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos
118.	AB „Informacinio verslo paslaugų įmonė“	52 %	Kita	Statistikos departamentas
119.	VĮ Statybos produkcijos sertifikavimo centras	100 %	Kita	Aplinkos ministerija
120.	UAB „Kauno Petrašiūnų darbo rinkos mokymo centras“	54 %	Kita	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
121.	VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centras	100 %	Kita	Žemės ūkio ministerija
122.	UAB „Projektų ekspertizė“	100 %	Kita	Žemės ūkio ministerija
123.	UAB „Aerogeodezijos institutas“	100 %	Kita	Žemės ūkio ministerija
124.	AB „Šiaulių regiono veislininkystė“	100 %	Kita	Žemės ūkio ministerija
125.	UAB „Šilutės veislininkystė“	97 %	Kita	Žemės ūkio ministerija
126.	AB „Marijampolės regiono veislininkystė“	89 %	Kita	Žemės ūkio ministerija
127.	UAB „Panevėžio veislininkystė“	97 %	Kita	Žemės ūkio ministerija
128.	VĮ „Lietuvos prabavimo rūmai“	100 %	Kita	Finansų ministerija
129.	VĮ Distancinių tyrimų ir geoinformatikos centras „Gis-centras“	100 %	Kita	Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos

130.	VĮ „Vilniaus pilių direkcija“	100 %	Kita	Kultūros ministerija
131.	UAB „Palangos žvorūnė“	100 %	Kita	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
132.	VĮ Valstybės turto fondas	100 %	Kita	Vyriausybė
133.	VĮ „Indėlių ir investicijų draudimas“	100 %	Kita	Finansų ministerija
134.	UAB „Lietuvos kinas“	100 %	Kita	Kultūros ministerija
135.	UAB „Kauno naujamiesčio darbo rinkos mokymo centras“	100 %	Kita	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
136.	VĮ „Pajūrio vėtrungė“	100 %	Kita	Ūkio ministerija
137.	UAB „Valstybinė projektų ir sąmatų ekspertizė“	100 %	Kita	Žemės ūkio ministerija
138.	VĮ Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos reguliavimo agentūra	100 %	Kita	Žemės ūkio ministerija
139.	UAB „Klaipėdos žuvininkystės produktų aukcionas“	100 %	Kita	Žemės ūkio ministerija
140.	UAB „Šeduvos avininkystė“	100 %	Kita	Žemės ūkio ministerija
141.	AB „Geležinkelio apsaugos želdiniai“	100 %	Kita	Susisiekimo ministerija
142.	UAB „Sartų žirgynas“	85 %	Kita	Žemės ūkio ministerija
143.	UAB „Nemuno žirgynas“	90 %	Kita	Žemės ūkio ministerija
144.	UAB „Vilniaus žirgynas“	88 %	Kita	Žemės ūkio ministerija
145.	UAB „Baldžio šilas“	71 %	Kita	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
146.	VĮ Lietuvos naftos produktų agentūra	100 %	Kita	Energetikos ministerija
147.	UAB Lietuvos tyrimų centras	50 %	Kita	Ūkio ministerija
148.	UAB Lietuvos žemdirbystės instituto Dotnuvos eksperimentinis ūkis	100 %	Kita	Žemės ūkio ministerija
149.	AB „Mintis“	81 %	Kita	Švietimo ir mokslo ministerija
150.	UAB „Respublikinė mokomoji sportinė bazė“	100 %	Kita	Kūno kultūros ir sporto departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės
151.	UAB „Sportininkų testavimo ir reabilitacijos centras“	100 %	Kita	Kūno kultūros ir sporto departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės
152.	VĮ „Teisinės informacijos centras“***	100 %	Kita	Teisingumo ministerija
153.	VĮ Turto bankas	100 %	Kita	Finansų ministerija
154.	UAB Upytės eksperimentinis ūkis	100 %	Kita	Žemės ūkio ministerija
155.	UAB „Vilniaus veterinarijos klinikinė ligoninė“	100 %	Kita	Žemės ūkio ministerija
156.	UAB Žurnalas „Sveikata“	100 %	Kita	Sveikatos apsaugos ministerija

*Tiesiogiai ir netiesiogiai.

**Reorganizuojamos įmonės.

¹Valstybei tiesiogiai priklauso 20 % UAB Visagino atominė elektrinė akcijų, likusios 80 % akcijų valdomos netiesiogiai per AB „LEO LT“ (šiuo metu likviduojama).

²UAB Visagino atominė elektrinė tiesiogiai ir netiesiogiai kontroliuojamos įmonės.

³VĮ Ignalinos atominė elektrinė yra uždarymo etape (gamyba buvo vykdoma iki 2009 m. gruodžio 31 d. (uždarytas paskutinis reaktorius).

⁴AB „Lietuvos geležinkeliai“ kontroliuojamos įmonės.

Santrumpos ir apibrėžimai

AB	Akcinė bendrovė
AE	Atominė elektrinė
AMEPS	Apvaliosios medienos elektroninė pardavimo sistema
EB	Europos bendrija
EBIT	Pelnas, neatskaičius palūkanų ir mokesčių
EBITDA	Pelnas, neatskaičius palūkanų, mokesčių, nusidėvėjimo ir amortizacijos
EBITDA marža	Rodiklis apskaičiuojamas dalinant EBITDA (pelną, neatskaičius palūkanų, mokesčių, nusidėvėjimo ir amortizacijos) iš įmonės grynosios apyvartos
EBPO	Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija
EIB	Europos investicijų bankas
ERPB	Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankas
ES	Europos sąjunga
EUR	Euras
Frachtas	Mokestis transporto priemonės savininkui už krovinių ar keleivių gabenimą
Grynojo pelno marža	Rodiklis apskaičiuojamas dalinant grynąjį pelną iš grynosios apyvartos
Ha	Hektaras
HAE	Hidroakumuliacinė elektrinė
HE	Hidroelektinė
IAE	VĮ „Ignalinos atominė elektrinė“
JAV	Jungtinės Amerikos Valstijos
KVJUD	VĮ „Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija“
LE	AB „Lietuvos energija“
LJL	AB „Lietuvos jūrų laivininkystė“
LR	Lietuvos Respublika
Lt	Litas (Lietuvos valiuta)
mln.	Milijonas/-ai
NATO	Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacija
NVS	Nepriklausomų Valstybių Sandrauga
OGP	Dujų perdavimo operatorius
PVM	Pridėtinės vertės mokestis
ROA	Turto grąža. Tai yra finansinis rodiklis, parodantis įmonės turto panaudojimo efektyvumą. Rodiklis apskaičiuojamas grynąjį pelną dalinant iš viso turto
ROE	Nuosavo kapitalo grąža. Tai yra finansinis rodiklis, parodantis grynojo pelno sumą, grįžtančią kaip pelno procentai už investuotą akcininkų nuosavybę. Rodiklis apskaičiuojamas grynąjį pelną dalinant iš viso nuosavo kapitalo
RRT	Ryšių ir reguliavimo tarnyba
RST	AB „Rytų skirstomieji tinklai“
TEU	Konteinerių krovos matavimo vienetas. 1TEU yra lygus vieno 6,1 m ilgio (20 pėdų) ISO standartus atitinkančio konteinerio tūriui (pėdų) ISO standartus atitinkančio konteinerio tūriui
TFAS	Tarptautiniai finansinės atskaitomybės standartai
Time-charter	Laivo nuomos ilgalaikė sutartis
Tipinės veiklos (bendrojo pelno) marža	Rodiklis apskaičiuojamas dalinant veiklos pelną iš grynosios apyvartos
UAB	Uždaroji akcinė bendrovė
UPP	Universaliosios pašto paslaugos
VAE	UAB „Visagino atominė elektrinė“
VĮ	Valstybės įmonė
VIAP	Viešuosius interesus atitinkančios paslaugos
VKEKK	Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija
VST	AB „Vakarų skirstomieji tinklai“
VVĮ	Valstybės valdoma įmonė (Ūkinę komercinę veiklą vykdanči valstybės įmonė, akcinė bendrovė ir uždaroji akcinė bendrovė, kurioje valstybei nuosavybės teise priklauso akcijų, suteikiančių daugiau kaip 1/2 visų balsų šios bendrovės visuotiniame akcininkų susirinkime)
VVKNT	Valstybės valdomas komercinio naudojimo turtas
Wh	Energijos matavimo vienetas, naudojamas elektros prietaisų suvartotai ar pagamintai elektros energijai skaičiuoti (Kilovatvalandė = 103 Wh, Teravatvalandė = 1 012 Wh)

Šią ketvirtinę ataskaitą paruošė Lietuvos Respublikos ūkio ministerija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. liepos 14 d. nutarimo Nr. 1052 „Dėl Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių aprašo patvirtinimo ir koordinuojančios institucijos paskyrimo“, 2010 m. gruodžio 1 d. nutarimo Nr. 1731 „Dėl Valstybės valdomų įmonių efektyvumo didinimo koncepcijos patvirtinimo“ ir 2011 m. vasario 9 d. nutarimo Nr. 172 „Dėl Valstybės valdomų įmonių pertvarkos 2011–2012 metų programos patvirtinimo“ reikalavimais ir nuostatomis.

Rengiant šią ketvirtinę ataskaitą buvo naudotasi išoriniais informacijos šaltiniais, tokiais kaip įmonių informacija ir tinklalapiai, VĮ Registrų centro, Statistikos departamento, VĮ Valstybinio miškotvarkos instituto, Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos, Ryšių reguliavimo tarnybos, „Nasdaq OMX“ Vilniaus vertybinių popierių biržos, atskirų ministe-

rijų pateikta informacija ir duomenimis. Apžvalgos rengėjai negarantuoja ir nepriima jokios atsakomybės dėl šios informacijos tikrumo, išsamumo ir tikslumo. Apžvalgos rengėjai neatliko savarankiško šioje ataskaitoje esančios informacijos patikrinimo, įskaitant skaičiavimus ar prognozes, ir esant bet kokiam poreikiui remtis šia informacija priimant bet kokius sprendimus, bet kuris asmuo turi remtis savo savarankišku įvertinimu. Apžvalgos rengėjai, Vyriausybė ir bet kuri Valstybės institucija ar kitas jos kontroliuojamas subjektas nėra ir bet kokiomis aplinkybėmis nebus atsakingi už trečiųjų asmenų sprendimus, priimtus remiantis šioje apžvalgoje pateikta informacija, išvadamis ir pareikštomis nuomonėmis. Bendrovių praeities rezultatai negarantuoja ir negali būti sietini su ateities rezultatais. Ši ketvirtinė ataskaita nėra nei siūlymas parduoti ar kvietimas pirkti vertybinius popierius ar bet kokią turtą, nei sudarys dalį bet kokio investicinio sprendimo ar bet kokio sprendimo sudaryti bet kokią sandorį.

Ketvirtinė ataskaita, Lietuvos valstybės valdomos įmonės, 2011 m. I ketvirtis
Dėl išsamesnės informacijos prašome kreiptis:
LR ūkio ministerija. Valstybės valdomų įmonių politikos skyrius. Laurentina Garbauskienė. Tel. +370 5 262 6920
El. p. Laurentina.Garbauskiene@ukmin.lt
Ataskaita internete – www.ukmin.lt/lt/VVI